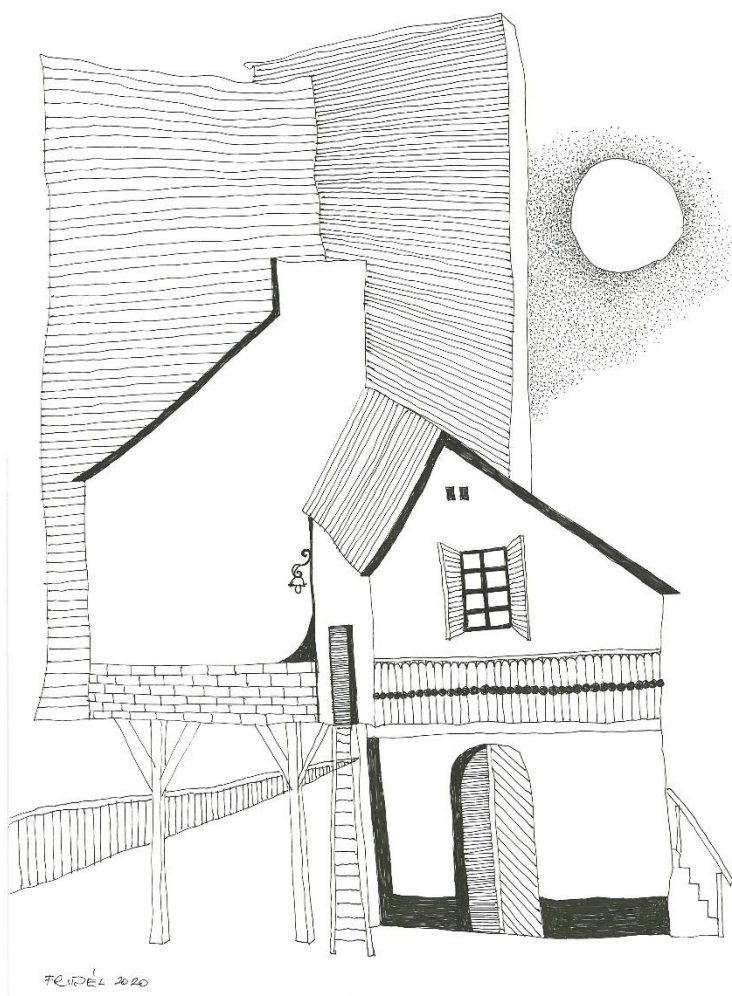

Murawski Magdolna

Mozaik

versek

Fridél Lajos grafikáival

Murawski Magdolna

Mozaik

versek

Fridél Lajos grafikáival

Copyright © 2025 Murawski Magdolna

Copyright © 2026 Fridél Lajos

A kiadványt szerkesztette: Dancs József

ISBN 978-963-7283-87-1

A kiadvány megjelenését támogatta:

Bródy Sándor Könyvtár

Új Hevesi Napló Kulturális Alapítvány

Phoenix Aureus Alapítvány

Felelős kiadó: Tózsér Istvánné

Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár

3300 Eger, Kossuth Lajos u. 16.

www.brodykonyvtar.hu

Szerzői ajánlás

Mi haszna van még a verseknek s főleg a versesköteteknek ebben a háborús fenyegetések alatt élő világban? Gyakran elhangzik a flegma megjegyzés, amely akár egy kósza legyintés formájában is akarna lecsapni a szerzőkre, a poétikához még értő és vonzódó ritka „fehér emberekre”. Vannak, akik akár rezervátumokba zárnák az érzékeny lelkű költőket, mondván, hogy tevékenységük egy fabatkát nem ér. A könyvvásárok eladási eredményei mégis azt mutatják, hogy akár gyűjtői szenvedélyből, akár személyes érdeklődésből nem akar kifogyni a mai emberi világ.

Az ok személyes kíváncsiság, vagy egy örök óhaj, melynek jegyében sok minden átértékelődik. A könyveket még abban a korban is lapozzák, amely valósággal kérkedik pragmatizmusával és a realitásoktól elrugaskodott különcségeivel. A jó verseket mégis olvasni kell, akkor is, ha évezredes ismertséggel bírnak már. A klasszikus érték soha nem megy ki a divatból, mert dacol korral és idővel, ettől klasszikus.

A Mozaik c. kötet lírai darabjai gyakran formabontóak, máskor közismert formákat használnak, mivel ezek látszat-sematizmusa belesimul a mai, bombákkal és áleszméssel dobálózó kor világába. Gyakori visszatérő témájuk a háború, amely szinte karnyújtásnyira tombol tőlünk, így csak a közöny lehet az egyedüli érzés, amely lesodorhatja az asztalról, az emberek mégis ennek homályos jelenében élnek és éreznek.

A költő érzései hullámozóak, miként az őt érő impressziók is. Nincs két egyforma nap, mint ahogyan nincsen két egyforma ember sem. A fénylő kavicsok vagy törött tükörcserepek másként tükrözik az áldott fényt, a költők művei is másként szólnak. Csilingelnek vagy konganak, mikor melyikük hangja érvényesül és zengi túl a többiekét ebben a mai kórusban.

Kellenek a változatos témák és az egymásnak olykor ellentmondó impressziók is. Lépdelünk, akár egy kiállítás képeit szemlélve, hogy végül visszajussunk kiindulópontunkhoz, ahol nincsenek végleges válaszok, legfeljebb egy átmeneti kor átmeneti szenvedélyei. Ezek csapnak fel és törnek át a másoktól féltve őrzött költői kedélyek labirintusából, hogy aki a nyomukban tévelyeg, az nem menekülhet a magánvélemény vádja elől.

De hát mi is kellene, mint a szubjektív válasz a szubjektív költői felvetésre? Ahogyan a költő vonzza vagy taszítja magától a hulló, kavargó hópehelyként szálló érzéseket vagy a szmogként rátelepedő nyomasztó érzéseket, melynek koromszemcséi tagadhatatlanul városiak. Lehet egyszerre bukolikusnak és urbánusnak lenni? Ha lehetne, nem az én költészetem lenne az első, amelyben az erre való törekvés szándéka kivehető. Gyökereink és életterünk közt, ha van ellentmondás, akkor az érzékeny líraiság mindenképpen felszínre hozza, és ennek létjogosultsága nem hazudható el holmi modernizmus és formabontogatás jegyében.

Minden költő vágyik a többiekétől eltérő, markáns stílusjegyek kialakítására, különben minek kísérletezne annyiféle színnel és árnyalattal? Weöres Sándor vágyott rá, hogy legalább egy színt fel tudna találni, ami még nem létezik. Talán olykor vetekedni vágyott magával a Teremtővel, akinek fantáziája végtelen és földi halandó számára utánozhatatlan, pedig nem volt oka a

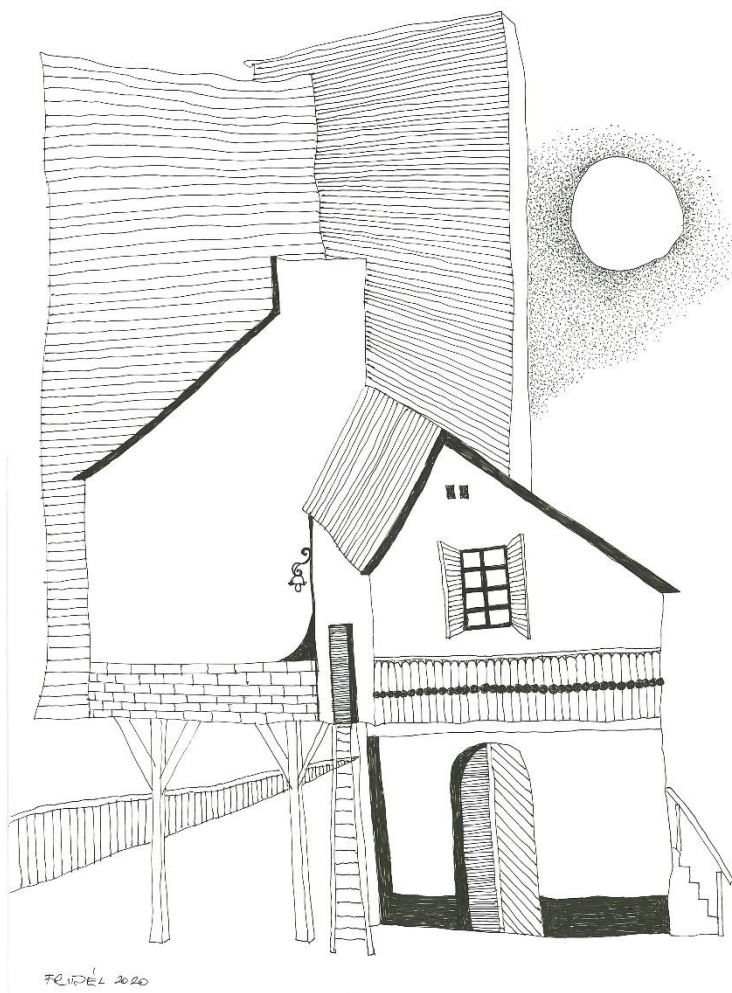
szégyenkezésre. Költői zsenije olyan palettát mutatott fel, amelynek párja nemcsak a XX. századi lírában nincsen, hanem költészetünk egészében sem. Játzó kölyökzseni maradt élete végéig, magát eltántorítani ettől nem hagyta.

A mai költőnek nem szükséges ehhez mérnie magát, s főként nem kell epigonná válnia óriásaink mellett. Mindenkinek megvan a maga hangja, és hiteles csak akkor lesz, ha ezen az egyedi hangon szólal meg. Kora ifjúságától túlvilágra vágyó vénségéig egyaránt. Remélem, a Kedves Olvasó megérzi ennek hiteles mértékét jelen kötet újabb hetvenhét versében is.

Hálás szívvel a kitartó követők iránt:

Murawski Magdolna

2025. december 26.

Pertu

Pertuban lenni a fél világgal
vagy még annál is többel
van kinek ennyi a vágya több nem kell
beéri olcsó fantáziákkal
De mikor annyira menő az a pertu
csupa VIP celeb influenszer bárki látja
hogy ő mindezeknek csókos barátja
és onnan a magasból néz le hogy hejehu-
ja mindjárt vidámabb az élet
csupa buli meg parti és nagy ováció
tölti ki életét annyi a szenzáció
hogy nem is gondolnád hogy ez érted
van és te csak élvezd míg órád le nem telik
míg rád nem szólnak: na most már indulás!
eleged lódítottál te barbár okostojás
hiába hogy lépteid folyton ezeket kergetik
s aztán úgylis elfelejtik szépen hogy pertuban voltál
mindjűkkel hiszen megy tovább a puccparádé
nekik még mehet hajnalig a nagy hacacaré
és te előttük magad pokolra gurultál
de neked emlékezni még vígan szabad
hogy így meg úgy mennyi haverod volt ugye látható
és csupa pertu meg csókos akiket ott visz egy nagy hajó
és ez igaz is de időd lejárt többé nem tölti vágyadat

Kedves csendesen...

Kedves csendesen leszáll az éj.

Már minden halk és minden nesz felnagyítva.

Nyugszik a lélek s benne minden szenvedély.

A csönd most a kézjegyét a végére kanyarítja.

Hogy minek is? Egy történet elmúlt. Vagy csak stagnál?

A hanghiányból ki nem derül. A világ csak belemerül.

Most senki nem reméli hogy hamarabb legyen ott a pirkadatnál.

Jó álmodni rendet békét nyugalmat hát ő csak szenderül.

Kedves csendesen szállnak az órák a percek.

Ezeknek mélyén nyugszik a sok forrongó indulat.

Lidércek nincsenek. Csendben szuszognak mind az életre keltek.

S ne hidd hogy mindez múltó szeszély vagy csak egy hangulat.

Az álom mindenkit karjain ringat szárnyára vesz.

Mint kezdődő életek a csodák öblén az anyaméhben.

Mint sarjadzó friss vetés hol csak pár hangtöredék neszez.

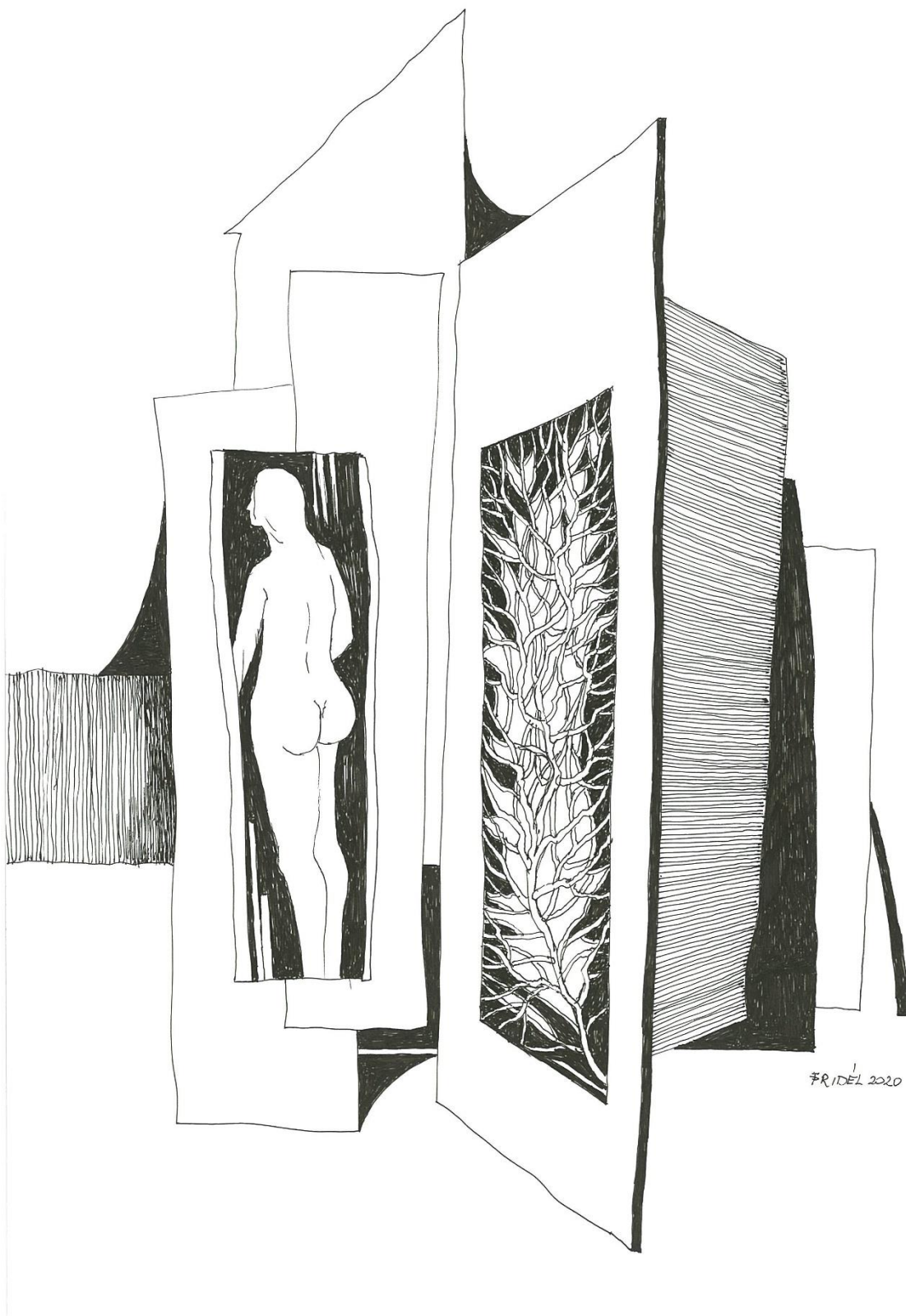
Mint szerelmes lények a végtelennek tűnő szenvedélyben.

Kedves csendesen leszállt az éj.

Az idő felolvadt az égi nihilben egykor valahol.

Nincsen célod hová most vágyódva érsz.

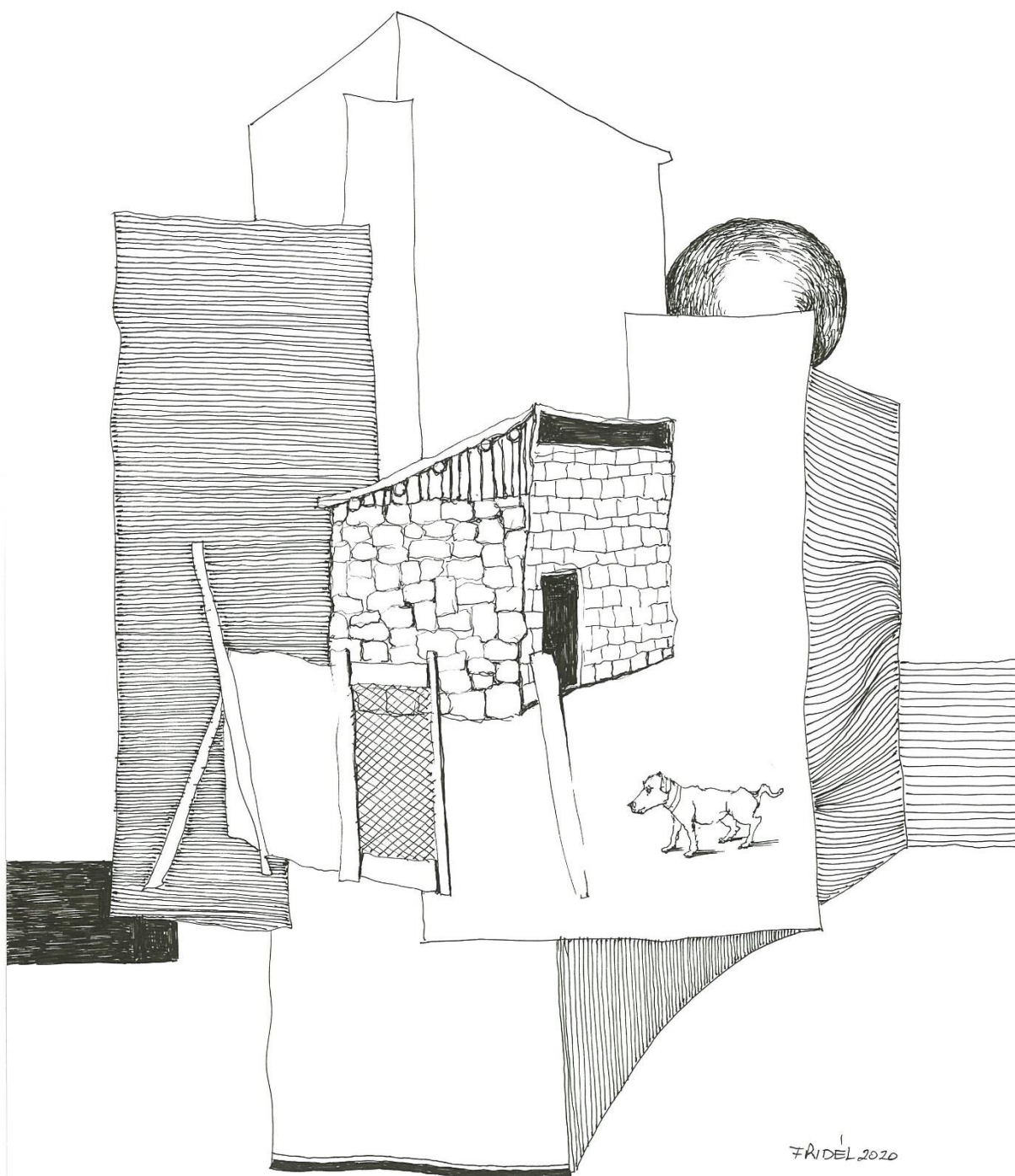
Csak a megvalósulás rezeg. Egy égi üzenet dalol.

FRIDEL 2020

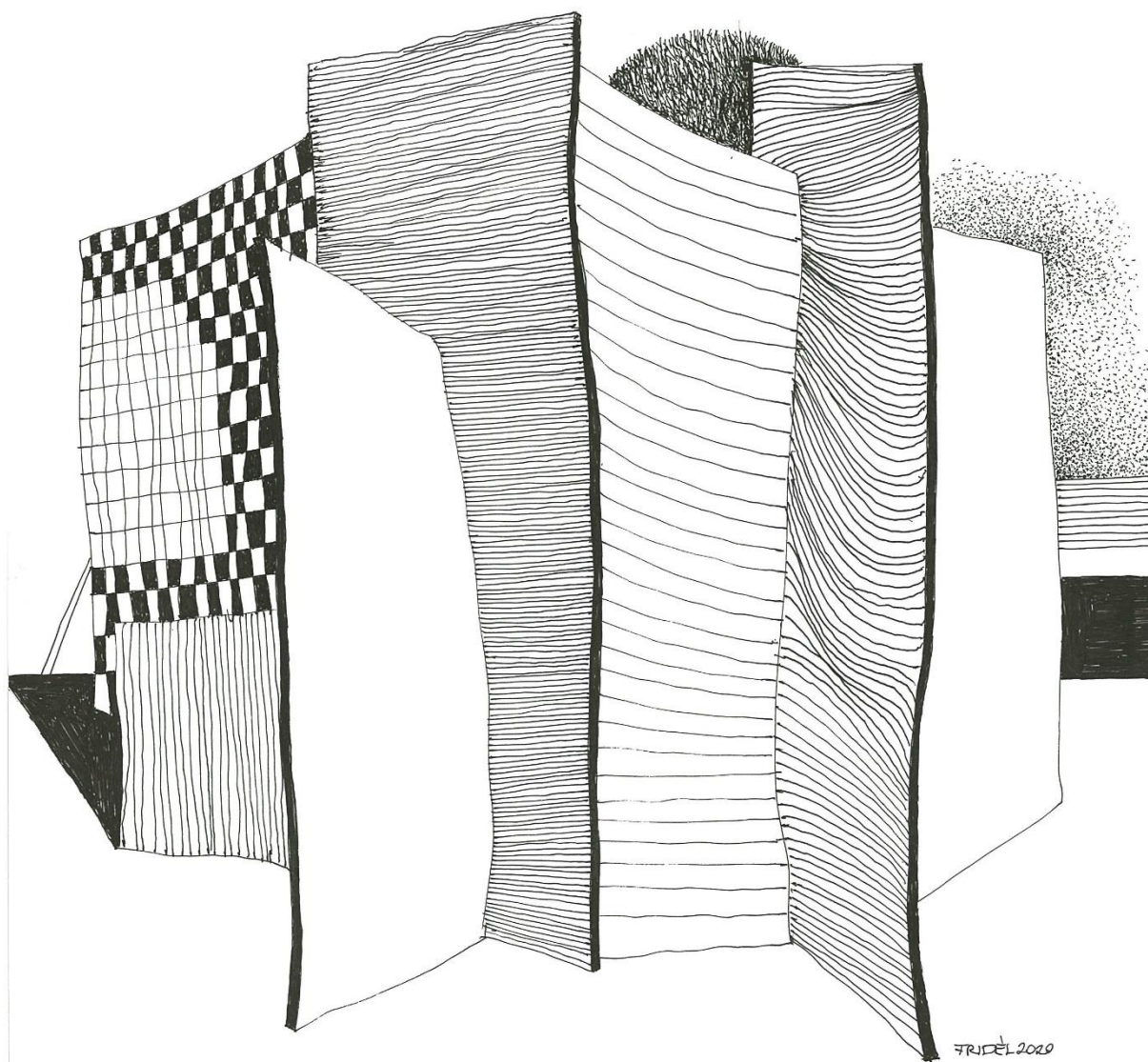
Fényjáték

kicsiny káprázat egy ragyogó fénycsomó
csillogva szórja szét parányi sugarait
kívülről talán sehol nem látható
a szem mégis követi idebent aprócska lángjait
mint fényes-kényes gyémánt oly előkelő
ahogy szikráztatja önmagát és fényt ragyog
hirtelen nem is tudni honnét ez a kozmikus erő
mellyel megtépázza glóriájukat s a csillagok
csak nézik elbűvölten bár mi nappal nem látjuk őket
a sápadt kék égen hol lehetnek szórt fényük adván
csak csodáljuk mind a sokféle színű szép előkelőket
bár most kicsiny testvérük játszik s az est felé haladván
majd eltűnik hirtelen hisz ő csupán egy halk reflexió
mely elkápráztat hogy szemed egyre jobban fárad bele
s tudod hogy földi sorsa szinte emberi: eltűnés fény-hallucináció
és naplementekor tűnik tova csekélyke élete
nem is hinnéd: egy napsugár játszott a szobabringán
csak ő játszott és a későnyári őszi hangulat
mely most még itt van s ezt a játékot ugyan ritkán
láthatod emléke mégis mégis veled marad
csillant s káprázott elbűvölt emléket hagyott
maga után hogy eltűnt valóban s hirtelen
a szem utánafordult s a szürkületben is kápráztatott
aprócska jel volt egy üzenet: egy káprázat az életen

Nagyképűek

Hatalmas mellénnyel kinyilatkoztatnak
bár maguk se tudják merre és hová
kellene lépniük tanácsot mégis másoknak adnak
míg azok elküldik őket mérgesen valahová
Kéretlen prófétái ők a tűnő jelennek
kiknek szavaira nem vágyott senki sohasem
ők mégis kiosztanak s akár ölre is mennek
veled ha nem hagyod magad és visszaszólsz hirtelen
A nagy mellény mögött kicsinyke ember
legalább nagylelkű? ugyan! a lelke görbe
csak szájalni tud de másokkal ölre menni nem mer
ha megkergetik csak fut gyáván körbe-körbe
Flaszteren természet ő nagy svunggal gabonát
habár a fajtáját véletlenül sem ismeri
s amit valóban természet: jó nagy hahotát
mégis illúzióit egyre mérgesebben kergeti
Hogy vajon mire való az érzélgős duma
máskor meg az ökölrázás fenyegetőzés?
kártékony lényét takargatja minden szava
és bújócskázik benne a hideglelős életérzés
Ha volna gyógyír tán még segítene
rajta és megbízóin akikkel osztozik az éssen
kiket egy laza mozdulat helyükre repítene
hogy végleg hallgatnának el s nem oly merészen
ragoznák tovább a semmit rájuk senki nem kíváncsi
és tűnnének már el. Nem kicsit! Egészen!
ennél többet a jámbor polgár nem is tudhatna kívánni

Észak és Dél

Észak és Dél egykor összezsaptak,
mert valakik azt tervelték ki, hogy nekik
egymást gyűlölni kell. Úgy lett és sokan fűbe haraptak,
mert a harcra könnyen rávehetők, habár amúgy egymást éltetik.
Észak és Dél. Kelet és Nyugat. Közel és Távolság.
Mindegy, hogyan nevezik, hiszen nem az irány a fő,
csak mindig a háttérzene, az a disszonáns a javából
és az ember, aki mindig hirtelen harcra vehető.
Észak és Dél. Emléke más már. Van, aki gejl mázzal önti le.
Mások szidják és emlékét átkozzák azóta is.
És ma hogy is van ez? Nézz csak körül most ízibe!
Hallgasd a pénznek csengését, mely akár az ember, rongy, hamis.
Kelet és Nyugat. Csépelik egymást. Ki tudja, mért?
Hiszen együtt könnyebb volna s nem telne meg a temető,
sőt harcolhatnának is együtt csupa szép dolgokért.
De hát hol az az ember, aki okos tervvel állna elő?
Közel és Távolság. Mindig újabb viszonyítási alap.
A lényeg mégis ugyanaz. Kardcsörtetve vagy ágyúzajban
egymást üti s végül mind a fűbe harap.
Azt mondják, kultúrák csapnak össze,
de én nem hiszem. Perverz a karmester, aki beint nekik.
Miközben várod, hogy arcukat tiszta fény fürössze,
ők messze járnak, de a felbujtó marad s a túlélők őt éltetik.

Szentencia

A televízió a népé, hát úgy kell neki!
így szólt valaki s nem éppen örömeiben
a hatszázadik stupid sorozat beadott neki
többé már nem élhetett annak igézetében
A sorozatok csak mentek a reklámok is döggivel
mint jófajta métely hogy a jónép észre se veszi
mikor mit adnak be neki ő meg csak ne törődjön senkivel
fő hogy a legújabb sztárokat ha kell ha nem ő élteti
Ha rájuk se nézne rögtön beomlana az üzlet
a sok durvaságot eladhatnák valaki másnak
rajta nem keletkezne bevétel semmi többlet
ha a hátát mutatná a gyártóknak és rossz komédiásnak
A televízió a népé, és valóban éppen ilyet akart?
nem szebbet és jobbat mielőtt még elérte az ízlésficam?
beszéde tőle rettenetes pedig azelőtt soha nem hadart
és szépen is tudott beszélni. Most meg angolosan szól: mi van?
A reklám megetet veled mindent ami vacak ócska hamis
Ne is tiltakozz! Minden hiába úgyis látom
hogy utánzod engedelmesen amit diktálnak éjjel s nappal is
beletörtél megfáradtál, ugye, kedves jó barátom?
Tőlem nézheted de ha lehet inkább kritikával
fogadd a látványt mert ha nem teszed elkábítanak
és átprogramozzák agyad majd gyógyírt nyújtanak patikával
és aki mindezt nyújtaná, ugye, hogy milyen nagyszerű csapat?!

Komám, ne hagyd magad! Most még visszaléphetsz
Csupán használnod kell azt a gombot! ne csatlakozz a sok hülyéhez!

Neruto

Neruto csak fázott és éhes is volt erősen
amikor ráleltek és megszánták beinvitálták
s hogy enni kapott tartóztatták: ne olyan sietősen!
maradhatsz is ha kedved tartja s mindezt jól csinálták
A helye kényelmes azóta jóltáplált erős cica
vált belőle sőt még rendőrzubbonyt is kapott
ám neki nem kell utcai közelharcokat vívnia
elég ha reklámoz és vigasztal ha valaki az őrsre jutott
Neruto gyógymacska lett ki hitte volna micsoda pálya
jutott neki csak mert akkor éhesen kóboroghatott
így jutott rendőrkézre s a folyosókat járőrként járja
mindenki örömére majd vigasztal jó embert és letartóztatott
alakokat mert hát ez lett a dolga. Tőle elvitatni nem érdemes
hiszen jó szívvel teszi dorombol is ha úgy hozza a kedve
s hogy mindez nem köznapi hanem nagyon is különleges
már mindenki tudja s tán rekorderként is be lesz vezetve
Neruto egyenruhát visel bár a zubbonya kissé szűkös neki
mikor mosakodna beleakad a mancsa hát szabadulna
a szolgálatot viszont nem bánja fel se veszi
mert kényeztetik s nincs olyan ki érte ne bolondulna

Cicasors változatos ez a chilei cicaélet
tán kedvet kap hozzá más is hogy derül rajta a lélek

Fogjuk meg és...

„Wir schaffen das”, szólta a flegma végszó,
s ettől mindenki meghökkent: való igaz?
ám aki mondta, nem fogta fel, ez nem méltó
senkihez, hiszen aki mondta, méltatlan, pimasz.
Hazug a szó és minden annyira félreérthető.
Aki mondta, így értette: „ihr schafft das”,
ám ami történt, egy rettenet. Már kiismerhető
a sunyiság, mely tarolt, és nincs benne az,
ami a lényege: a régi elvtársi fordulat.
„Fogjuk meg és vigyétek!”, akarta mondani
egy folyton smúzoló vénecske nő, hogy vinné el a huzat!
s hogy ne tudna ilyen borzalmakat rendre gyártani!
Kétféle ember van: az egyik tiszta, egyenes.
A másik folyton csúri és csavarja, a jókat nem szenvedheti.
Görbe a lelke, bár oly szíves és látszólag kegyes.
Azóta megfogták és viszik, a sunyi mosolyú hölgy meg félreállt.
A terve pont ez volt, és hogy a végtelenségig tekergetheti
a medve bajsát meg a népe fortyogó indulatát,
amellyel már őt is haza, máshova, fenébe küldheti.
Elült a zaj körötte. Akár vissza is térhetne, nem gondolod?
Tőle bár ez is kitelik, biztosnak ne véld sorsodat,
mert átvernek erre szakosodott mai népbiztosok.
Utána nem maradt más menedék, amely befogad.
Megfogták és viszik minden kritika nélkül,
mert szófogadó nép, hódol engedelmesen.
S ha te is követed, a tested végül beleszédül,
főként ha követed bárgyún és süket-szerelmesen.

Butácska nép! Ne engedj és magad átverni ne hagyd!

Aki veled viteti el a saját élete minden terhét,

az jót neked nem akar, hát lapozz és kerüld a kesztyűbábokat,

rakd vissza rá, amit neked szánt, ezt a kéretlen szót jelként:

ihr schafft das!

Két barna szempár

Két örökvidám kislány viszonzott mosolya
derűt hozott egy szombati napon
a nagymamája életébe mire vágyott nagyon
és megszépült tőle életének alkonya
Két barna szempár egyik szebb mint a másik
csillog mikor szabadon tehet ezt meg azt
ami otthon másképp van ám egy alkalmat el nem szalaszt
hogya törvényt s formát bontson mikor erre vágyik
A nagymamáknak könnyű ők nem a komor szigort
képviselik a kicsik életében hanem az elolvadó szeretetet
ők boldogan látják vendégül a lelküknek kedveseket
kiket a sors ajándékaként családjukba sodort
Két nevető szempár és a boldog kacaj
mely üdvözli az értük sürgölődő nagymamát
aki nekik ajándékozta egy szép napon minden ékes szavát
a sok apróságot és a léleknek minden furcsa dallamát hamar
Két apró szépség négy gyönyörű barna szem
ajándékba hagyta azt a cinkos összekacagást
mely mindent ad és fogad s feledtet minden rohanást
ennyi egy délután: áldást és kedvességet terem

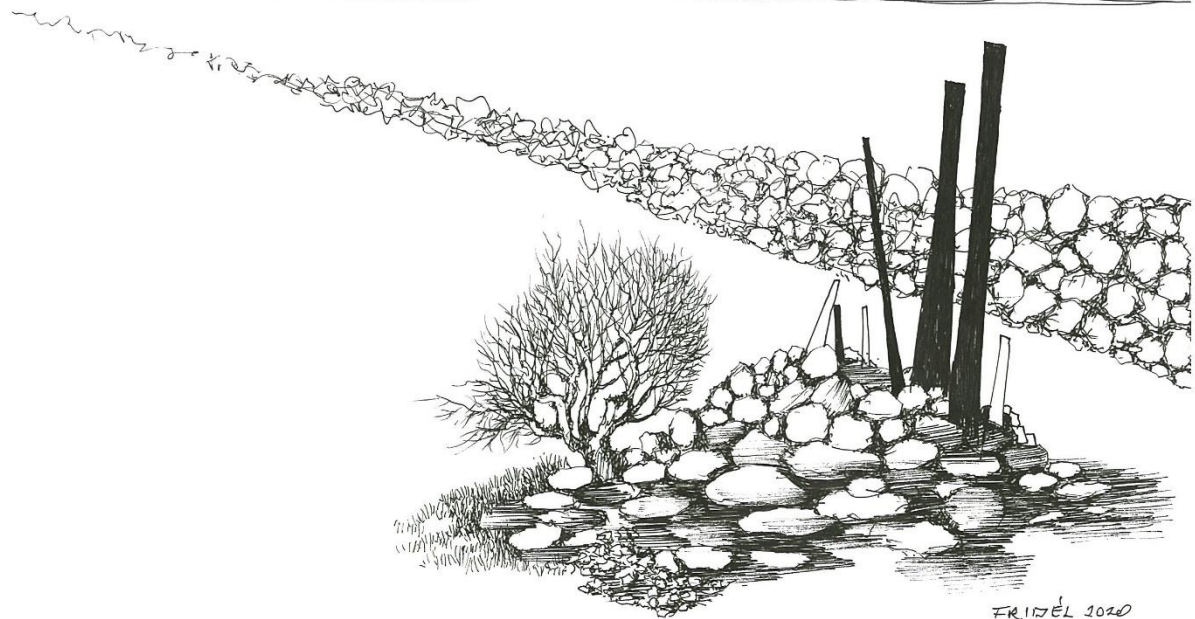
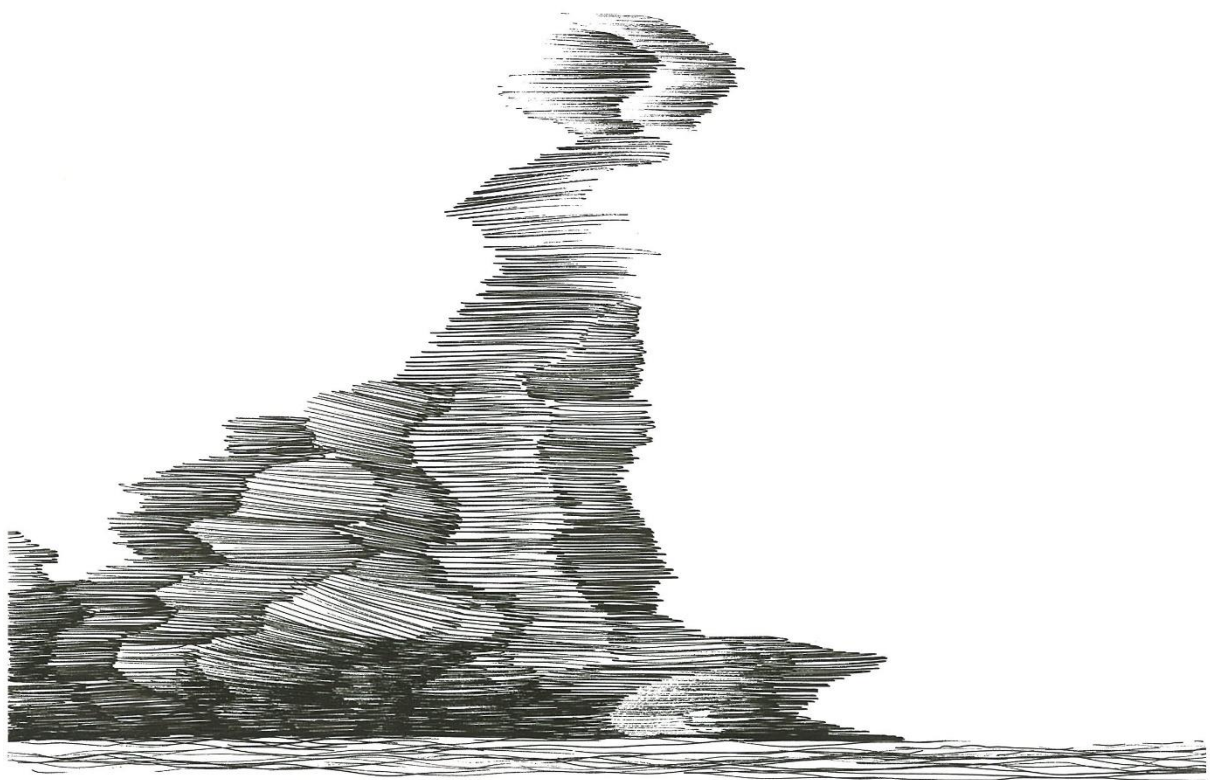
Végre esett

A hőség úgy nyomasztott. Benne ült
a tájban s nem eresztett. Lelket ölt.
A nap csak felhevülten tündökölt.
A lélek súlyos gondokba merült.

Úgy kell a változás! Mázsás a súly,
amely terhével válladon pihen.
Nem tudni, meddig lehet még jelen,
csupán azt, jöjjön végre más s az új

ne üljön rajta lelken. A friss
érzésre vágysz. Hiába küzdeni.
A felleg már sötéten üzeni,

hogyan érkezik. Csátája nem hamis,
csak dübörögve jön. Szakad eső.
majd frissen fújja: Élet és Erő!

FRIZÉL 2020

„Son vil!”

Vajon mikor jön el az a pillanat, amikor a férfiakban megfogalmazódik a pinkertoni gondolat: „Son vil!” És ez is jóval azok után, hogy tönkretettek egy nőt. A hitványság érzése lesújtóan civil. Elhagyták és megalázták az egykor olyan nagy Őt. Mindez simán összefér a férfiélekben, az irodalom és a zene tudja a legjobban, mikor és mennyiben. A felismerés vajon milyen hangerővel szólal meg: szorongó pianissimóval vagy a lélek viharának forte fortissimójával? És akárhogyan is szól, fő az, hogy valamilyen hangszínnel és hangerővel megdöngette azt a bizonyos ajtót, amelyen a sors szokott dörömbölni. Amikor a klasszikusok hangján szólt, nem lehetett unatkozva könyökölni. Akkor még mindenki sírva fakadt. Az idő azóta jócskán továbbhaladt. Túllépett mindenben és mindenkin. Traviatát még megvédelmezi a társasága. Megvetéssel sújtja Alfredót, aki vétett a női becsület ellen, hiszen még kétes erkölcsökben is megsértette őket, nem csupán a nőket. Bezzeg azóta! Minden megváltozott, másképpen szól a régi nóta. A sértés a női szemérem és becsület ellen már nem közügy azoknál, akik a mai frivol társaság krémjét adják. Túllépnek mindenkin és mindenben, fő, hogy minden az ő gusztusuk szerint legyen. S vajon az ő lelkükben is rezonál valahogyan a „Son vil?!” Átérik még a tulajdon hitványságukat, vagy összekacsintanak egyet a haverokkal és összesúgnak a nők háta mögött? Azután lapoznak és a lelkükbe égi béke költözött? Ki tudja rá a választ? Talán csak páran, akiket a hitványság érzése el nem áraszt?

Ma nem kiáltanak fel nyilvánosan: Hitvány vagyok! Sokan úgy érzik, ők ettől valódi sztárok, híres csillagok. Fújják is reggeltől estig az unalmas nótájukat, amiben erkölcsi tanulság nincsen, legfeljebb öntömjenezés: én magam, egymagam mindenkinél külön vagyok! A közönség állja, majd végül teljesen megutálja. Lapoz, ásít, hátat fordít, továbblép és még ki tudja mennyiféle módon üzeni: jobb lesz másfelé lézengeni.

De attól még mindig nem tudjuk, mikor és hogyan érkezik el az a pillanat, amikor Pinkerton és Alfredo a saját lelkük legmélyére látnak. S vajon akkor mit csinálnak? Ugye, mindez csak zene és irodalom? Tévednek a hamis lelkűek s talán javítani már nem nyílik több alkalom. Ugye, pinkertonok és germontok? Ugye, ti mind ott, a hazugság jegyében? Ugye, jobb halálában mondani, mint még életében?

S vajon ki tudjátok-e mondani valaha? Talán, amikor már féltek, hogy mind rátok szakad az égnek minden gyönyörű csillaga.

A nők pedig soha nem tudják meg, mit rejt legmélyén a férfilelek: a Kékszakállú termeit vagy Pinkerton jajszávat. S talán még Alfredo önvádját, de abban nem vagyunk biztosak, mert senki nem lehet. A lélek titkait magával viszi. Megőrzi, de csak ritkán teszi, hogy fennszóval hirdeti: „Son vil!” Ugye, minden kedves cserbenhagyó?

„Son vil”= sono vile (ol.): hitvány vagyok! (Puccini: Pillangókisasszony)

FRIDEL 2020

Harmincezer

Akinek harmincezer forint „csak”
és minden segítség, támogatás egy méla „semmi”,
annak hiába beszélsz. Szeretne tönkretenni,
s a szóra „Orbán”, kinyílik zsebében a bicsak.
Ő egy piperkőc után fut. Jelenkora ma is csak Kádár,
onnan gyökerezett és abba rothadt bele.
Senki ne is próbáljon nyugodtan beszélni vele!
és már ott tart, hogy egy csettintésre kattán a závár.
Felbujtható. Bármire bármikor. Csak figyelj!
Eszköze vasököl, vipera, bikacsök és feljelentés,
ahogy régen is tette. S ne feledd: a sárga irigység része és
minden, mi alantas. Rosszul leszel, ha a közelébe jutsz.
Neki minden pocsék. Hiába kapna ajándékba jó sokat,
szeme a múltba néz, ahol Kádár-nyomot lelne.
de még attól se nyugszik meg eltévelyedett lelke,
legfeljebb ha romlásba dönthetne másokat.
Otthon rozsdál már a vörös csillag. Tán jól tudod,
hogy ezért csak csillagos sört iszik, bort sosem.
Normális ésszel őt meg nem érti senkisé,
csak ha meggárgyulsz és az örületnek köreit futod.

Ne is hibáztasd! Az agya jócskán átprogramozva,
de ne is kövesd! A Föld forog. A hitünk erős. Csak nézz fel a csillagokra!

Triolák

Hármas a lépés és jól összefogva
karikáz kanyarog a hármas egység
mégsincsen rendetlenül vagy fanyalogva

Három szár egy ívben jót kanyaroghat
Nem hagyja magát egy más regulára
csakis szép ívesen harmóniát ad

Kilép a korábbi jó négyes rendből
amelyben szabályosan bokázik
minden aki nem fogy ki az érzelemből

Tudja jól mindenki ha kottából játszik
hogy vigye hamiskás-rendesen mégis
s hogy véletlenül se népiesen karikázik

Triolák játékos ritmust kopogva
hajlanak szállnak és reményük: végre!
mintha már jobb volna elszállni csillagokba

Kopogós skót tánc az ecossaise-t ropják
valakik hogy aztán lépjenek gigue-re
máshol már menüettre lépnek s ha mondják

akkor se higgy nekik mert ennyi a vége
zenésznek lenni mennyei kiváltság
sugaras kedvük felnevet az égre

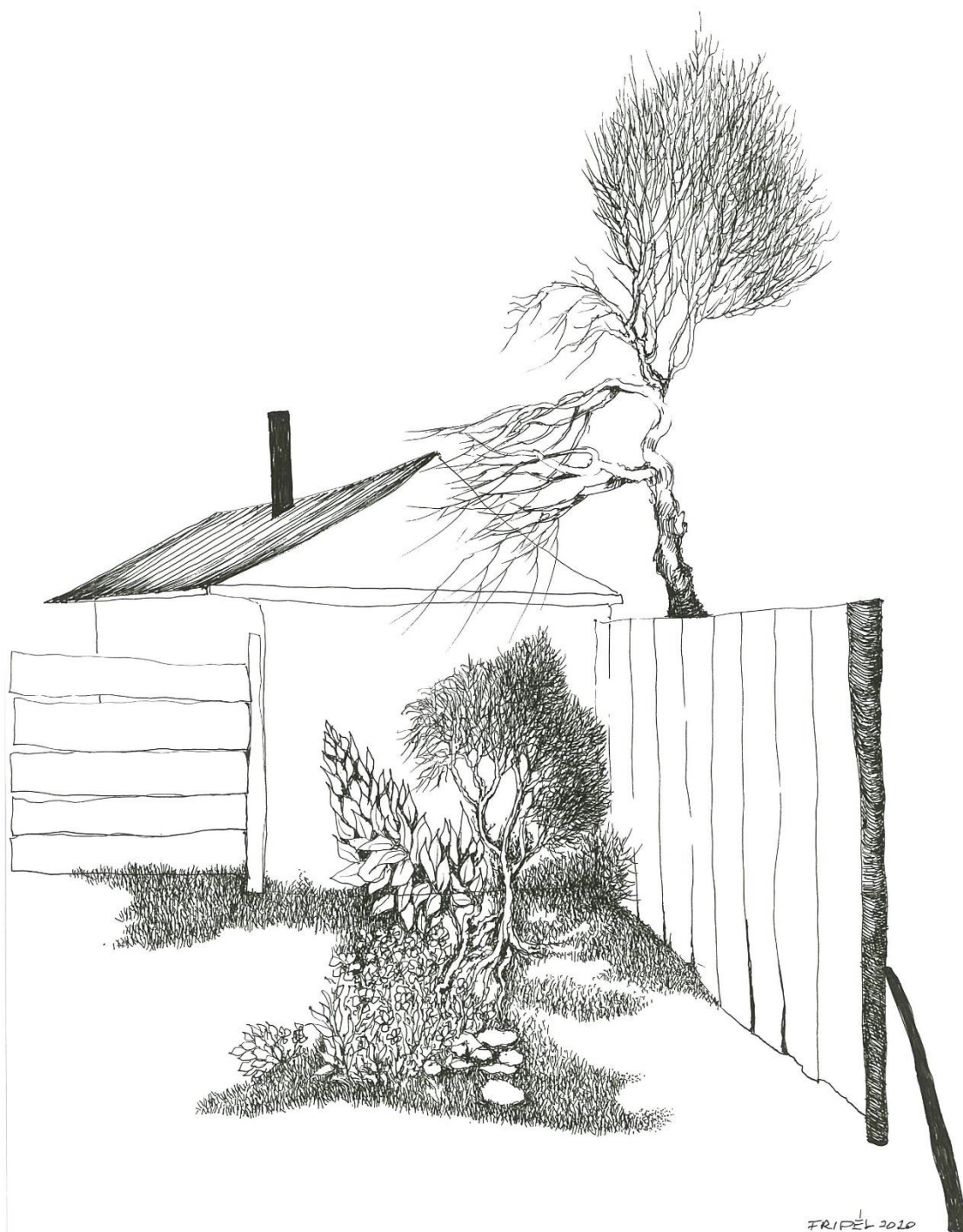

FRIDEL 2020

Bágyadtan

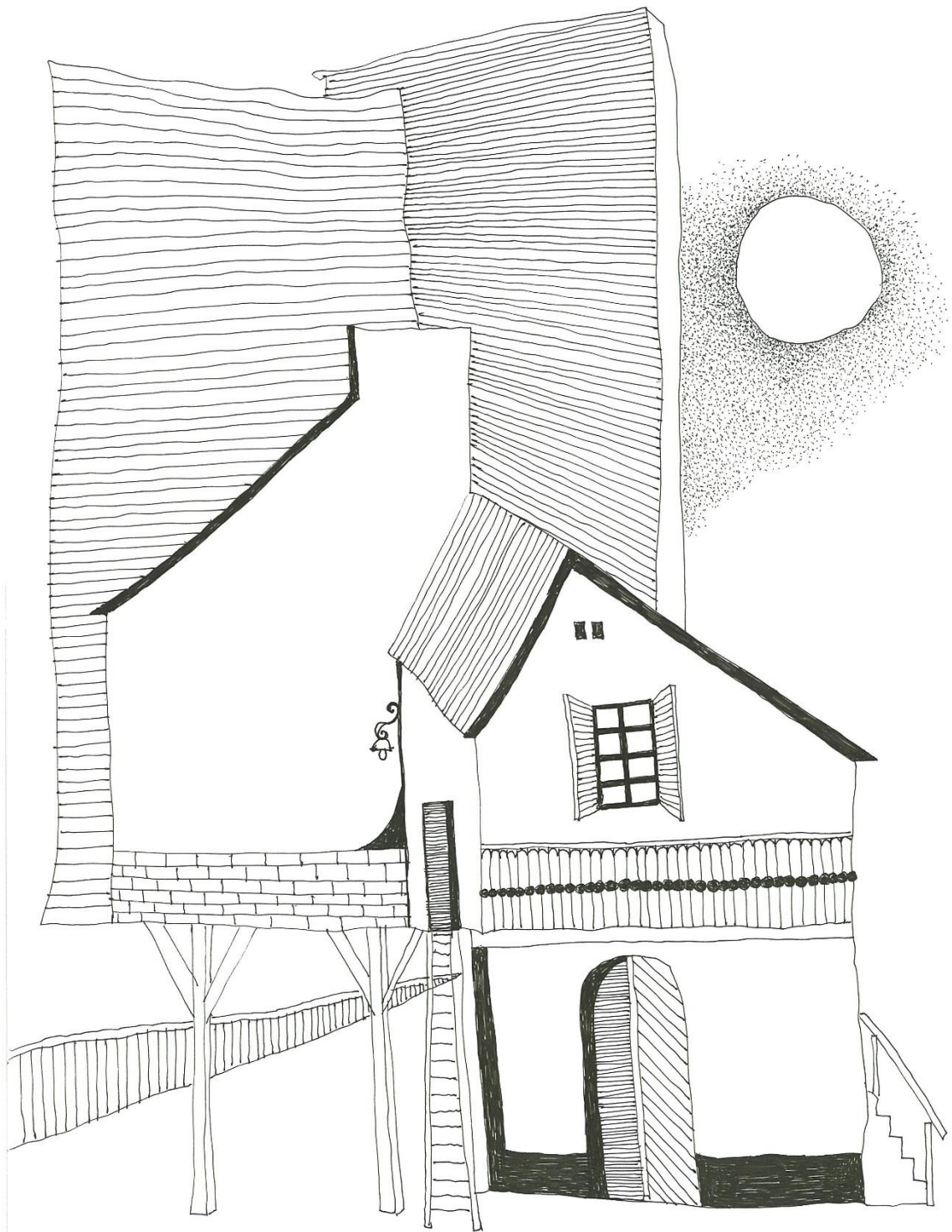
Süt le az őszi nap akárha nyáron
élnénk, de mégse. Szeptember itt van.
Hiába süt ránk oly vadul. Már álmainkban
se lesz oly friss, és a tikkadt határon
valami borzongás fut át. Bágyadt az érzés,
mely elhatalmasul, hogy alig bírod. Megremegsz.
Mintha tél jönne, pedig a sok sugár oly heves,
aztán elmélázol: milyen jó! kell a visszanézés.
Amíg melenget az itt maradt nyár heve,
a fiatal strandra megy. Nem úgy a sok vénség!
Bár nem kellene, máris mardossa furcsa kétség,
melynek csak érezhető, de nem tudható neve.
Ez még nem a vénasszonyok nyara. Nem hasonlít
semmiben a későősz csendes átváltozásra.
Nem is emlékeztet a végső eltávozásra,
csak melenget, ringat, szeretget és elandalít.
Szépsége nem örök, de nem is oly mulandó,
hogy efemer voltát emlegetnéd. Csak itt ül veled,
amíg az álmaid megéled és mégis lassan ellebeg.
Karjain alszik vagy ujjong a sok bágyadt halandó.

Jön már az ősz, de majd titkon érkezik,
s ha a nyár illan, többé kalandjait nem kérdezik.

Mozaik

Emlékek érkeznek messze-valahonnan
morzsácskák apró villanások csillogás a fényben
mintha a múltadat tartanád védőn a karodban
csak viteted magadat a fényben egy régi regényben
Minden apró részlet és te tudatában vagy
hogy ez is mulandó de jó a visszatérés
emlékben délibábban ringató álmokban a nagy
érzés-áradásban mely nem más mint a régi érzés
Mozaik áll össze a tűnékeny álom-kövekből
magad rakosgatod másra ma hiába is várnál
más nem állíthatná össze az illó szövetből
csak a biztos kéz mely erősebb kőnél és fánál
Mintha morzsákat gyűjtenél aztán egybegyűrnád
valami szilárd egésszé mely szinte egy fújástól elszáll
s hogy megmarad vagy szétszáll váltig alakíthatnád
mégis öntörvénye van mely erősebb másnál és magadnál
Emlékek özöne érkezik boldogan mindig nevetve
s hogy megpihen alkotó kezeden most úgy vidámít
a morgósnak is kedvesebbé vált a régi kedve
magával ragad de szívből ma senkisem árnít
Mozaik épül és tiszta kép ragyog rá csillag felel
mulat az ég is a játékod gyermeki boldogan kacagja
már minden kavics az örök elmúlás csillága énekel
ennyi a végszó: ez volt régi emlékeid mai kalandja

FRIDEL 2020

Mítosz

Az élet mítosz. Ki is vitatja el?

Az élet álmom. Néha kedves, máskor rémes.

Szirupja nincs és mégis édes.

Apró képekből összeáll. Valaki énekel.

Sok a kevéssé magyarázható,
elérhetetlen misztikus elem.

Hogy miért? Fölösleges újra kérdenem.

Instant megoldás nincs és gyógyír sem kapható.

Az élet mégis mítosz. Annyi az ágboga,
hogy átlátni képtelenség, mégis teljes szövet.

Körötte s benne álmok illannak, majd özönlenek.

Az idő belénk mar. Kíméletlen minden hegyes foga.

Rejtelveink és féltett titkaink csodája él.

Akár egy túlbujánczolt dzsungel, túlnő életünk
minden hibánkon és minden álmon, mit megélhetünk

Botor, ki ettől mégis visszaretten s szeretni fél.

Mítosszá lesz az egyszerű kis történés, ha most
elengeded azt a rengeteg komplikációt.

Az életedben követed a sok-sok stációt.

Nem halogatod, csak megéled máris, hamarost.

Mítosz, legenda apró morzsája egyre gyűl.

Míg számítgatsz, a sors száguld veled.

Oly jó, hogy mégis szabad volt mindezt megértened.

Ha végül megnyugszol, mindez veled elszenderül.

Szépen

váltakozó ritmusban

Mindenre van szép válasz, csak követni kell
szíved szavát. Ha ez felel, kétséged nem marad.
Az értelem, ha szól, nincs annyi szó. Magad
leszel, ki rátalál. Csupán ez vezet, ez érdekel.
Szép rend a cél, nem csúf ütközetek, torz szócsaták.
Hol rend honol, már minden összefog és összezsengenek
a disszonanciák is. Körötted halkan kél a csend. Szíved remeg.
Halvány illatként ellebegnek tisztán a szép harmóniák.
Szépen kell szólni. A csúfság méltatlan másokhoz és neked
ez illő formád. Őrzöd, mint ajándékot s felcsillan fénye, ím.
Rendet teremt a szépség. A zene szebb és szól a büszke rím.
Felcsendül annyi szép hang. Ez lesz méltó éneked.
Mindenre van szép válasz. Kajlán hiába is gyötör
a korszak. Róla szól a változóban annyi rezdülés.
Feszültség múltán érkezik a béke és az enyhülés.
Koncentrikusan fut a sok remény, akár vízen a kör.
Minden szépségbe fut. Mindenki afelé halad.
Titkolni kár. Mikor leszállnak színaranyba öntött alkonyok,
a horizonton minden úgy repes. Szíved is velük ragyog.
Harmóniába érni szép. Az érzés áthat s végleg magával ragad.

Körkörös

Mint körkörös csodák
köröttünk félszavak és múltó gondolat-
halmaz e féljelen nem vonz csak áthalad
az életen. Hordod vagy elveted körötted élve lát.
Embert vagy tárgyakat? Kósza vágyakat?
A kérdés most válaszolatlan marad hiszed
hisz léted is ennyi volt: egy égi kegy
érzelmileg viszont egy régi áradat.
A körkörös csodák csak zsonganak.
Lecsapna rád a múlt. Örvénye mély.
Míg áradnak, megérkezik mélykéken az éj.
A távolban tompa hangon harangok konganak.
A vízben csobbant kő körül árad a víz.
Hogy nézed, elragad magával hűse illata.
Ez önmagában is az éjnek kedves tiszta dallama.
Ma összhang van. Nem mindegy csúz vagy csíz
sugall, míg lábad elvisz messzire
s szavad a végtelennek szánt szelíd ige
s hogy héja száll vagy úzótt gerlice,
a léted kiált s felröppen nem bánja értik-e
A körkörös világnak éke itt marad.
Már minden vibrál. Hús a víz. A tűz lobog.
Még rád köszönnek aranyfénnel alkonyok
s az élet röppen. Meglibbenti szárnyadat.

Tenger

A szél heves. A tenger nyugtalan.

Tombolni készül. A vihar mindjárt kitör.

A szél lesújt akár egy óriás ököl.

A bömbölése vad. Förtelmes hangja van.

Elemek küzdenek. Egymásra fújnak rém-szelek.

Az élet ily közegben törékeny és csak bizonytalan.

Most senki nem élhet nyugodtan s boldogan.

A távolban dzsinnek trollok óriások rémlenek.

A felkorbácsolt víz akár forrongó tej. Már semmi sincs
mi lenyugtatná ezt a mélyből feltörő dühöt.

Míg tombolnak az elemek felcsalnak mélyből ördögöt.

Te nehogy nyugtasd! Ellened fordulna mind s megint
te lennél áldozat. Csak nézd a harcot s biztasd őket ferde-mód
hogy járvák egyre táncukat és lenn a mély

hadd forrongjon bár úgy tűnik sekély

a víz ha szél-vájta öblének aljára látsz. Ez altatód

s hogy szél barátod gyorsan visz emel vad fürgeteg
cibál. Körötte villi-had visítva őrzöng. Nincs kiút.

Ha mindezt látni kívántad hát lásd! Végül kijut

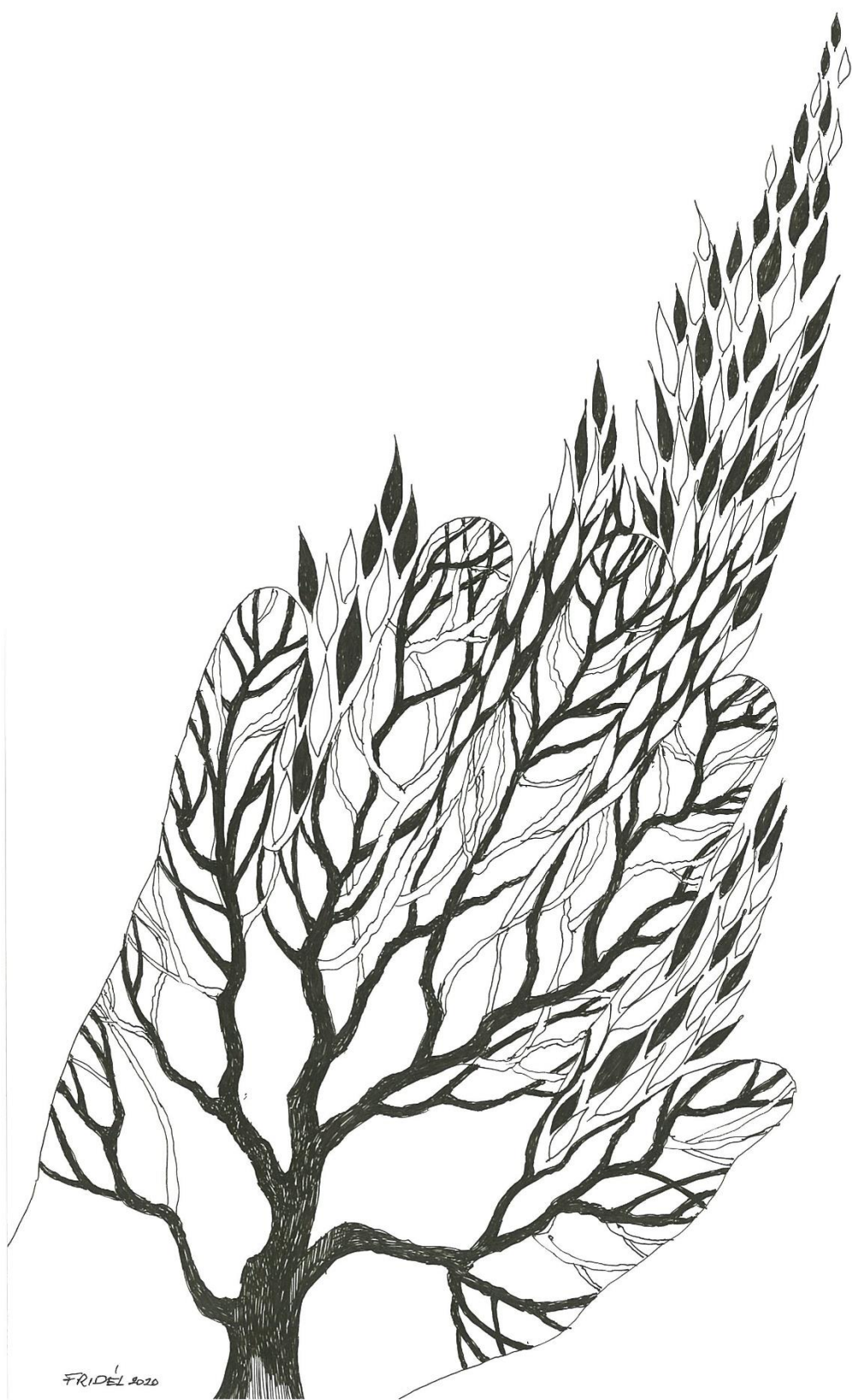
egy intés mely csendet vág s a rengeteg

nagy víztömeg csak fut tovább. Emlék a szél

mely tájfunról szólt de már csak törpe lett.

A távolban a partok még csak sejlenek.

Az éj leszáll. Tündért hoz el ki szépeket mesél.

Szeptemberi fény

halvány-, közép-, sötétlilák
gyöngéd szimfóniája zeng
a múlt üzent
ha elhagynád is ő követ a sok virág
most ontja szépségét dús szirmai
csodája annyiféleképp
árad s lelkedben megmarad a kép
hozzá kíséretként cinegék kedves hangjai
színes petúniák a szélben megrepegnek
enyhe illat száll magam vagyok
e fény-csodában tán a csillagok
üzennek kis csillámaik az égen sejlenek
maréknyi mag ha volt hogy megidézze őt
ciklámen-ősüket ki értük is fakadt
bár most még andalogva száll s maradt
ki volt: pompás virág mely beborít mezőt
ám akkor árokpart jutott nekik és itt a védelem
hogy erkélyen lakhassanak az életünk kaland
vezette útja változást hozott s e hang
segített értenem hogy egy a szép és győz az értelem

FRIDEL 2020

Búcsú

Még egyetlen korty víz se ment le torkomon
magány dalol
sorra távoznak barát és rokon
még visszaintenek valahol
és én még itt vagyok
szavakat betűhalmazokat hagyok
kénytelen krónikás
kinek szerepét nem vállalja más
csak ez a visszhangtalan jelen
melyben életem élhetem
akár utószó gyanánt
már emlékfóklány sincs ami bánt
s végül az életem dalol
valahol
az időnek mélyiben
hol a költészet mégis megterem
s csak árad
kezem utánuk int akiket szerettem
és még emlékezem
mert dolgom ez
míg az elme bele nem fárad
ők üzennek
és én mindezt elmesélhetem

FRIDEL 2020

Mítosz II.

Az élet mítosz. Talán egyszemélyes kaland.

Vív aki vívhat. A többi ott tolong alant.

Remény ha fűti naggyá lesz mert sorsa ez.

A győztes diadalt arat. Címe s babérja lesz.

Legendák övezik mert megcsodálják annyian

akiknek sorsa egyszerűbb s ő boldogan

sorjázza lépteit mert mindig előre tör.

Csak első lehet. Körötte mindig ott egy furcsa kör.

Talán csak sleppje ez. Nem bánja hadd kövesse mind

ki példát keres. Hadd történjen sorsuk szerint.

A mítosz épül. Benne annyi szép és nagy titok.

Ha érintenéd mégsem lehet. Rajtad és máson kifog.

Mint zászló leng a hír. A szél sodorja szerteszét.

A mítosz kész s te mondhatod nekik híres meséd.

Zuhog

zuhog a fény más nincs is
csak ez a földöntúli erő
mely körbefon zúdul és tör elő
már kint és bent az egy és nem hamis
ahogy árad és tódul hogy megremegsz
mivel a légies erő akár a víztömeg
titán-erővel tör feléd nem hinnéd senkinek
hogy ennyi szépségben ma ott lehetsz
zuhog a fény akár egy vízesés
és minden cseppje apró fotonja rád köszön
bőrödön áthat zuhog a fényözön
más mint a víz mégis cseppé széledés
ahogy mozog hogy benne úszik lengén ellebeg
valami illanó öröm és füstként száll tova
s te tudod hogy mindez oly gyermeki és ostoba
mégis csodálni kell dunnái fellegek
a fény zuhog és mégis magasba emel
csobog már szinte hallod hogy árad feléd
most arra gondolsz bárcsak értenéd
a rendelését s hogy majd elszelel
tisztán tudod hisz végzeted és életed a tét
ez minden földi jónak tükre ő a gyermeki
nagy tisztaságnak szentelt jó ő tükrözi
lelkednek minden apró kis neszét

s csak árad zúdul hull a fény
hogy megbűvölten nézi minden földi lény

Túl

túl minden

ahol a homogén fény terem

minden matt mégis ragyog

halvány kis testvérek a csillagok

túl minden

valami új és szép sugaras terem

és özönlik a fény

gyönyörűség mégis oly szerény

túl minden

szárazföldön és tengeren

honol az ős-homály

melynek mélyén az ős-megismerés szigete vár

túl minden

már nem kívánod hogy minden másként legyen

mint ahogyan lehet

gyarló az ambíció gyarlók az emberek

túl minden

egykor majd szembenézel velük s magaddal hadd legyen

eztán is Isten-rendelésű a világ

legyenek benne házak és szobák

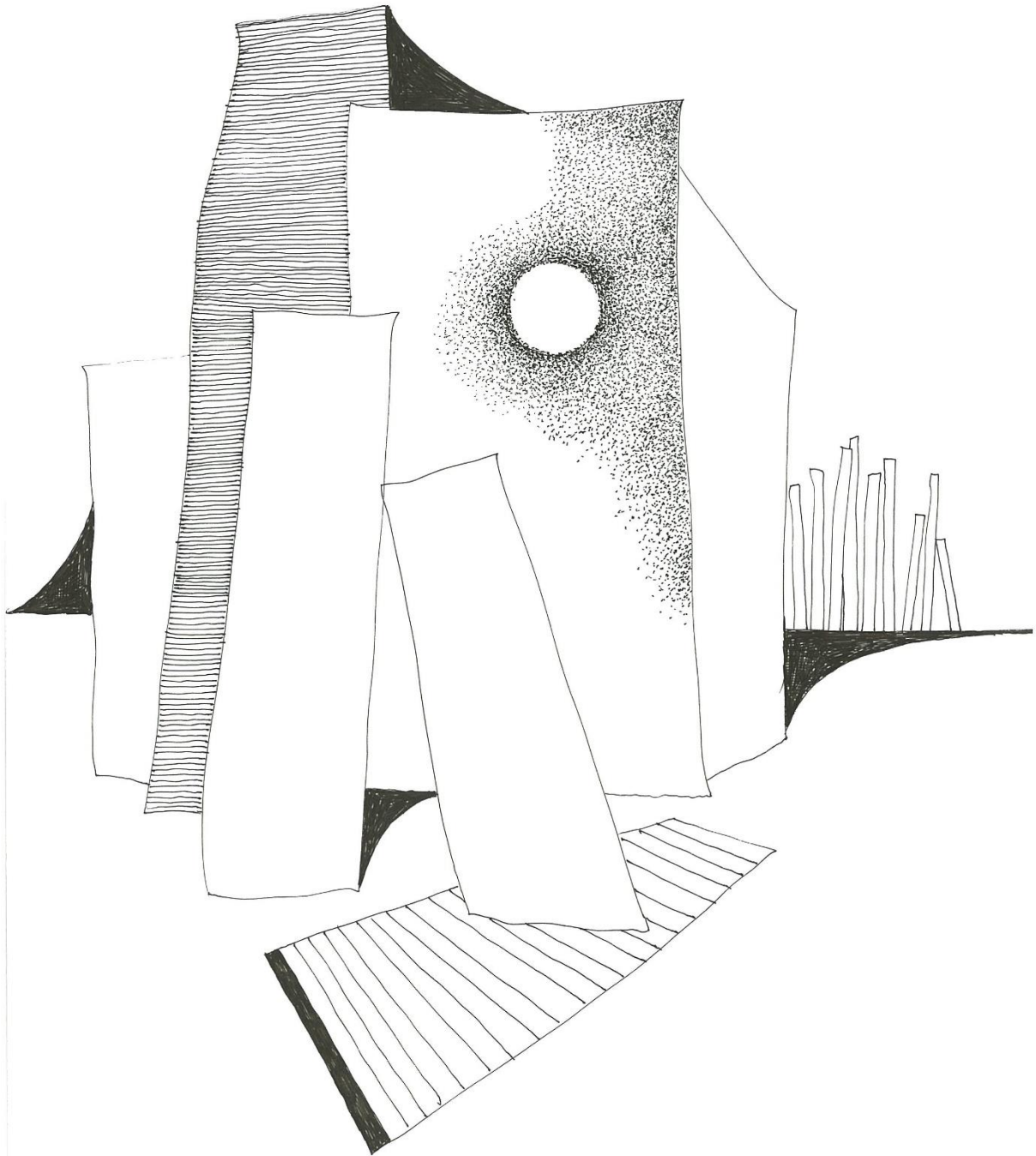
s túl minden

földön vízen és hatalmas tengeren

megnyugvás vár mert arra tart a lény

hadd legyen béke és az ember kedves szerény

mert végül mindig így kell lennie

FRIDEL 2020

Csendesen

csendesen hulló levelek neszét hallom
pedig még nem is hullanak
tombol a zöld kertben és a parton
és még dalolnak a madarak
azok a késeiek
s még csak nem is látod őket
hangjaik mégis itt zengenek
elkísérik a már messzire menőket
fecskeszárny libben
a gólyák megint csak kedves emlék
ott szállnak ürge termikekben
s nincs arra mód hogy szárnyukat hangosabban verjék
csendesen múlik az idő
minden lénynek rettenetes ellene
a lét majd lehullik rólunk mint rossz cipő
és nem mi döntjük el mikor is kellene
távozni már csak a neszét érezzük halljuk a szélben
láthatatlan szárnyak libbennek
már nem is gólya vagy fecske mozdítja őket
küldjük hő imáinkat Istennek
és köszöntjük – magunkat – az elmenőket

mert ez a rendelés
eleve és mindörökre

Szépen II.

szépen...

csüggeni a léten

barangolni messze a térben

és nem elsüllyedni a szenvedésben

szépen...

mintha nem ez az égbolt tartana készen

a következő lépésre s csak nézem

hogyperegnek a percek mennek lépésben

valami felé már nem is annyira szépen

csak valami áldásban mégis jól érzem

hogyez az utam robogjon más veszett mértékben

nekem elég ha még értem

merre a merre ebben a földi létben

s ha úgy adódna hogy mégsem

akkor szerényen megkérem

hogyhallgasson rám s csak ne legyen féltékeny

hogyé én még őrzöm az örök tudásnak értékben

ki nem fejezhető morzsáit s aztán meg se kérem

legyen tekintettel a mára s ne csak a szépségen

agyaljon mikor elnyugodhatna s ne a kétségben

tobzódna s végül magában ne éljen

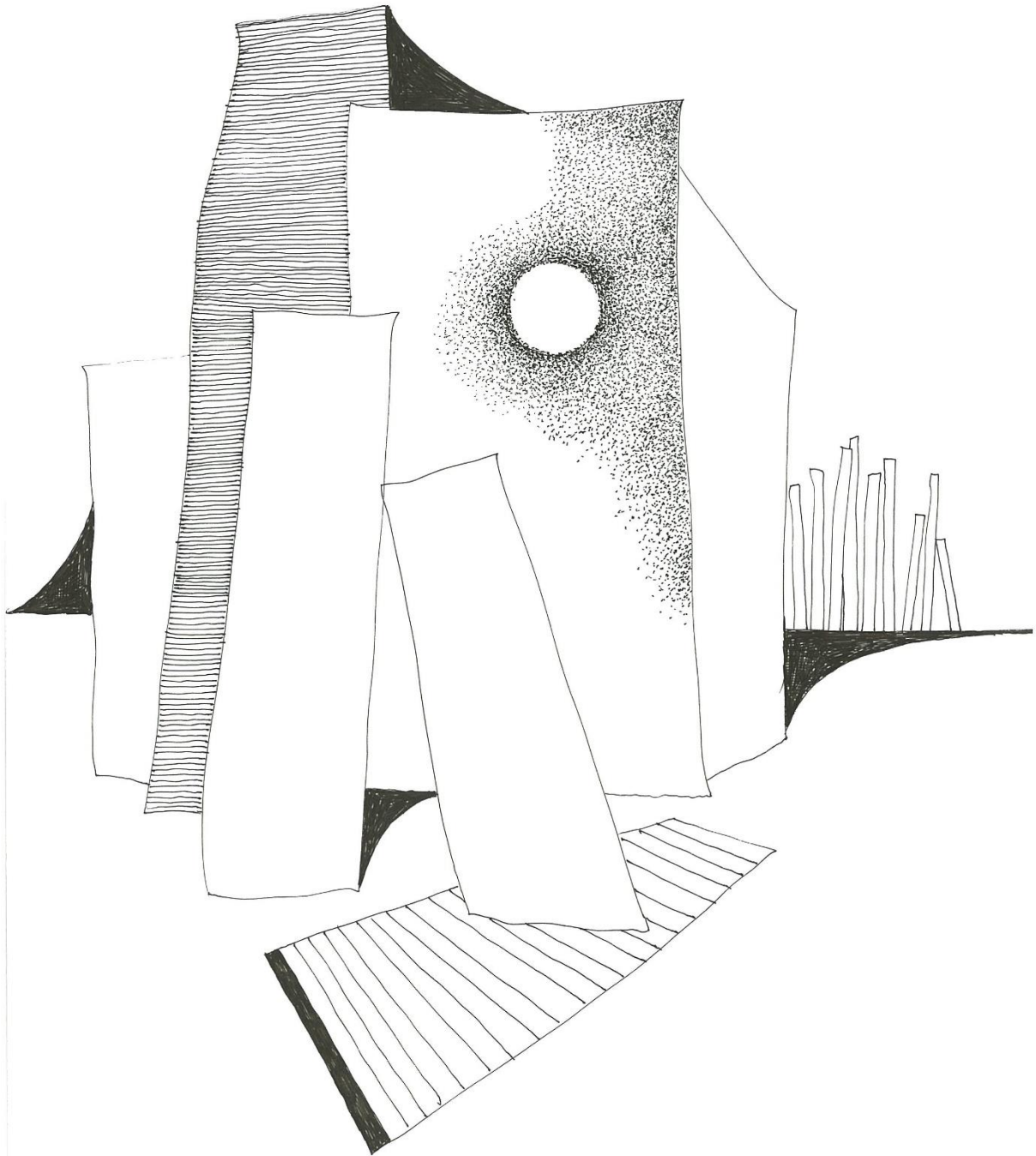
de nyugodjon szépségben s békében

FRIDEL 2020

Őszi alkony

tompul a fény és zárulnak furcsa felhők
valahol túl az égnek alján
már nemcsak a madarak elmenők
talán a lélek is mely zavartan nézi hogy a szélnek karján
libbennek tova a régi álmok
csendesednek a terek és az emberek
pedig még mindig van aki álságos álnok
bűnei számosak és a botlása is rengeteg
alkonyi tűzben izzik az égnek alja
a nap az egyik háztetőn mintha fennakadt volna
és ahogy piramist formáz a ház ki is akarja
hogy ez így maradjon hisz a fény is mintha már araszolna
pár pillanat és lefelé fordul a napszekér
eltűnik a ház mögött aranyló fénnel
csupán a bűvölet az mely lélektől lélekig ér
bár nem csodálja minden hisz épp a lét az melyet megelégel
és semmibe se néz de tűnik mindez a lefelé vonuló sugarakkal
tompul a fény az ég alját zöldesre festi
és elbúvik a hamar elülő madarakkal
csak egy érzés marad: ez az esti

FRIDEL 2020

Ezerkilencszázhuszonnyolc

ezerkilencszázhuszonnyolc március
megszületett az én édesanyám
szép szülők gyönyörű gyermeke
sorsa különös semmiben sem tipikus
akár a hazája akár az én hazám
melynek végre emelkednie kellene
ha van még irgalom az elvadult szívekben
s nemcsak ez az ökölrázó acsargó tévhit-rázta
irgalmatlan vadság hajtja ki is tudná megmondani merre
mert csupán élni kellene a jóságban szeretetben
és minden balfogása érdemmé csodálatossá válna
s nem ez a veszett futkosás hajtáná el végül akármerre
csak nem a helyes irányba lövöldözésbe ész nélkül tudod
ezerkilencszázhuszonnyolc valami jelzett
Szent-Györgyi rektorra lett Szegeden nem érdekes?
és postahivatalt építettek Egerben ma is láthatod
a homlokzatán a római számokat bár hírnevet nem szerzett
csupán egy serény hivatal az ő sorsa nem különleges
csak az én szépséges anyámé akinek titkai
a távolból is üzennek míg ő maga hallgat
hogyan miért épp Szent-Györgyi városában jártam egyetemre
melynek máig visszhangoznak termei zugai mi volt csali
abban a történetben mely beivódott bár sose ment a falnak
csak ezerkilencszázhuszonnyolc termett szépet s jót is életemre

pecsétet nyomott máig viselem ki is tudja már miért?

Visszhangtalan

Kiürült lelkem mélységes bugyrain visszhang száll egészen céltalan. Öblös magány a méltatlan jelen, és ahogy van, mégis visszhangtalan. Célokért néznék s fordulok erre-arra. Lelkem napfényre vágy, de nem lel csak zivatarra. Köröttem dúlt hadak vergődve osztják a halált. Tekintetem hol erre, hol arra jár, de csak azt találja, ami árt. Csodákra lesnék, de nem lelek irányt. Mindenhol zsákutcák, tévutak szövevénye, akár egy krikzkrakszos rajzon. Gyerekek firkálták volna be? Az nem lehet. Az ő lelkük tiszta. Még a firkáikon is rajta az a leheletnyi fény, életük üde viasza.

Kiürült minden. Csak fegyveres tahók járnak mindenfelé, de mindig csak egyfelé igyekezve, cél a semerre, a talán valamerre, amely egyként leülepszik valami dágványban, ahol csupán a reménytelenség menekszik. Már megint csak erre, s talán egyszer valamerre, ma a visszhangtalan termék úrjei konganak egy tompa üdvözlő, de azt is minek? Azt is visszaverik és messzire repítik a magányos falak s közben pereg a mész a falakról, hallod? Te is hallod? Mint talányos érzés, egy nyomasztó sejtelem üzen. Megtartod? Magadtól elhajtod? Kinek üzensz még? Talán veled marad egy emlék, bár úgy lehet, hogy elszáll az is tova, akár a magányos visszhang a faltól messzire küldve. Kellene a biztos rév, kellene talán több is, az Úr kegyelme.

Válaszok nincsenek. Sejtelmek sejlenek. Üzennek régi álmok, elhagyott helyek. Jó volna csendben maradni. A lét mégis olyan, akár egy kiszáradt vekni. Csak az emlék csilingel, habár ő is csak néha. Azt mondja, lehattél volna te is megbízhatatlan, léha. Igen? Együtt üvöltve a többivel? Tele tüdőből fújva valami dalt, egy indulót talán? Ki tudja, üvöltve széllel, a barátok kíséretével, vagy csak egy értelmetlen lengéssel... linkséggel?

Kimerevítve az életed, akár egy tervrajz. Most senki nem moccan. Nem kapnak utánad, mint egykor. Az életek rendezője nem más, csak egy elfásult kalandor. Jó volna hinni benne, de ő se bír moccanni, ahogy egykor. Életünk beteljesült. Ez a nagy link, a kaland-kor. Mindenki benevez, kiszállni nem lehet. Szállnak az évek, hullanak életek s ki bánja meg?

Ránk tekint az ég, a Mindenek Tudója. Kalandunk ideje lejárt. Ez fináléja és ultima rációja. Ha mégis pár lépés koppanna körötted s utánad, ne is figyelj! Járd a saját utadat s ne légy te mindenek utója! Az éj akkor is leszáll, ha nem akarod, vagy ha te hívnád hamarabb. Csak menj és ne báncódj, ne is szégyelld magadat! Az idő betelván, minden perc alatt illan. A csalóka remény, ő is visszhangtalan, utolsót csillan. Ez lesz kapaszkodód. Elhagyott vágyad, szemfedőd, meleg takaród, hiszen itt van már a vége. Egy dolgod maradt: légy méltó az ég kegyére.

Számok

számokra szállnak a vágyak
kalkulálnak és kalkulálnak
számolgatnak nagy lelkesen
hogyminden perfekt és ideális legyen
sercegnék függén tollhegyek
-a tollvölgyek után a kedves tollhegyek? –
micsoda ábránd ez a fürgeség
miközben kéken nevet a messzi ég
számolnak gyököt vonnak és összeadnak
akik úgy vélik a korral mégis csak ők haladnak
tornyosulnak a számhegyek
közöttük ugyan merre és hová legyek?
igaz, a költészetben is számolhatók a verslábak
melyek mégis csak szilárdan s vígan megállnak
pár évszázadig ha minden igaz
és miért is ne volna? addigra tán kinő sírodon a gaz
mivel a mindent ígérő emberi emlékezet
addigra ha nem is a végtelenbe de jó messzire vezet
mindentől amit tudtál és szerettél s vajon hány az év
ameddig őriznek szépen-csúnyán s ha hasad a föld az ég
még porladhatsz valahol s ha lesz még írástudó
ki leolvassa sírkövedről neved, vagy csak a Mindenható
tartja majd számon ki soha nem számokkal kalkulál?
s talán úgy véli ennél több lesz mi dolgod végeztével neked dukál?
de ők addig is kalkulálnak
és megint kalkulálnak
és a végén úgy kiszámolják a földi végzetet

hogy attól hasad a föld reped a mennyezet
és megint összeadnak percentet számolnak és vonják a gyököt
míg Belzebub jól az oldalukba nem bököd
és egykor a jó magas számoszlopok is leomlanak
és ami utánuk marad
az egy telhetetlen alaknak jókora falat...

Borsó-dal

borsó dalol

pereg a tálba

fürge szemek tánca

bűvöli a báméskodót

fürge kezek pergetik ugratják

s csak néhány hüvelyt tesznek félre

hogy a tavaszi leves finomabb legyen

borsó dalol

megannyi dallam száll messze a konyhán

túlra hogy hallja a szomszéd

meg a párja

meg annak is a lánya

hogy a víg kis dalocska

megtölti a teret

egy felhő hátán ülve

maga a szél is beleremeg

és csak dúdolgat zümmög a zene

valakinek a szájából leheletnyi finoman

és aki hallja maga is boldogan

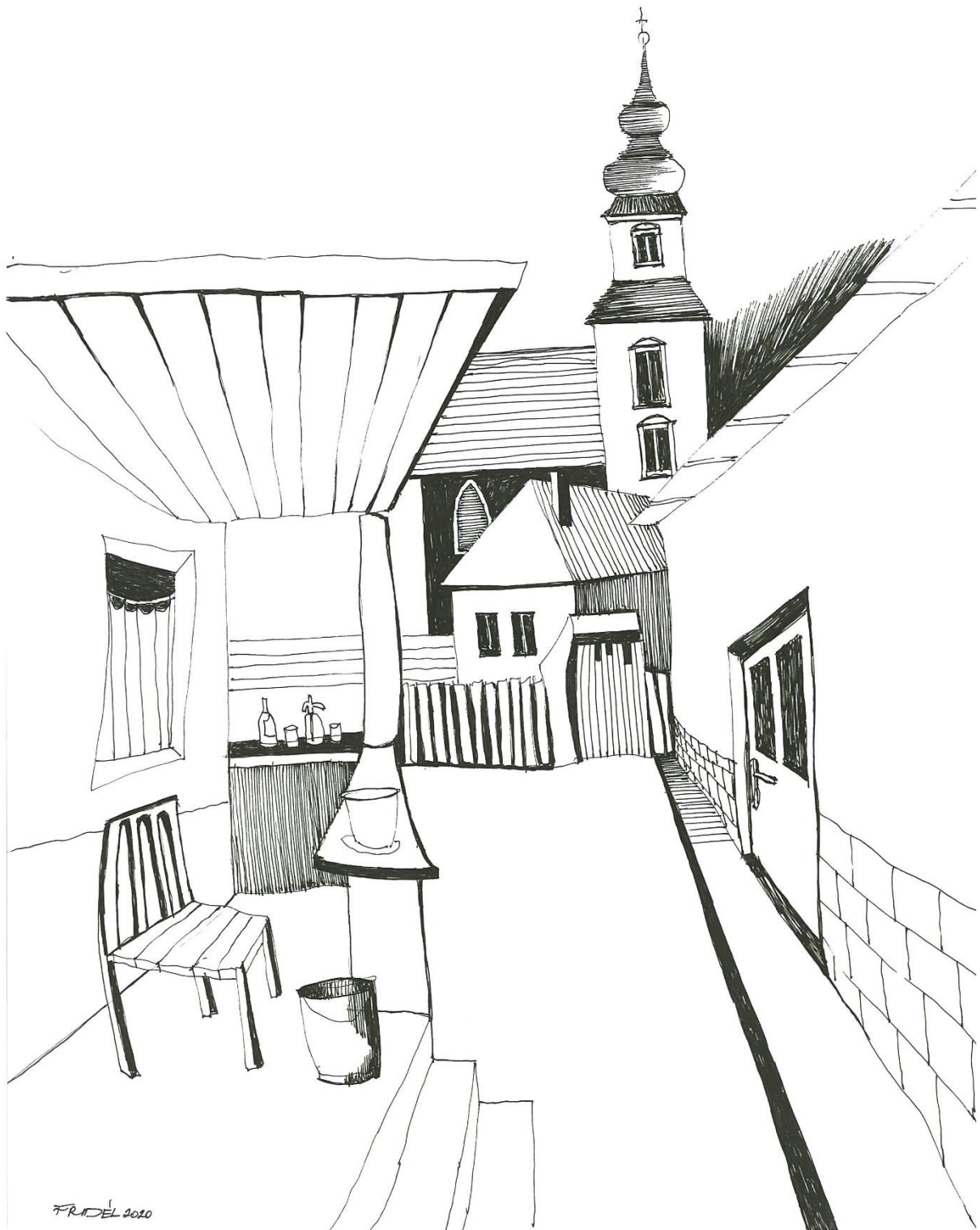
követi dúdolja hümmögi utána

borsó táncol a tálban

mert egyre bontják

ugratják táncoltatják

fürge kis kezek

Világtalan

Világtalanul pislognak bele a világba
az egyébként mindent tudók vagy ki a bánat
akik mindig az arra érdemessel mennek nyoszolyába
és folyton az egyre érdekesebbre várnak
Világtalan világuk sej de szórakoztató
folyton áll a bál folynak a partik örül a jónép
de hogy világuk épnek normálisnak mondható
arra nincs válasz tőlem hiába is kérnéd
Világtalan és vaksi azoknak a becses neve
akiket folyton csak átprogramoznak
s mindig olyanná amilyennek lenniük kellene
pedig ott belül lélekben ugyancsak darvadoznak
Vaksin pislognak bele a széles nagyvilágba
az újkori váteszek a rettentő felvilágosultak
mert már a pupillájuk a napi kokótól nyílt olyan tágra
hogy nem is hinnéd ők mégsem ama szerencsétlen károsultak
mint mondják magukról csak hallgatni győzzed
mennyi panasz dől ki a száján a nagy világhódítónak
hogy ugye ő az akit folyton jobbról előznek
mégse fordul meg nem szól vissza a nagy kotkodácsolóknak
Vaksi a szemük a szájuk motyogja érthetetlenül
amivel menteni próbálja a végképp menthetetlent
előttük ha egy egész nagy birodalom az ami elterül
akkor is képesek adni a megvertet mégis kikerülhetetlent
Világtalan szemük önmaga sötétségébe süpped
és látni vélnek mikor semmi nem dereng szemük előtt
de mégis két kézzel kapnak utána aranynak ezüstnek

így hát ne sajnáld egyiket se, a sok Mammonba érkezőt
Pereg a film és fogynak a ripacsok meg a gondos színészek
mindenki jóra vár de csak tombolnak csalókként a társai
mi pedig várunk mint akiket soha senki nem ért meg
és csak várunk mikor virrad már jöjjenek a napszekér lángjai

Egy új nap született. A világ ünnepel. A Lény figyel. Emelik szárnyai.

TRIDEL 2024

Fordított ima

rémülten mondtak fordított imát
Bergman és Bergman
mert gyűlölték a fatert igazán valóban
aki csak prédikált és mondta a nagy litániát
fordítva csak azért is fordítva kellett
mondani úgy érezték akkor a kis Bergmanok
mert minden gondoskodásban is úgy érezték: elhagyott
minket a Teremtés nemcsak az öregünk, mi félünk, összeverték
inkább morogva és dühöngve de kifelé fegyelmezetten
tették amit tehettek még kicsik a vészben
nem érezték: mégis ott csücsülnek az ég kegyében
és az életük is úgy folyik tökéletesre rendezetten
Van úgy hogy fordítva kell tenni és mondani
amikor mások szájalnak és ragozzák a semmit
de a figyelmük sosincs velünk még csak ennyit
se tesznek értünk. Egyszerűbb farizeusként sóhajtani
Bergmanok vagy mások ott kuksolnak valahol
ahol a végzet rendezi az életet és a dolgokat
pedig többnyire nem olyan ez mint egy dolgozat
tragikomédiáink pulzálva jeleznek de ma csak a közöny dalol
valami dalocskát hogy aszongya lárifári
jobb lesz inkább a fára visszamászni
mert ott legalább valamivé visszaváltozhatol

te szegény balekja a Bergman családnak vagy másnak
örülj hogy részese lehetsz az örök átváltozásnak

Rendre

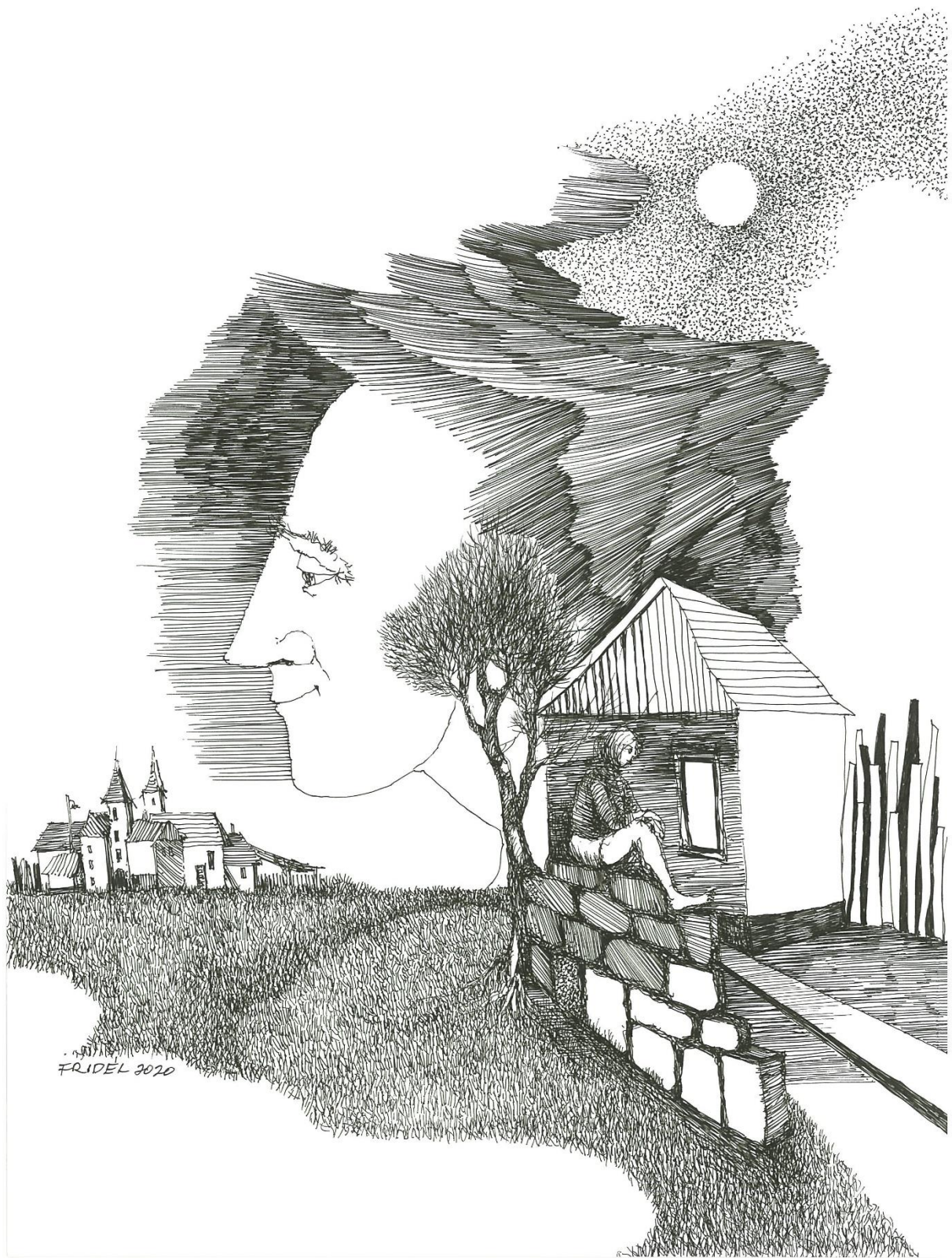
rendre és csendre
intettek valamikor
hogy figyeljek majd a végtelenre
amely minden porcikámban ott dalol
intettek erre meg arra
pedig alig is kellett
és én nem csalingáztam jobbra-balra
hisz a jó gyerek magától is fegyelmezett
rendre és csendre
azért intettek s nemcsak engem
hogy fel legyek készülve a reménytelenre
is talán ha az utamat elvétettem
rendesen halkan
bíztam ebben-abbban s ha megint becsaptak
akkor se hittem a balhében rongy viadalban
pedig fülembe mennyien és hiába csacsogtak
csendben és rendben
leszállt mindennap az alkony
legfeljebb éppen nem oda figyeltem
hanem tán egy kis virágra az utcasarkon
minden költészet megfogott
és elbűvölt a tündérien szóló zene
lelkemben csend volt semmi nem harsogott
tudtam mennyi elég és hogyan kellene
lezárni aznapra a kedves szavakat
becsukni halkan a Bibliát
s csak felidézni rég elszállott szavakat

megünnepelni a családnak iát-fiát

s csak várni csendben hogy leszálljon az alkony

tűnjön a fény házban és fövényes parton

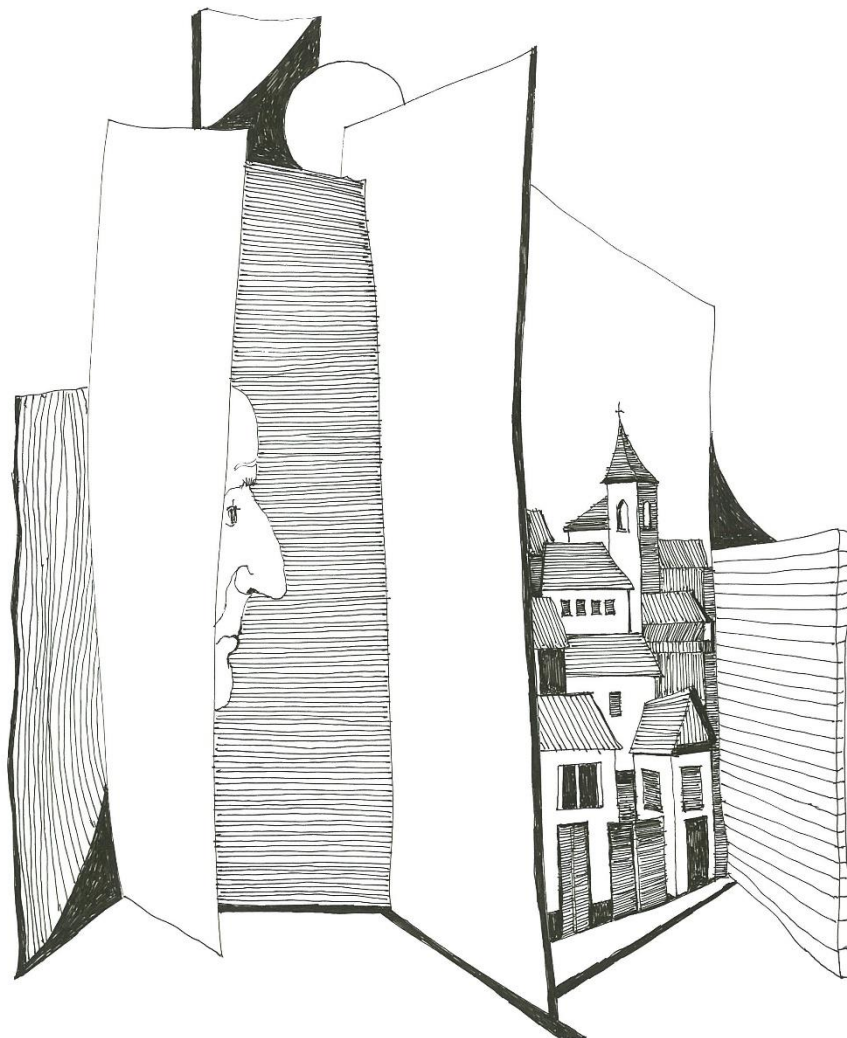
mert így kell másról már senki ne szavaljon

Márai

Márai távozása már annyi időt hagyott maga után,
mint a mi sokat szidott rendszerváltozásunk.
Nem bírta kivárni, és már tőlünk se akart semmit
s nem hitte, lesz még rendesre változásunk.
A kicsiny haza, mely olyan távolra nyúlt utána,
hogy az óceán partján se lelt nyugtot nélküle.
Még olvasott és írt is tán kicsit, de várt már a halálra,
mely megváltást hozott a sok szenvedésre, toporgásra. Sose
értette mások mit akarnak tőle, csak élt nagy magányosan
Lolával is, aki hitte, hogy végül minden elrendeződik arányosan.
Mi azóta leromboltuk és felépítettük, amit kellett,
meg amit lehetett. Ő se várt medáliákat.
Ő se hitt a tettetésben, termékeny közönyben, mit a század
dúsan ontott magából. Jóságából mindössze ennyire tellett.
Aztán lelécelt s jött helyette egy másik, semmivel se különb.
A században az utóíze, akár a dögletes üröm,
de te azért bízzál csak. Kosztolányi se bírta a sok hallgatást,
mit együtt míveltek. Egyikük se bírta a nyafogást, jajgatást.
Amit erről mondhattak volna, magukkal vitték a sírba.
És most itt sündörög a letűnt századnak minden kóklere.
Úgy hiszik, minden szavuk oly kedves, mint lágy zene,
pedig ugyanúgy recseg, akár a tuba, amit katonáknak fújtak.
Hiába jönnek helyettük tehetségesek, szépek és újak,
Márai akkor is elment, és akik így akarták, sose teszik jóvá.
Megkönnyebbülten vették tudomásul, hogy nyilvánították holtta,
és ő igenis elment. Elfúvatta magát a széllel.
Már nincsen több harca étellel, vadakkal, nőkkel és szenvedéllyel.

Hamvai elúsztak a nagy nyugodtan hullámozó óceánba
mi pedig meg kell értsük: arra akart menni, ellenirányba.

FRIDEL 2020

A szél

A szél lelopja a hőt a lángról,
mondják a meteorológusok,
mikor a csúcsokat támadják az okosok
és szó sem esik semmi melankóliáról.
Hogyan lopja le? Hát lehúti,
mert megteheti. Neki ott azt is szabad.
Meglopja a tüzet és szívatja az éhes vándorokat,
akik várnak türelmesen, és a szél csak nézi,
hogyan tudnak mégis ott maradni a magasban?
Nem lenne jobb visszamenniük, ahol nem fáznak?
De ők nem! Csak főznek és vacogva totojáznak,
hátha mégis jó lesz a főztjük bográcsban, lábasban.
A szél tán kárörvendene is rajtuk,
ha tudná, mi az, de így csak fut és fújja
azt a csekélyke lángot, lelopva újra és újra
a kicsinyke meleget, és mi, emberek csak hagyjuk,
hogyan szórakozzon velünk, hiszen épp ez a dolga.
Beleüti az orrát a lábasokba, fedő alá.
Ha mégse tenné, az ember ott akkor hagyja rá,
mintha parancsolna, pedig hát ő is csak szolga.
Az Úr szolgája ott fenn a nagy hegyen,
ki mégis csak elúzi a hívatlan vendégeket,
mert másnapra már akkor is elgémberegett
minden tagjuk. Vágynának lenni más helyen.
Aztán a csúcs. Ott is a széllal vívnak
kemény csatákat. Úgy kell nekik!
Mindre ez vár, aki ide érkezik,

mégis örülnek a szépnek, az újnak,

akkor is, ha kegyetlen jeges szelek az arcukba fújnak.

FIDEL 2020

Elefántosdi

Vajon hány elefántnak kellett elpusztulnia,
hogyan annyi zongora legyen a világon?
Erre a kérdésre a választ nemigen tudja az emberfia,
bármely adatbázisban is kotorásszon.
Mikor a futamok kecses röptét figyeled
koncerteken vagy csak otthon egy zugba bújva,
talán nem is a csontmaradványokat keresed,
és nem is vadásznál állatokra bokor alatt lapulva.
Csak jó megélni a zene bűvöletét, mely andalít,
és még véletlenül se gondolsz vadászokra és állatokra,
hiszen a melódiák varázsa az mely magasba repít,
s te rá hagyatkozol, az elefántok dühe meg szálljon azokra,
akik nem várják meg, hogy elhullajtsa a szegény behemót
azt a csodás csontot, melyre várnak majd a zongorakészítők,
akiknek szenvedélye még máig tart, sőt kitartott fenemód
hogyan egymásra találjanak tanítványok és a nagy hangszerépítők.
Vajon mit szólnának mindehhez maguk a békés elefántok,
melyek vándorlásaik során valahol célba érnek?
Senki nem tudja, és én ezzel senkit se bántok,
inkább örülök a vígan szárnyaló nemes zenének,

hiszen ennyi az egész. Örülni tudni, ha már úgyis itt van
az a szépséges csont. Órizd meg te is mindet álmaidban!

FRIDEL 2020

Kutya-dal

kutyának kutya a barátja
és ezt tudnia kell mindenkinek
még akkor is ha olykor sebzi bántja
majd elkergeti bár a fene eszi meg
utána már hívná is vissza
miközben a barátja farkát behúzza iszkol
valahol fal mentén ól mögött vagy a tiszta
víz partján hol a bánata nagyot lubickol
kutyának kutya a barátja
ők a disznóságokban úgy összefognak
akár a nagy bűnösök s bár mindenki látja
ők együtt vonítanak s nagyokat harapnak
mindenkibe aki nem az ő kutyájuk kölyke
és nem velük vonyít mert hogy is jön ő ahhoz
hogy ellegyen saját véleményen a beste?
s ha megharapják mehet panaszra ehhez-ahhoz
kutyavonítás száll bele az éjbe
olyan éles a hangja az a fülrepszető
az ember nem érti honnét vonító szenvedélye
hisz a produkciója szimplán hajmeresztő
vau-vau, oouuúú, oouuúú, hrrrrr, hrrrr
hallod már mindenünnen
hogy a füled befogva menekülsz, ezer
hang üldöz üvöltve minden
hangon pedig csak ez a dolga
s a tiéd hogy ne értsd hogy ő is csak birtokolna
de mégis csak szolga

FRIDEL 2020

Dezsavú néni

Dezsavú néni kacsintott egyszer apánkra
majd tovább libegett roppant kacéran
mi csak néztünk honnan ez a svung mellyel facéran
jelezte igényt tartana egy kis etyepetyére és talán ha
mi kölykök nem vagyunk ott tán még egyebet is tesz
az öreg ölibe ül cicóznak egyet vagy tudom is én
mi minden át nem futott az agyán és játékos szíven
annyi biztos hogy a néni keresztet nem vet s az egészhez
annyit gondolt hozzá de jó néha egy ilyen kis dezsavú
és mi is láttuk mennyire feldobta a vérmes nénit
az apánk vagy talán más is? hogy ilyen előjátékot készít
melyből kitűnik ő aztán egy valódi nemesveretű...
a néni libbent tovább és mi csak néztük hogy az apánk
kissé zavartan vonzol tovább s tényleg minek is annyi cicó
ha egyszer sikere van az öregnek a hiúságának tán ennyi jó
bizsergetően hat s talán egy hang súgta: nicsak egy régi macánk
hogy viszi még mindig a begerjedt bugyogóját
hogy nem zavartatja magát a kölykök előtt
pedig az az affér még jóval anyjukom előtt
esett mégis emlékszik rá azt a ragyogóját!
dezsavú néni jött aztán eltűnt a semmibe
még az is lehet hogy csak mi fantáziáltuk
az öregünknek hogy vele együtt mi is láttuk
de jó is hogy eltűnt és nem is tér már vissza régi helyibe

FRIDEL 2020

Felfordulás

partvis és vödör meg festékek jelzik
hogya lakásban ma valami készül
a rend a tisztaság most csak félénken menekszik
hogya aztán minden harmóniába torkolljon végül
lepapírozva a padló no hála Isten!
hogya ennyi kímélet még kijutott
pedig ilyenkor rend és szépség nincsen
a lakás akár a bolond ki világgá futott
a nappali egy része konyha s virágok menedéke
más megoldás nincs mert most erről szól a rend
lehet majd aztán a családnak szépséges éke
ha helyét megtalálja minden s ez békét teremt
kanapén csücsülve eszünk krumplit vajjal
ami a feldúlt konyhában a sütőben sültetett
mennyei ízek feloldanak addig nem törődsz a bajjal
és örül aki egyáltalán ebben a kupiban leülhetett
holnapra jobb lesz ha nem is minden
de legalább egy része ha a konyha felszabadul
és ülhetsz megint a helyeden ami most nincsen
de holnap már minden bravó és oké és a rend kialakul

készülj hát a hurrára és egymás hátba veregetésére
a lelkes családtagnak ez kijár és épp ennyi a bére

FRIDEL 2020

Végül

Végül minden elcsitult. Az éj leszállt.

Csend volt. Mindent betöltött.

Mélyében távoli hang muzsikált.

Közénk mennyei nyugalom költözött.

Így is kell. Remek a hangulat.

Nincsen, mi megzavarna s nem is hagynád talán.

Csak hallgatod s valami kuncogás fojtogat.

Minek is emlegetnénk? Jobb most pihenni lazán.

Végül mindnyájunkra a csend vár.

Legfőlebb most még nem érzékeljük, mikor?

Mindegy hogy zimankós idő lesz vagy drága nyár.

Elmúlni mindig lehet, de jobb nem tudni. Majd úgyis szólnak: ihol

a végzet játszik veled s ha tetszik átkarol.

Kedvesen eljátszogat veled. Ne félj!

Lesz egy valcer, melyben keringhetsz bárhol bármikor.

Fő, hogy a kellő percben boldogan zenélj.

Végül mindig leszáll majd a boldog est.

A fény játszik egy sort a végtelen vizeken.

Eljön, de addig soha ne keresd,

csak hagyd, hogy forgasson és vigyen hirtelen.

Fuzsitos

A néni, úgy mondják, fuzsitos.

Igaz, ezt ma már nem mindenki tudja.

Csak puttyogat, képernyőt bámul, de embert sosem.

Kaland az élet pedig. Talaja lápos, izamos.

Az ember köreit épp ezen futja.

Eszmélni nem akar mégsem, se lassan, se hirtelen.

A néni meg úgy élte életét,

ahogy sokan nem merték. Lett belőle fuzsitos,

dörzsölt kis anyóka, s ahogy van, mégse népszerű.

Talán perceit szórta ő gondosan szerteszét,

vagy csak az álmait. Sehogyse nagyszerű

ez a történet. Talán te megérted folyását s menetét.

Fuzsitos néni mindig máshol kajtatott,

mint ahol lesték és várták volna őkelmét rendesen.

Hol sárban, hol fagyban rótt a mérföldeket,

Valahová mindig eljutott akárhogy, valahogy.

Nyomát már csak én firtatom, keresem.

Nekem valamiért mégis csak fontos lehetett.

Az okát ne kérdd! Nálam is titokszámba megy

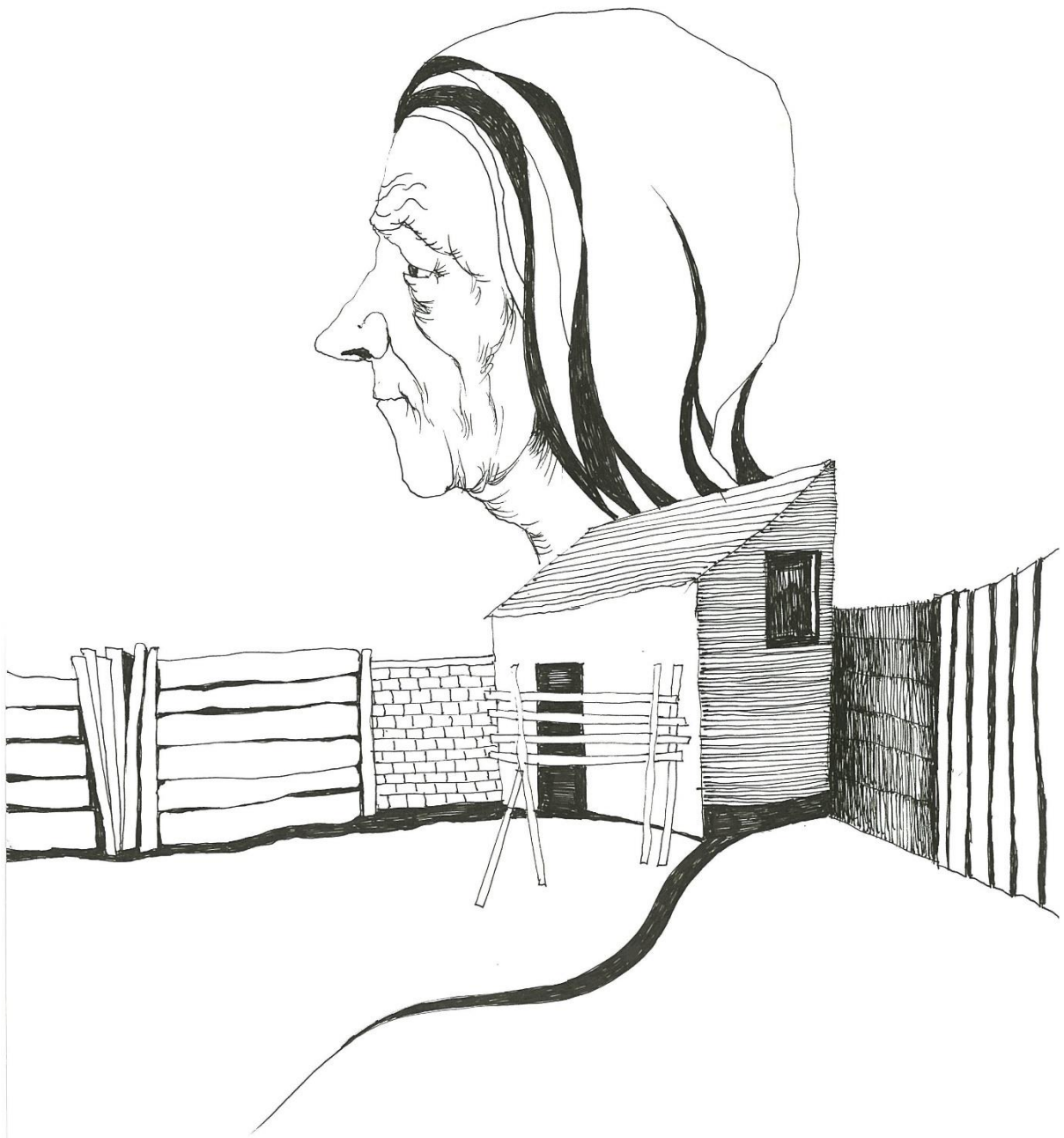
a sorja, a gondja meg a fuzsitos, csavaros esze mind.

Ha valahol mégis rátalálnál, ne kövesd!

Okom a szeretet, vagy tán más. Egy égi elegy

mely felhőt bont, szellőt fúj és csak fuzsitosan alátekint.

A néni meg elillant. Ha teheted, te is szeresd!

FRIDEL 2020

A lélek temploma

A test a lélek temploma. Az emberek mégis vadul támadják egymást és nincsenek tekintettel erre. A lélek az öröklét Paradicsoma. S vajon ki gondolhatna még erre, amikor egymást csépli, püföli végtelen, csakhogymegint neki, egyedül neki igaza legyen?

Dühös a mai élet. Nincs sehol eleje, vége. Unalmas szalagon fut valahová s te magadban mégis azt mondd: töretlen hittel remélek. S vajon igaz? Tudsz még tiszta lélekkel remélni, létedet másokkal megosztva egy életet leélni? Nem inkább smúzolsz, eszedet játszod, tartasz valami felé, amiről magad se tudod, merre visz s neked jobban esik, ha az összes játékszabályt kijátszod?

Pereg a történelem s annak minden lapja forgolódva pereg végtelen, ritmustalan. Megmegakad, vergődve táncol s vajon ki hisz még neki vagy neked, te szerencsétlen, boldogtalan? Infernális ködök szállnak a Földre, mely bölcsőnk és végső nyughelyünk. Lápi lidércek kísérik léptedet, hogy aztán veled maradjanak örökre, mert már megint nem nyughatunk, inkább teljes elszántsággal szenvedünk.

A test a lélek temploma s vajon ápolod ekként, tisztelve minden zugát? Mindig csak telét várod, nem pedig kikeletét, tündér májusát? A templomba térj be áhítattal és semmit ne követelj, ne kunyerálj! Isten rád vár, de Ő nem egy imaautomata, amely pénzbedobásra szolgál és minden buta óhajra reagál. Éld át az áhítatot, magadban szépen csendesedj le, ha még megteheted. Ejtsd öledbe, majd fond össze imára szépen kezed!

A test a lélek temploma. Legalább te tiszteld, aki értesz még párat a ránk hagyott őszi szókból! Éld át és ne szakadj el folyton ettől a neked adott szépséges valótól!

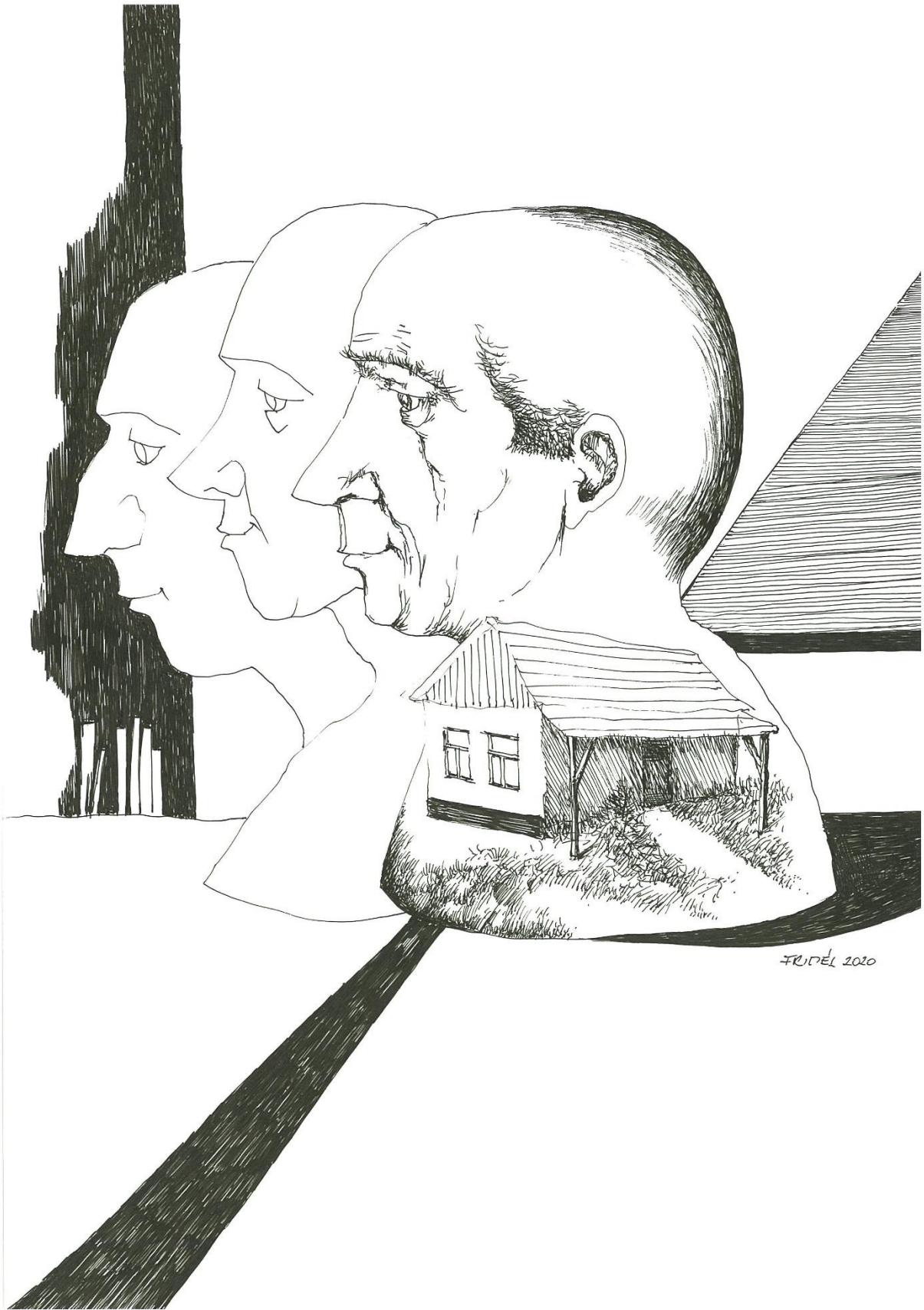
Ennyi a mai imádság. Térj meg, nincs is talán egyéb dolgod. Ha szívből megteszed, csak úgy lehetsz teljes, egész és éterien boldog.

Búcsú az élet

Annyi búcsú volt már az életemben,
hogy visszanézni is rossz akármelyikre.
Csak ülök, mint fogoly állat egy mély veremben
és nem is gondolkodom, csak várok egyikre, bármelyikre.
Búcsú az élet, mondhatja szkeptikus társad.
S vajon az lehet? Más megoldás soha nincsen?
Aki elment, az többé soha ne is lássad?
Legfeljebb, ha jóval később, kósza emlékeidben?
Búcsúzni kell, mert mást tenni nem lehet.
Amikor üt az óra, valakinek menni kell.
A maradóknak megmarad pár emlékmorzsa s veled
tovaszáguld a bolygó, és a pillanat elmúlást lehell.
Ők meg röppennek tova, talán a semmibe.
Ha még intenél utánuk, sok értelme nincsen,
mert azt már nem látják. Csak az élő veszi be
a mozdulatot, hogy aztán ő is másfelé tekintsen.
Búcsú az élet és valakinek még maradni kell.
Annak rosszabb, aki marad. Övé az üresség,
amellyel előbb-utóbb neki is szembenézni kell.
Egykor majd ő is mehet. Tán már várja is, hogy keressék.
Pápá vagy szevasz, esetleg goodbye
az utolsó szó, amelynek jogán majd hagyományosan
visszatekinthet. Akinek ez még sajdul vagy nagyon fáj,
végül mégis élhet tovább egészen boldogan.

Mert búcsú az élet, ennyi a vége.
akinek nem tetszik, azzal se tesz kivételt se harc, se béke.

Szél-futó

A szél lelopja a hőt a lángról,
de ennyivel nem éri be.
Utána a leveleket is a fáról.
S ha még vissza is tekintene,
akár jól is érezhetné magát.
Virgonckodva inalhatna egyre távolabb.
hogya sikerét ünnepelje s elhagyja lábnyomát.
Jól hangzik arról, akinek lába sincsen, csak halad.
Futni mégis tud, sőt inal kolontosan.
Szerencséd van, ha kihagyja, hogy nyakon legyintsen.
Beéri azzal, ha vágta az végtelen bolondosan.
Téged és magát csak úgy semminek tekintszen.
A szél a lángtól a hőt mindig lelopja,
ha jó helyen éri és a lángokat senkise védi.
Ő a tágas vidék széles mosolyú koboldja.
Kergetheted, még sincs olyan, aki utoléri.
Lopott hővel és duzzadó kebelével
úgy eltűnik egy pillanat alatt,
hogya csak bámulsz, míg ő vágta az. Remek csel.
Járkálni nem tud. Neki minden sürgős. Rohan és szalad.
Talán ha kellene is neki az a kis hő,
amit a fazekak alól kajánul ellopott,
mégse használja, csak elejti. Ez az intő
jel, hogy vigyázz vele. Ám mindhiába. Rég eltávozott.
Hagyd hát, legyints és csak nézz utána,
ha a lángnak maradék hevét arcodba nem fújja.
Minden, mi változik, vele rokon. Járhatsz nyomába,
ő akkor is szabad. Csúfondáros kis dalát neked hagyja újra.

Egy nagyon szabad dal

szél fújja kergeti
messze viszi
nagyon messzire
aztán senki nem leli
sárga por száll a szélben
pedig nincs is pollenszezon
fújja cibálja és tekergeti
kalapot fúj le veszett dühében
pedig nem is haragszik igazán
csak mindent elkövet ami felvidítja
még a mozdulat is sima tán
amellyel akár a követ is messzire gurítja
Nem hiszed? az a te bajod
minek annyit variálni
ha egyszer simán is felfoghatod és kicsiny dalod
majd egyszerűbb lesz elég a szél elé kiállni
és büszkén dacolni vele:
te vagy a nagyobb legény vagy én?
melyikünknek hosszabb lába-keze?
fut nagyon szabadon és te futsz utána
egyszerű kicsiny dalod
ha mégis megállna és simán bevárna
akkor hogyan fújnád a nótád? inkább hallgatod
hogyan ő mennyivel mesteribben fújja
mindazt amit mindenki tud
sívítva füttyölve bömbölve vagy farkasként tutulva
hagyd csak! övé a levegő városod és falud

és minden hely ahol szabadon vágtaázhat messze fut

mert ő a szél

neki ugyan senki nem parancsol

levelet cibál havat esőt darát

mindent az arcodba pancsol

és közben szabadon mesél mert ő a szél

FRIDEL 2020

Ablakok a végtelenre

Végül is a világból mindenki csak egy szeletkét lát, amennyit engednek neki. Mintha egy ablakban állnánk és onnan látnánk egy keret által behatárolt darabot... Darabka eget... darabka földet... rajta hangyányi embereket, akik számunkra érthetetlen módon összevissza futkosnak és igyekeznek elintézni valamit.

Míg lessük őket, bennünk munkál a kétely: tényleg ennyit akarunk csak? Ennyivel beérjük? Honnét mégis a bizonyosság: nekünk valamivel több jutott, és csak a többi az, aki nem érti, s mivel fel nem foghatja, nem félti másoktól az ő „teljes világát”.

Ablakban állunk és a szemünk kitekint a végtelenre. Felénk pislákol bágyadt fényével a miriád csillag. Nekünk ugrál ki a vízből a sok hal, kecses delfin és nekünk mókázik minden fóka. Lehetne mégis mindez búcsúztatója, halkan eldúdolt altatója valakinek, aki nem törődik veled, felőle nyugodtan nézheted, mert lényedet meg se látja.

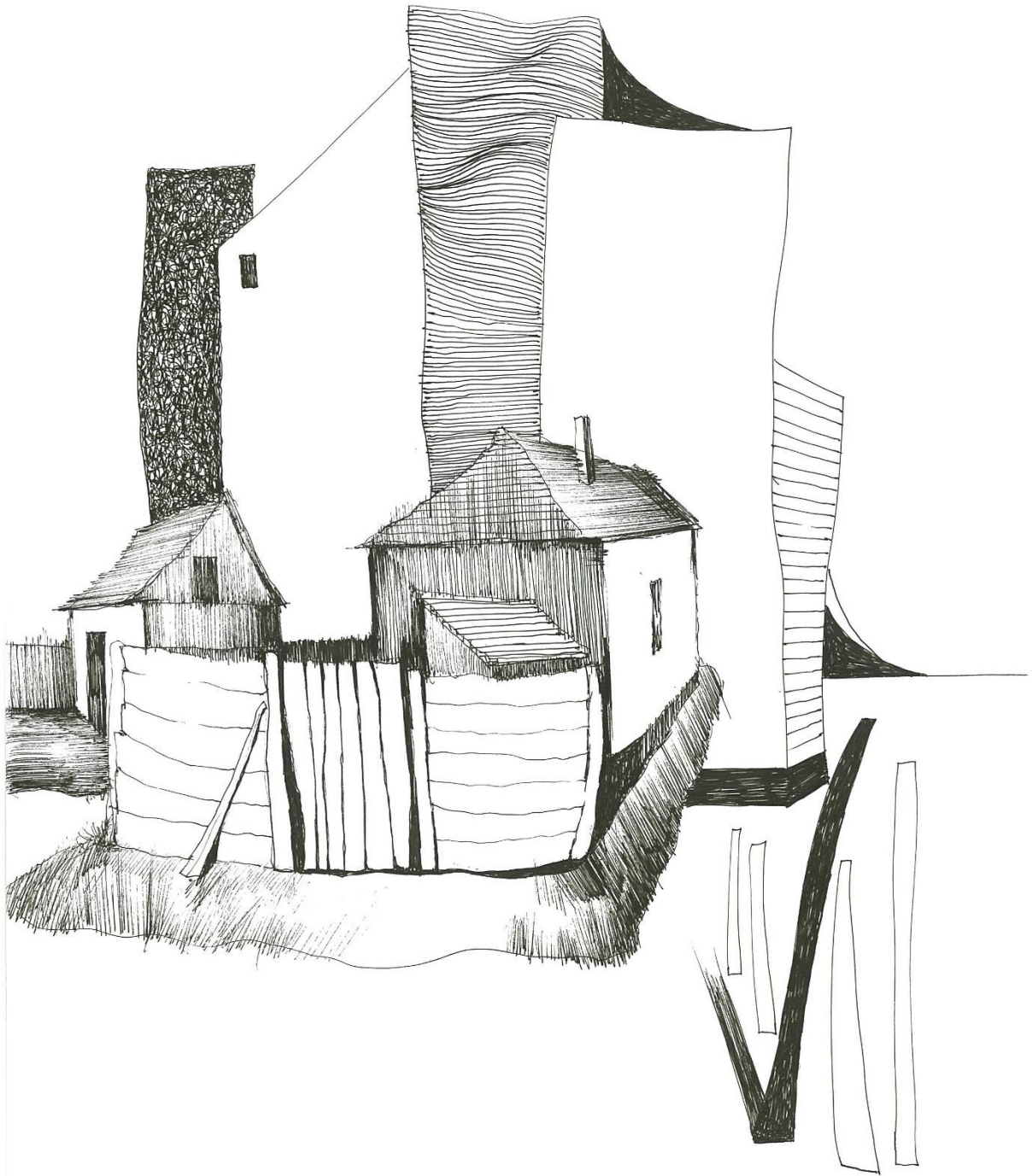
Aztán megint állunk az ablakban, sőt kilépünk az erkélyre is. Tágasabb lesz attól az életünk horizontja? Több dolog és lény fér be kicsinyke keretünkbe? Meglátjuk azokat, akik bennünket nem látnak be? Kegyesebb lesz velünk a sors, ha mi is csak durván átnézünk másokon, akiknek élete példa lehet, vagy valaminek a vége, kezdete?

Lények libbennek el a szemünk előtt és nem is biztos, hogy meglátjuk őket épp abban a pillanatban, vagy másra figyeltünk és elmulasztottuk a pillanatot, nem voltunk jelen a másoknak rendelt lét-szakaszban?

Kérdés-özön árad és te még mindig nem tudod a választ. Tiéd a tágas horizont és te mégis csak a keret méretét méricskéled, vizsgálgod. Elég lesz ennyi vagy jobb volna egy másik ablakba, erkélyre menni? S ki tudja, onnan milyen messzire látnál? S ha már elértél valamit, akkor is csak másfelé vágynál?

Kósza a gondolat és kóborol a lélek a neki adott szépséges keretben. Lehetnél rongyabb helyeken, ahol madár se jár, füvek, virágok se nőnek, itt most mégse élhetnél szebben? Örök kétség a lét, a kiutat sok ember meg se látja. Dalol a szél, ragyog a nap, az egész a Teremtés zengő, elragadtatott imája.

Hát ne kétkedj és ne kacsingass másfelé! Időd hamar lejárhat s akkor nem mindegy, hogyan borulsz le Alkotód elé. Csak töltsd be azt a keretet sok-sok fénnel és zengő imával. Haladj a jövőd felé és most érd be ezzel a miniatűr mával, mely mindent megad. Add át neki magad!

FRIDEL 2020

Rend és Káosz

amióta csak emlékezem
mintha mindig két testvér fogta volna kezem:
Rend és Káosz
mindkettőre mindent ráfogsz
pedig nem is ismered
egyiket sem csak méregeted
amúgy kamaszosan sután
és ezzel a filozófiával éled az életed roppant bután
mert azt is lehet
valójában mindenki mehet
amerre csak akar
aranyat és vagy földet túr és kapar
mert az is egyik módja
az életnek s kinek nincs ma már herótja
ettől az egésztől amit az anarchisták tesznek?
nekik csak a káosz kell élnek drognak és szesznek
az árnyékában ahol ők úrnak vélik magukat
mindegy hogy a hátuk mögött miket mutogat
a jónép az a sokszor lebecsült
pedig velük van tele mára a föld
és annak minden porcikája
és az ő ajkukról se szól éppen naponta hálaimája
az Úrnak dicséretére
beéri annyival hogy ő végtére
nem is ezért van itt hanem hogy a zavarost kavarja
és bármit csak a Rendet azt nem akarja
az egyensúly mégis kettejükből áll össze

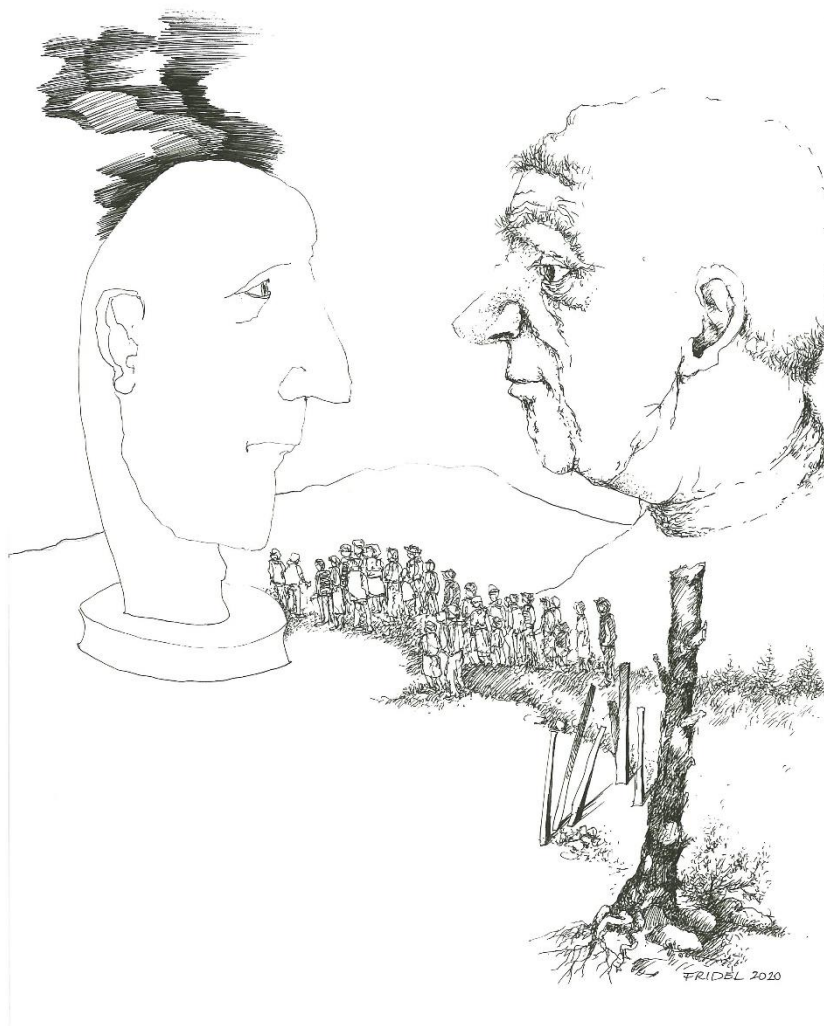
hogy az áldott napfény mindkettőjük arcát fürössze

mert ez a világ kétpólusú

sejde kétpólusú

mégse eszi őtet a bú

hát nem szomorú?

Szervezett káosz

Ások magamnak helyet
valahol ahol még elférek
amíg vegetálok vagy bátran elélek
mondom, keresek magamnak egy helyet
Köröttem csuda nagy felfordulás
az oka magam is vagyok habár ki tudja...
s ha én nem tudom hogy is tudhatná bárki más
mély az időnek tán feneketlen ódon kútja
Ások magamnak kis helyet
mert már az is alig van
a konyhában nagyfiam festeget
én meg várok soromra boldogan
mert ez itt nem egy panaszláda
sőt veheted úgy hogy boldog büszke dal
mert van még aki a hiányomat is meglátja
ezért rendezi át környezetemet ecsetvonásaival
Mire az egészből tiszta rend lesz
megkönnyebbülünk mert ez az élet rendje
megújul konyha spájz és a limlomnak is helye lesz
mert úgy köll annak lenni s hogy a költő se feledje

zenghet szólhat a nagy finálé
hurrá! éljen a tisztaság meg a hacacaré
amit aztán csapni fogunk
mert örülünk hogy nem a káoszban lakhatunk
legalább négy évig ezután

Remélt számok

remélt számokba kapaszkodik
aki józanul kalkulálni nem tud
és aztán amikor nagyokat bukik
mindent tagad bunkerébe vagy hova fut
reméli hogy majd nem látszik meg a hiány
amit a túlköltekezése okozott
meg a futtatott selyemfiúja s valahány
élősködő luxus kiadásai meg szórakozott
zsebbe nyúlásai mégse látszanak meg
habár a lóláb rendre és nagyon is kilóg
ennyi félrekönyveléstől még a legdőrőbb fanok is megremegnek
és falnak mennek. Ugye, lányok, ugye, fiúk?
Remélt számokra épül világuk
a reményt is a meg-nem-látásba vetik
csak becsempészik magukat akár a kakukk
s aztán az apanázst is biztosra vehetik
remélt számaik boruló halmazára
építenek hazát pártot és jövőt
s ha be is látnák majd valamikor valahára
nekik ez akkor is briliáns csak figyeld sokáig őt
aki az égről a napot trezorból minden aranyat
és minden jólétet lelopna s álmodna eléd ha báván hagyod
s ha házadból nem látsz többé mást csak falakat
fejed ebbe még verheted és koppanhatsz nagyot
de inkább csak jobban kalkulálj: akinek keze
folyton a más zsebében turkál csapj rá nagyot
és ha apprehendálna és csúnyán beintene

te is ígérj neki egy távoli csillagot
ahová békén távozhat de csak sürgősen nosza
hadd szórja a csillagport maga után és remélt számaira...

Hajsza

Folyik a hajsza. Úzik egymást
éjjel és nappal szüntelen.
Eltűnt a világ. Nem is látnak meg mást,
csak ütlegelnek ádázul s reménytelen.
Egyszer az egyik kerül a hátba,
majd megfordulnak és az üldözött
hirtelen üldözővé válik... hátha... hátha...
majd megint cserélnek. A hát mögött
mindig van valaki, aki üldöz.
Csupán egy pillantás hátrafelé,
hogy inaszakadtan fusson. Bükkhöz, fűzhöz
rejtőzne sürgősen. Hegy alá, hegy mögé,
ahová csak lehetne bújni, hisz valaki csak küldöz,
véli a nyomorult. Megállni mégse
akaródzik soha neki. Nem hagyja ritmus
és más sem, ami fékezné. Remény se
marad már neki, mert fogy a szusz s nyomában száz mumus
acsarkodik és ő mégse, mégse érti,
hogy ez az egész kitől és minek is van.
Irháját, cuccát kegyetlen félti,
s megállna mégis kifúltan vagy boldogan,
be kéne lássa, amúgy székelyesen,
hogy az egész csak vaklárma volt.
Nocsak. Megtenné-e valaha értelmesen?
Senki nem felel. Odafönt tündököl a gyönyörű Hold.

Ők meg üldözik tovább egyre egymást.

Ugyan melyiknek lesz előbb esze?

Magam se vagyok mondhatója, de lásd:

nekik is jó, hogy van ilyen életszagú mese.

Elfogyott

valami elfogyott

mint mikor a hold eltűnik a sarkon

hogy pár napra sötét legyen az éj

és tőle rettegj de legalább jobbat ne remélj

mert még egy holdsugár se csillan meg a vízben a parton

mert valami elfogyott

nagyon elfogyott

és elfogyott a só a spájzban

üres a polc

üres a doboz meg a tálka

hiába is kotorászol vaksin utána

a lakásban is hiába kóborolsz

és ha most mindent szétpakolsz

akkor se lesz só a spájzban

üres sós levegő marad a tálban

valami elfogyott

üres a test üres a lélek

nincsen aki segítene

mert üres az emberek keze

ürességet konganak az edények

és a lakás is elkopott

nagyon elkopott

valami elfogyott

kergetnéd talán ha illetlen nem volna

csupán egy emlék billeg okafogyott tán

üres tekintettel mered valaki után

aki ura volt nem afféle cselédke szolga

mégis elfogyott
egészen elfogyott
és bár jól figyelt mégse szórakozott
se jól se rosszul
csak amúgy nagy hanyagul
odavágta elébe őket
mint kesztyűsbábokat
a kis kalandorokat

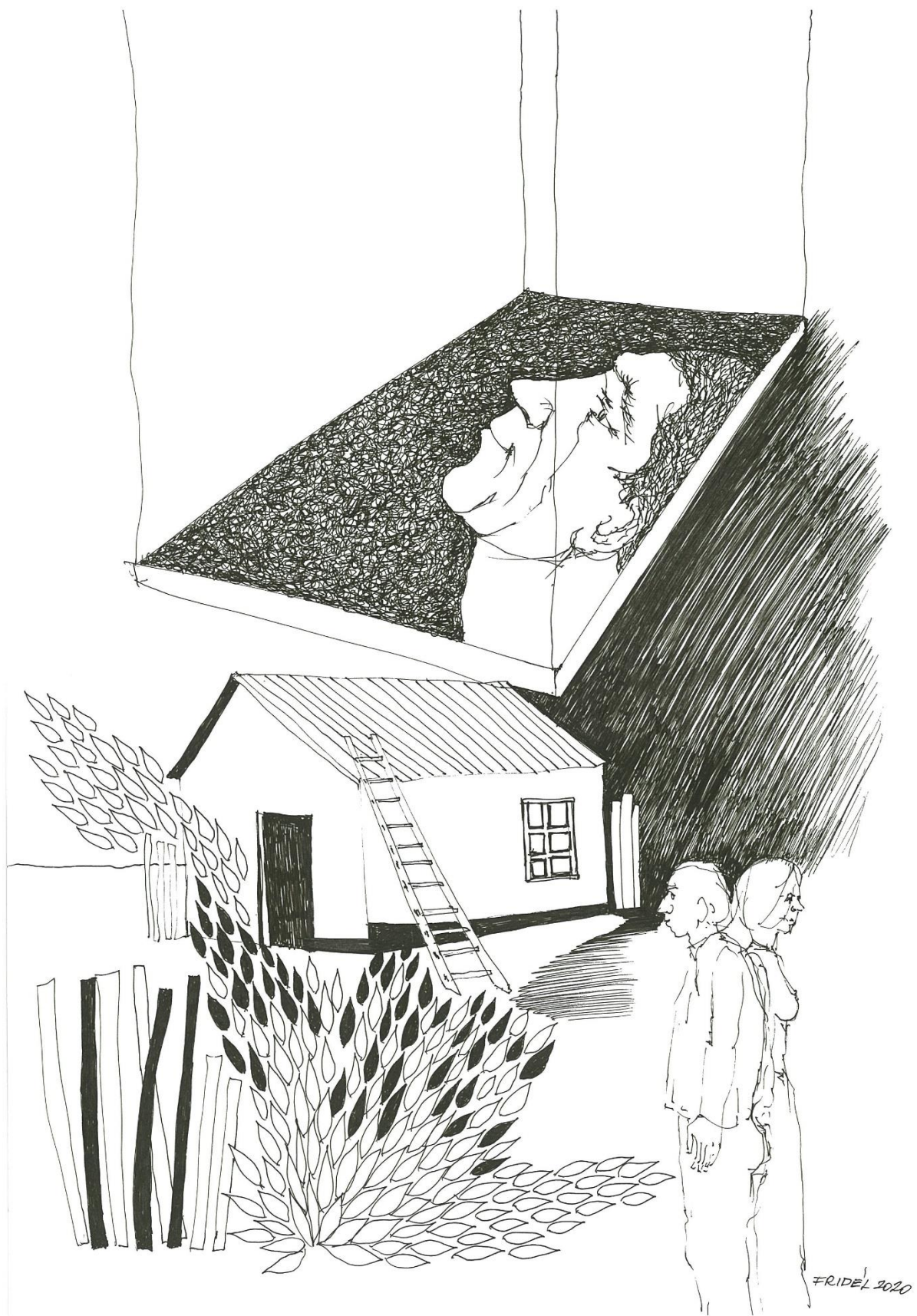

Csak úgy...

Csak úgy kinyúlni és
belesüppedni az éjbe
annak mélysötét szövetébe
míg mások hortyognak eszméletlenül
és feledni mindent de mindent
ami túl sok volt vagy mások szerint túl kevés
mások mégis fennhordott orral és kíméletlenül
vágták oda
hogya te csak egy pancser vagy
semmit nem értesz a pénzhez
s talán még a saját szakmádhoz se igen
de hát ez van az ember mit tegyen
ha nem bankárnak küldték földi szolgálatra
csak úgymond hétköznapi sok dologra
s akkor pancser vagy
pancser vagy?
vajon ki tudna helyedbe állni?
mások félrenevelt srácit rendesen kikupálni
több nyelven tanítani az értelmes szóra
hogya az életük mégis rendben legyen
és most itt vagy
életed romjain
akár egy kivénhedt fa
kérgedre bárki ráfirkálhat
véshet marhaságokat
mert ennyit ér egy öreg lombsátor
aki télen még csak lombot se ad

hát hordd el magad
ezért jobb volna csak úgy kinyúlni
akár a vihartól levert vén fa
és csak lenni
örökké lenni
immáron mindent másokra hagyva
hadd próbálkozzon vele más is
hátha ő nem lesz pancser

Az út végén majd találkozunk
és végül mindent elmondhatunk
egymásnak is

Arcátlan

Egy férfi nagy arcátlanul
átmászott a börtön falán
de nem azon az oldalán
mint hinnéd te csak óvatlanul
hanem kívülről bentre
ezt meg ki érti?
merthogy bentről kifelé a szabadba vágyik
ezért bátor akrobatát játszik
azt akárki is megérti
naná!
futottak is rögtön az örök
riadtan s mind felfegyverezve
de nem kellett hogy reá szegezze
azt a mordályt vagy mit mert ők se hősök
csak a rendnek szigorú őrei
akiknek dolga fülön fogni azt a balekot
aki rendhagyó módon
kívülről befelé vágyott valamiért
s ha esetleg adott valami magyarázatot
képtelen tettére ki bánja azt?
majd megrendszabályozzák a nagy pimaszt
s talán ott lesz ahová eredetileg is vágyott
csak közben megnevettette a fél világot
s aztán majd leshet kifelé a rácson
amíg tehet újból egy kísérletet
hogyan a Csillag börtön falán áthágjon
vidáman vagy csak tökrészen

Mindenki valaki akar lenni

Senki nem vágyik nímand lenni,
egy senki, semmirekellő pimasz,
ezért inkább valaki szeretne, akit sokan szeretni
is tudnak és mások életére is kihat
talán, mondják. Persze hogy nem vonzza a senki-lét.
Lázasan keresgél egy értelmes cél után,
hogy azzal okosan átrendezze az életét
és senki nem legyinthet rá: ne nyaggass, anyukám!
Ugyan ki vágyna tenyészni a porban?
egyforma szürkének látszani, akár a kosz?
mikor a tündöklésben annyi izgalom s valőr van,
odalent meg csak a tisztátalanság kotoz.
Mindenki valaki vágyik lenni,
csillogó szépséggé tenni az életét
és megérni, hogy még mindenhová lehessen menni
gyalog vagy máshogyan, csak menni lehessen szerteszét.
Hát persze hogy vonzza a valakiség,
amely annyi izgalommal int feléd.
Nem vacakság kell, afféle pitiség,
smúzolás, megjátszás, feledhető negéd.
Amikor olyan sokra vágyik,
akinek érdeme annyira kevés,
folyton kacsingat, mit ért el az a másik,
akinek élete teljes, nem pedig csupa tettetés,
és az örökös összehasonlításban
felejt, mit is akart ő eredetileg,
s ha érte vívni kész, a nagy pofozkodásban,

majd felejtí, amiért támadott: képzelt vétkeket.

Csak egyet tud: ő is, ahogy más, valaki szeretne lenni,
de azt nagyon. Mindegy, hogy hiányzik hozzá érdeme,
azt a másikat meg szeretné mielőbb temetni,
hogy a terep övé legyen s többé nem féltene
semmit, de semmit, mert mindent egyedül birtokolhat,
közepén ülve hirdethetné érdemeit,
amelyeket, ő úgy véli – *attól* elrabolhat,
s neki ennyi elég s örökre bitorolhatja mások helyeit,

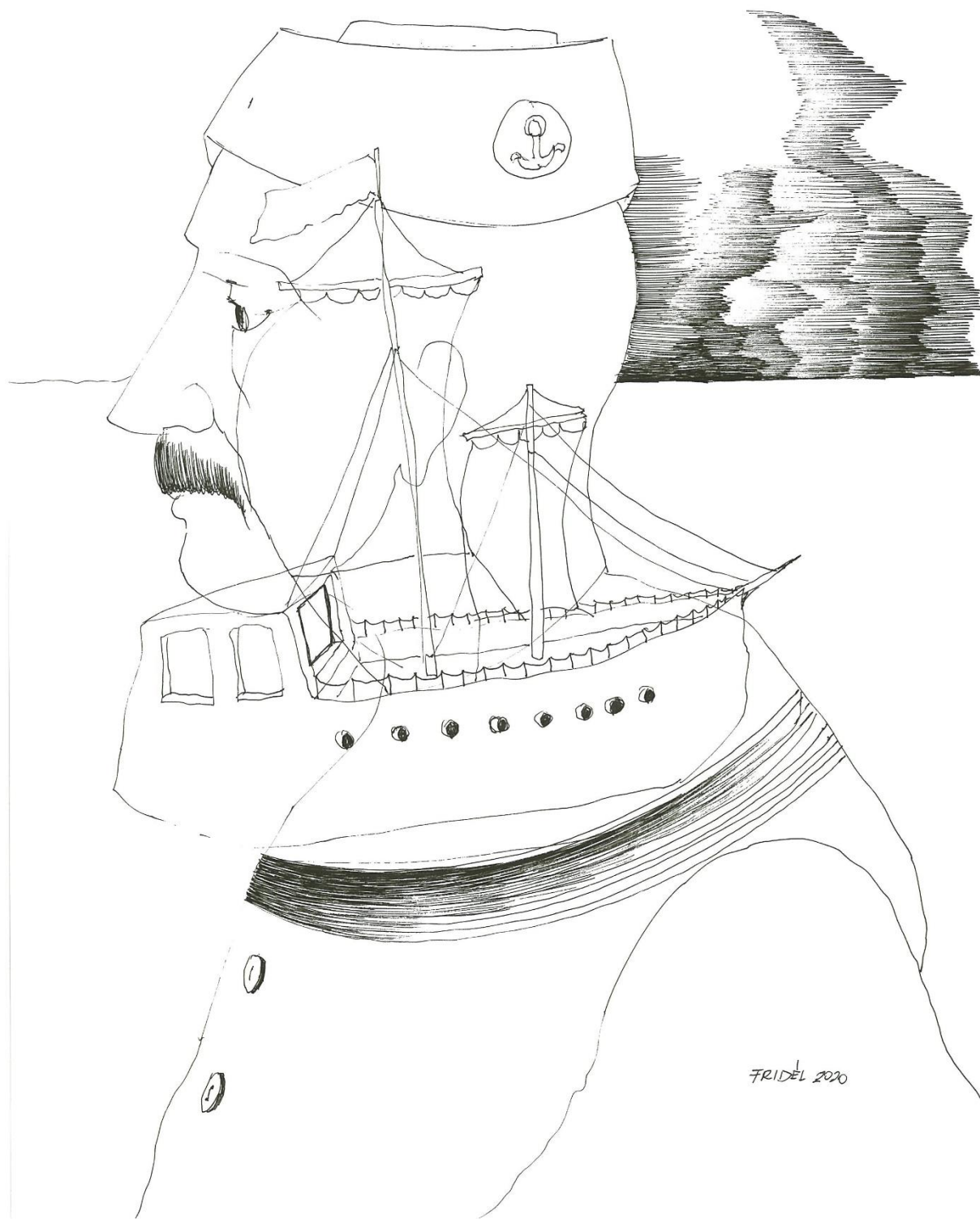
míg végül ráförmed öreg szülője, a század:

no, nézz tükörbe, hogy végre valódi arcodat is lássad!

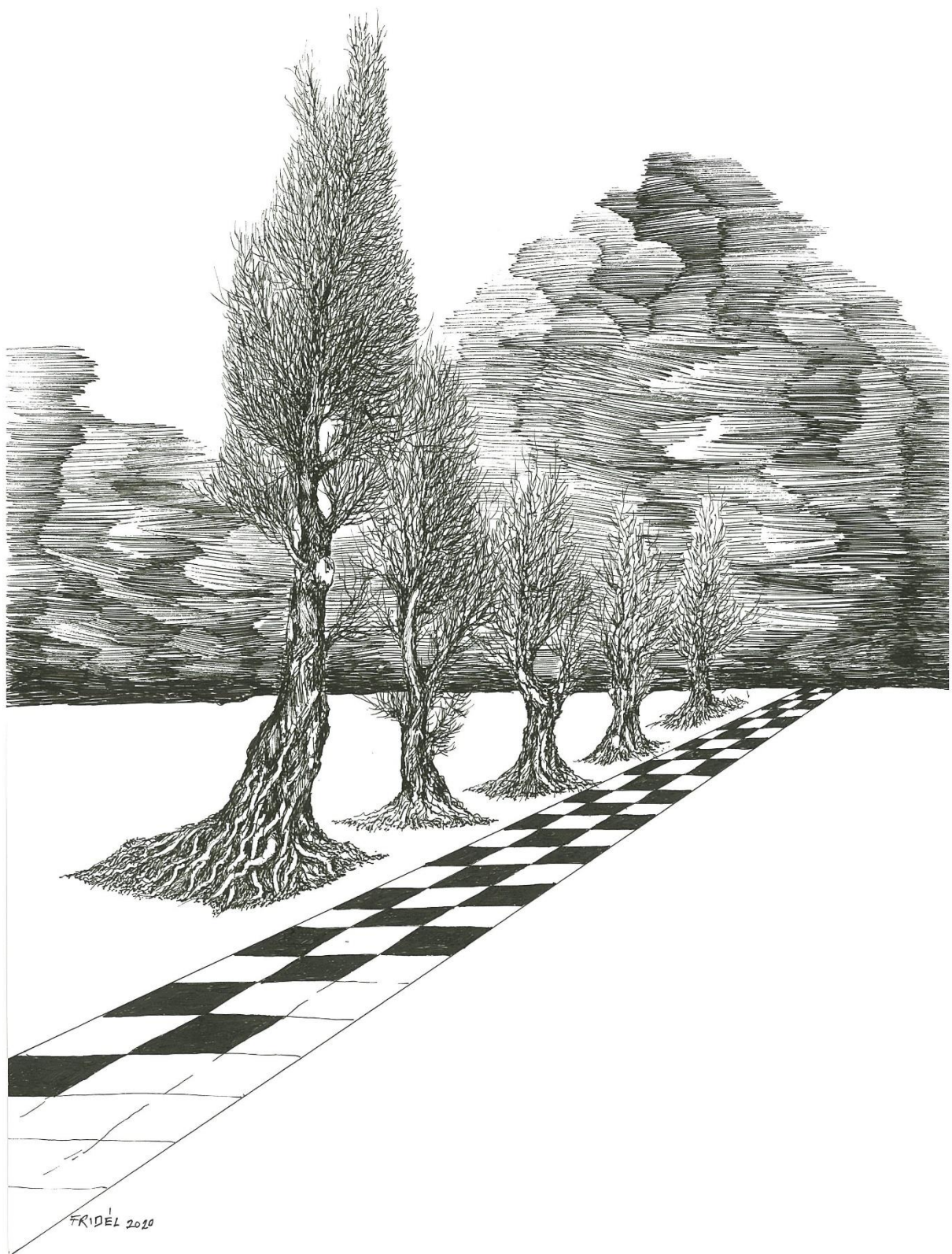
A tó

Előtted egy tó,
és mégis olyan, mintha nem is lenne,
mert fürödni benne nem lehet.
A vize hóolvadék, jeges.
Ahogy elnézed a felszínét,
benne a kék ég önmagát tükrözi.
Körötte magas hegyek, és mégse védett,
különvalóságában szépségét különözi.
Első ránézésre úgy vágnál megtisztulni
abban a mélységes vízben, mely mégse hívogat.
Csak áll, tükrét egyre jobban kifeszíti.
Néha szelet sem enged magához, mely simogat.
Te meg hiába vágnál a jeges tisztaságra.
A végtelenség élménye legyőzte emberlétedet.
Hullámokat képzelsz, tarajos hófehéreket,
mint egy viharban, melyben mögötted valaki lépeget.
Visszanézni nem mersz, pedig tudod, hogy ott van.
Ha intenél, hirtelen béna lesz karod
és a táj úgy csillog kékben és hófehérben,
hogy átjárja jeges fényével teljes valód.
Kép az egész, egy hideg tükörkép, vedd már észre!
A víz mélyére, bár hótiszta, mégis hiába nézegetsz.
Csak hunyd be szemed s tégy pontot végül az egészre!
Aztán jót alszol s álmodban havon lépegetsz,
tisztán és hófehéren. Fölötted meg a mélységes kék nagy ég
végül rád csodálkozik és megmutatja boldogan színét.

Léthe

Úgy menni vissza,
hogy a Léthe vizéből ne kelljen inni
és nem mindent elfeledni,
csak ami bántott, ami ártott...
de hát ezt senki nem fogja megkérdezni
tőled, se mástól, aki majd kénytelen azt a vizet issza.
Feledni kénytelen lesz ezt a ragyogó pompájú rongy világot.
Úgy menni vissza,
botorkálva, mégis merészen,
szívedben nagy elhatározással,
dobhártyádban azzal a halálos dobogással.
S csak menni, menni vissza,
amíg mindent elbír a láb
meg a megtörhetetlen lélek,
érezni, hogy még mindig szeretnek s félténének.
Kezedben furcsa táncot lejt majd a báb,
amely még ellejtheti helyetted is: értenélek,
ha hagynád, hogy értselek, de már megyek tovább.
Nem vágyom a Léthe vizére,
csak mindig a tiszta hegyi forrásvizekre,
melyektől felfrissül a test és szabad lesz a lélek.
Szeretném, hogyha jól értenének,
s nemcsak rám tukmálnák a mások gondolatát,
melyen keresztül árad és tombol a veszett világ.
És csak menni...
boldogan menni tovább,
hiszen ennyi volt a lét és a Léthén túl senki se lát...

Valahogy...

Valahogy mindig alakul

az amiről úgy hiszed sose menne

már indulnál is talán a végtelenbe

mégis itt fognak s maradnod kell s talán vigaszul

kapsz még pár boldog napot hetet vagy ki tudja

mennyi az annyi de mások már mérik is rőffel

te meg spórolhatsz minden maradék erőddel

ha még bírod. Mögötted felsóhajt a Tudásnak Kútja

s aztán valahogy

megint valahogy

lépkedsz mert nem-lépni nem lehet

biztos tudás vezeti minden tétova léptedet

a kétség pedig ismét messzire oldalog

valahogy

mindenfelől jön a fény árad akár a kedves hajnal

melynek sugaraival megébred minden s halvány kis dallal

köszönti az Alkotót mert lelkéből ez a dal kél valahogy

Amikor már mindenek együtt dalolnak

csak úgy árad a fény és a lény boldoggá szépül

a legkisebb parány is belerévül szinte szédül

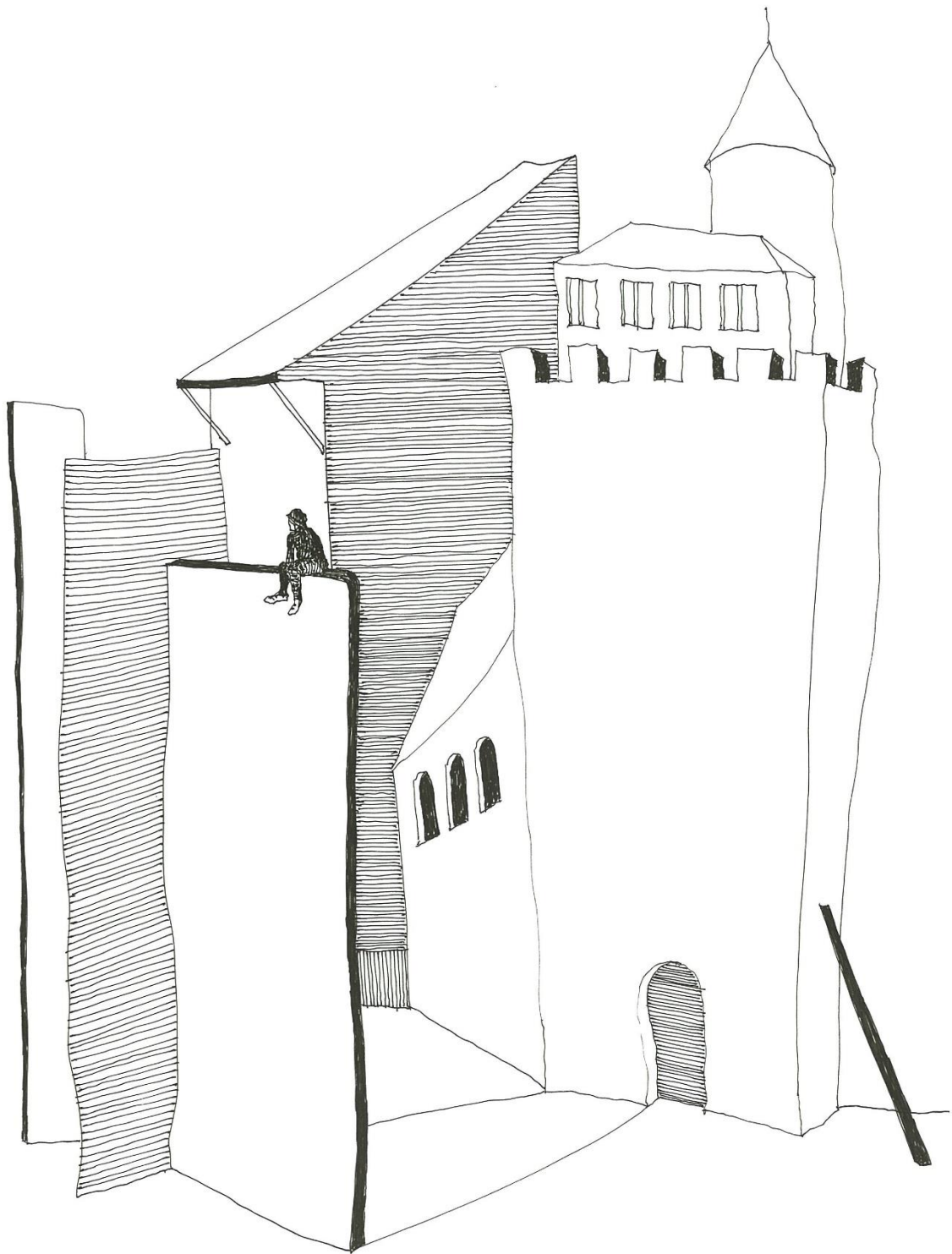
és csak zeng egész valója annak a csendben hódolónak

valahogy

valamikor

egészen teljesen

a Teremtő művébe szerelmesen

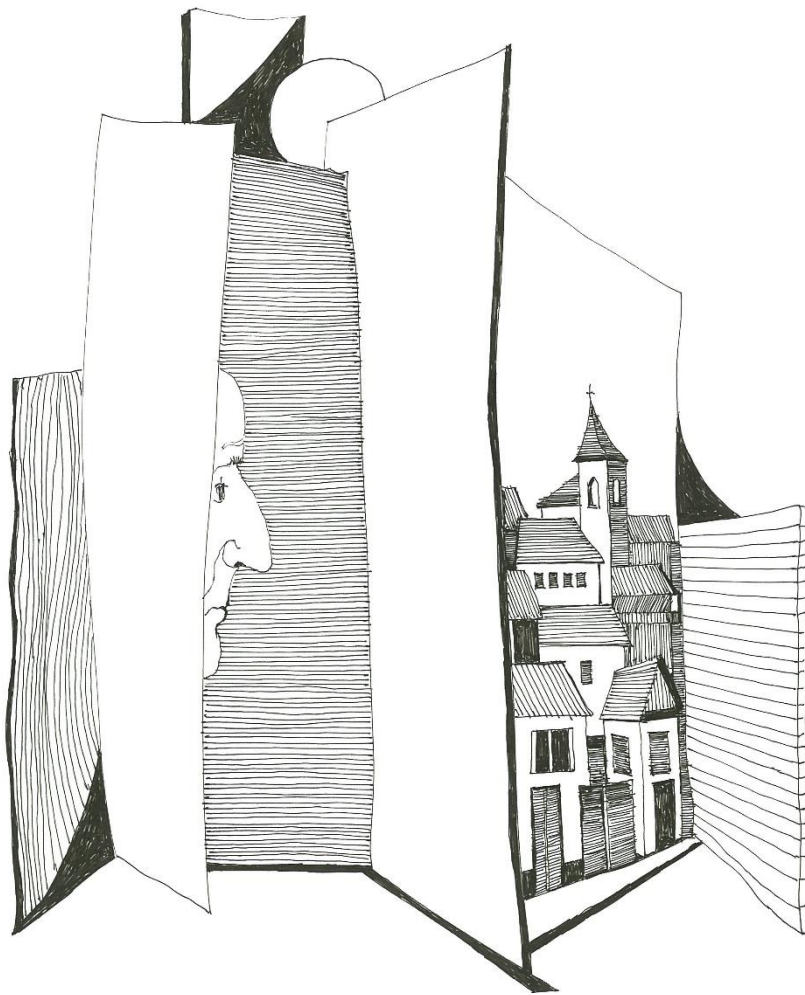

FRIDEL 2020

Rogyadozó

Már rogyadozó lábakkal
indulni kell de mégse
számítasz még az ég kegyére
mert találsz kifogást akár egy egész zsákkal
miközben indulsz
de aztán mégse
emlékezni próbálsz tán az egészre
s minél tovább teszed annál jobban józanulsz
rogyadozó lábaid
s talán hasonló egyéniséged
egyaránt mérik javadat és szerencsédet
miközben kaján éned csak hátraint
recseg a boka és rogyan a térd
reszketőssé vált a láb a kéz
a szem meg valami lehetetlen helyre néz
ahol nincs is semmi s hogy legyen ne kérd
Már minden egy rakás kudarcos élmény
amit tennél mégse megy csak nosztalgiaízol
hogyan valaha... meg egykor... s csak abban hibáztat
hogyan ezen golyóztat s hogy nem dől rád a kémény
alig hiszed. Minek is neked csavaros szóknak
tekervényes szövete? Nosza, tudod a választ?
vagy már a gondolat is elhagy mert fáraszt
s nem maradsz része a töprengő alkotóknak?
Ennyi az annyi. Nincs mit ragozni
elejét-végét és minden ragtalanját
valami gyöknek. Már el se tudod kapni a csintalanját

mert fut világgá. Ő nem fog habozni
egyetlen percet sem. Fontos hogy messze futhat.
Várja más szerep. Neked meg marad a kétkedés.
Esetleg a megszépítve torzító emlékezés
Érd is be ennyivel! A többi hagyd meg a sok hazugnak!

FRIDÉL 2020

Ihletettség... erő

Felszállnak illatok

már az egész táj sűrű párában áll

az erő is ahogy feszül és gomolyog

lent elterül képzeletben valaki lábainál

Az egész olyan koncentrált összeszedett

mintha sportolna valaki pedig mindez csak rád vár

szavak után nézelődsz s ami van mind olyan keresett

s te csak merengsz fölöttük városod zárt kapuinál

Ahogy hangokat hallasz mégis reményt sugall

minden kis rezdülése egy ihletett erő

s te még mindig csak játszol ennek hangjaival

nem is érzed honnan törekszenek egymás után elő

Párálló tájon vesztes hulló levelek

peregnek akár sűrű esőnek cseppjei

jelzik az időt melyet nem észlelni nem lehet

ők meg akár épülő cseppkő s barlangok csendjei

tebenned visszhangozva számolják cseppenként

no hány is? s vajon hány eón hibádzik még ugyan?

Ne aggódj! Ki lesz az számolva egyenként

sorra te meg révülhesz rájuk szórakozottan vagy boldogan

A cseppnek erejében ihletettség és erő

egyenként hozzárakja belőle semmit ki nem hagy

s ahogy épülnek sztalaktitok vagy sztalagmitok: ez Ő!

kiáltja valaki hiszen ez is Ő ki nem te vagy

Az ihlet magasba lendül. Ereje végtelen

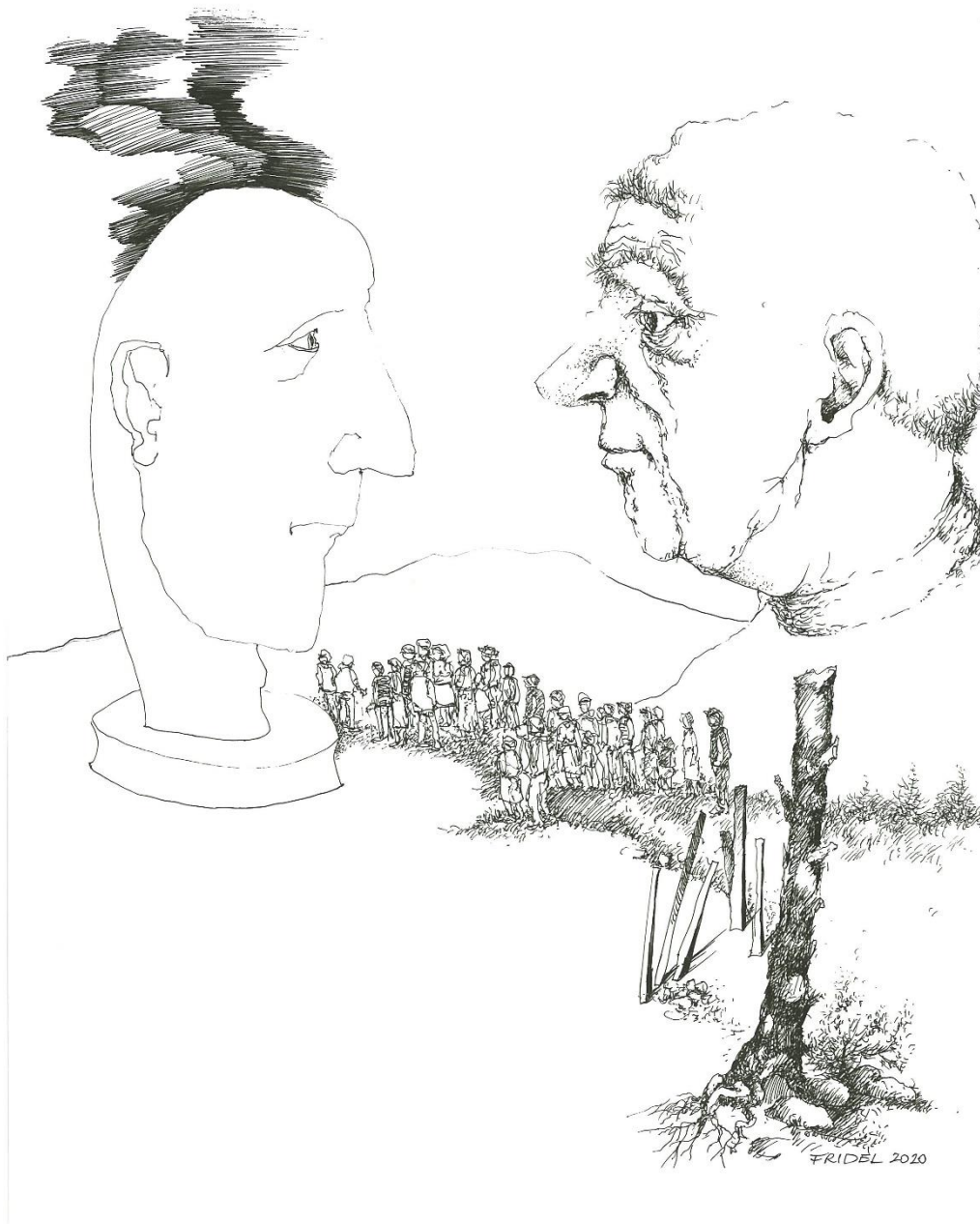
és mégse használja csapásra. A láthatatlan ujjvonása

csak épít szelíden mert dolga ez hogy neked s nekem legyen

és soha többé ne legyen hasonló mása

mert ihletben született és abban illan el

utána halk szózat szól. Valaki halkan énekel.

Meglátni...

Meglátni magunkat embertársaink szemében
napi rutin vagy elmulasztott feladat?
Vajon valóban szeretnéd úgy látni magadat
ahogyan ők látnak a napi gyűlölet tengerében?
Meglátni ahogyan apró nyilaikat feléd szórják
vissza se fogják magukat mert nem kénytelenek
nem gondolnak azzal hogy mások meg védtelenek
miközben kíméletlen átkaikat édes valamikben adagolják
Szeretnéd valóban így látni magadat
ahogyan behintenek valami szörnyű mázzal
és győzködnék mindenkit fanatikus lázzal
hogy neked értéked nincs is s hogy hordd el magadat?
Máskor úgy tükröződsz a mások tekintetében
mint mikor tiszta víz kristálya viszonz
valami szépet amely csillog és örömet hoz
az életedbe és csak néz vissza mosolyogva szépen
Vagyunk mint tükör előtt álló alakok
és a tükrök annyiféleképp hogy nehéz kimondani
melyiknek higgyünk mégis mindbe nézni kell s ha lehet tanítani
a módját hogy mindezt elviselve maradjunk tiszták s józanok
Tükör az embertársad szeme tükör az állatoké is
velük hogyan bánasz egy pillanat alatt visszaadja
s ettől életed lehet a múltnak s jövőnek nagy kalandja
érdemed s halálod is meg a mindenségnek szépsége is

csak egy pillantás kell egy őszinte szó
s tőle ragyog fel ez a képtelen való

Panoptikum

Célpont az ember

a társak pedig élő panoptikum

és aki rájuk célozni ma nem mer

azt meg nem éljenzi a hírre éhes publikum

Célpont ma ember állat

mert felszínre tört az ősi vadászösztön

s vadászik mindenre amire csak vadászhat

úzi hajszolja kéjelegve örökös-örökkön

Mindegy hogy a fegyvere ágyú vagy csúzli

lényeg a cél és a jól felvett irány

elvárja: előtte kelljen féregként hason csúszni

márványon vagy sárban az mindegy csak jöjjön valahány

aki eddig még nem volt mert úgy szereti változatosan

a fél világot módszeresen le vadászni

s hogy amaz féljen tőle rettentő halálosan

menekvés ne legyen csak a csőbe bámulva állni

Célpont az ember célpont az élet

ha még emberként élni mer. Nosza

csak harcra fel vesszen mind aki még remélhet

csak mind sorra legyen az ő alantosa!

Így állnak rendben egy képzelt panoptikumban

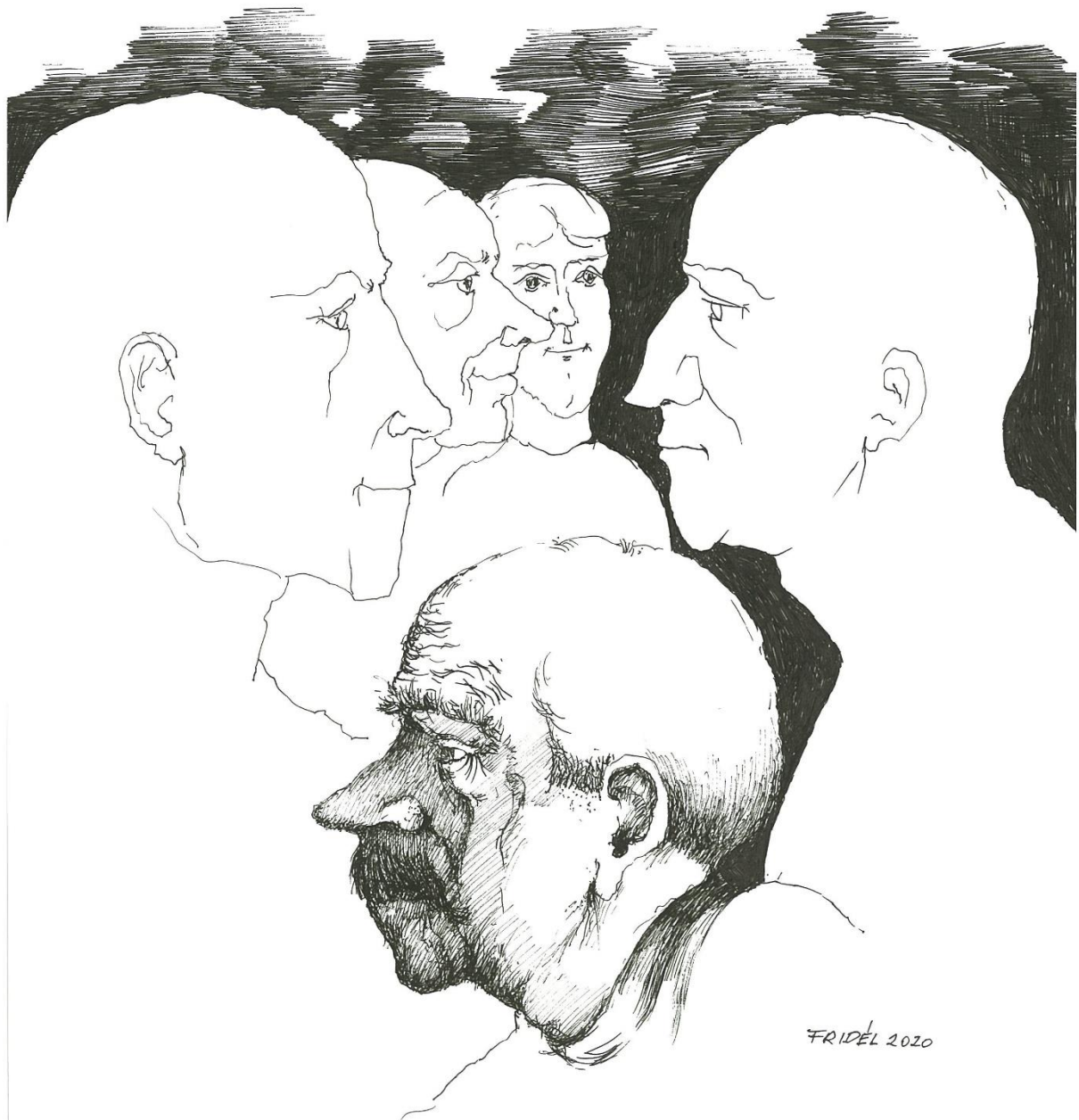
az életet mindig széjjelhabarók

s ha lehet ne jöjjenek elő az álmainkban

a bajkeverők és mindent felkavarók

csak álljanak ott mint egy lágy fuvolaszólam

emlékké tisztultan magukban vagy libasorban

FRIDEL 2020

A lehetetlen nem kötelező

Sok van mi csodálatos,
de a lehetetlennel viaskodó ember
mindig bámulatra méltó, ahogy a szélmalomnak bemos,
mert ő az, aki nem bánja, hanem mindent, sőt azon felül is mer.

A lehetetlen nem kötelező,
súghatta volna neki valaki bölcsebb,
mert az élet egyik rendeltetése, hogy tovább is vihető
s hogy a nagy bunyó után végül csönd lesz.

Aki mégis tovább feszegeti
a kemény húrokat, az ne másra, magára vessen,
s ha marad idő és tér, ahol ezt még megteheti,
hát inkább valami értelmes kiutat keressen.
Lehet józanul is vagy legalább értelmesebben,
mint fejjel a falnak, csihipuhi meg húbelebalázs
módjára folyton csak ütközni az erőbe egyre szerelmesebben,
mint akit hátulján mart meg a viszketegség-hozó darázs.

A lehetetlen nem kötelező.

Neked vagy másnak ott van a titkos kiút
s talán a békét konzekvensen kivitelező
a bölcsebb, nem a másik, aki hajszolja a háborút.
Csínján kell bánni a fogyó erővel,
mert elfogy az anélkül, hogy égetnéd tövig
s egyetérteni csupán az elmenőkkel
tudsz, mégse azt majmold, aki eladósodik tökig!

Béke az élet, a háború meg halál,
s ha nem érted, vergődhetsz is. A Rossz mindig rád talál.

Szívdobbanás

Az egész élet egy szívdobbanás
mondta egy öreg hölgy élete alkonyán,
s talán az is volt, én nem is tudom, talán...
hiszen fiatalon minden egy nagy várakozás.
Amikor eljön, akire vártak, talán mindez jól sikerül.
Lesz mire emlékezni majd öregen,
de nem mindenkinek kell várnia a nagy szerelem
jöttére. Van, aki álmokat álmodik s végül ez is kiderül.
Az egész élet egy szívdobbanás.
Mintha csak egyet éreznénk meg belőle.
Mások meg nem hallják, nem érdeklődnek felőle,
csak majd ha már fáj az az agyonhajszolt kis gép. Sok volt a rohanás.
Az az egy dobbanás, ha végig boldogan szólt s ha nem,
az életnek mindvégig csodája. Gazdája csak ment valamerre,
míg végül eltévelyedett. Nem tudta, hogyan s merre
folytassa futását városban s falun, nyarakon át és teleken.
Akinek lelkében zene szól, annak minden csoda és zene.
Visszhangja: művészet. Szavai hangjegyek és harmóniák.
Ha érzi a lángját, követi akár századokon át,
és csak egy dobbanás, hogy szűnjön a zaj és minden vele.

Az az egy dobbanás mindvégig szép volt.
Mások csak akkor tudták, mikor már rá szédült az égbolt.

Szellemi szeméttelp

Ócska eszmékből gondosan összeguberálva
valami kiállításféle, a neve: eszmehordalék.
Ragyoghat rá vagy vaksin pislákolhat le az ég,
a gyűjtője mind csak ezt gyűjti, rakosgatja, szanálja.
Pedig ránézve rögtön láthatod, az értéke mennyi is lehet.
Ahonnan származik, lejárt lemezek, gőgös alakok ruhája,
és aki hordja még, nem sejti, mennyire égeti, blamálja
magát és minden kapcsolatát. Kevés rá a szó és a képzelet,
hogyan rendben elmondja: tegnap még zsarnokok hordták,
ma meg modernkedő sznobok, kétes alakok.
Az értéküket ne kérdd! Ha rájuk nézel, úgyis láthatod,
semmi nem új, csak a régit, az ócskát kissé leporolták.
Azt mondják, így a jó, sőt csak így a jó, hiszik.
Köröttük mégis furcsa illatok és párák, szócafatok lebegnek.
Nagyságuk hirdetik, ellenfelszülnek a kék egeknek.
Az újnak hazudott gyűjteményt mindenhová magukkal viszik.
Szellemi szeméttelp, amerre a szem csak ellát.
Ez a nagy modernitás. A fenék kiforgatva, mégis
úgy hiszik, ez így dukál, sőt, hogy ez szép is.
Karcsúnak hazudják a rettentő vén debellát.
S hogy ez mitől eszme? Hiába is kérdenéd,
a választ nem tudja senki, legfeljebb tetteti,
hogyan mégis, s te vagy tudatlan, aki ezt nem értheti,
s aztán mondd csak: kinek volna mindez doszt elég?
Globális maszlag, újmarxista, sőt neonáci szólam
egyaránt szól az ajkukon, s a világnak ez kell valóban?

Zápor

Eső bombázza a port.

Üdezöld levelek fénylenek.

Megtelik illattal a rengeteg.

Aztán minden tiszta lesz. Ki emlékszik már arra, mi volt?

Zuhatokká lett a szelíd víz.

Habzik és örvénylik. Minden része hófehér.

Mélyében szörnyek és tündérek játéka összeér.

Sok ágba zúdul lefelé. Csobog, küld és egyszerre hív.

S megint a por... valahol odafent...

ahonnan indult az ár tébolyító sodra.

A tekintetet mégis újra magára vonja.

s habzik a víz, zúdul az ár... odabent... odalent...

Sivatagi porra csapott le, tán órája sincs.

A földről visszapattantak a cseppek egymás után.

A szem csak követné, de csak báván, bután

mered le rá, s csak azt tudja, a földnek ez a kincs.

Zápor hullik alá, megnyugvás a földnek.

A cseppek küzdelme hoz megtisztulást.

Bár követné, mégsem tudod, csak átéled a látomást.

Az apró rögök aztán szétverten görögnek.

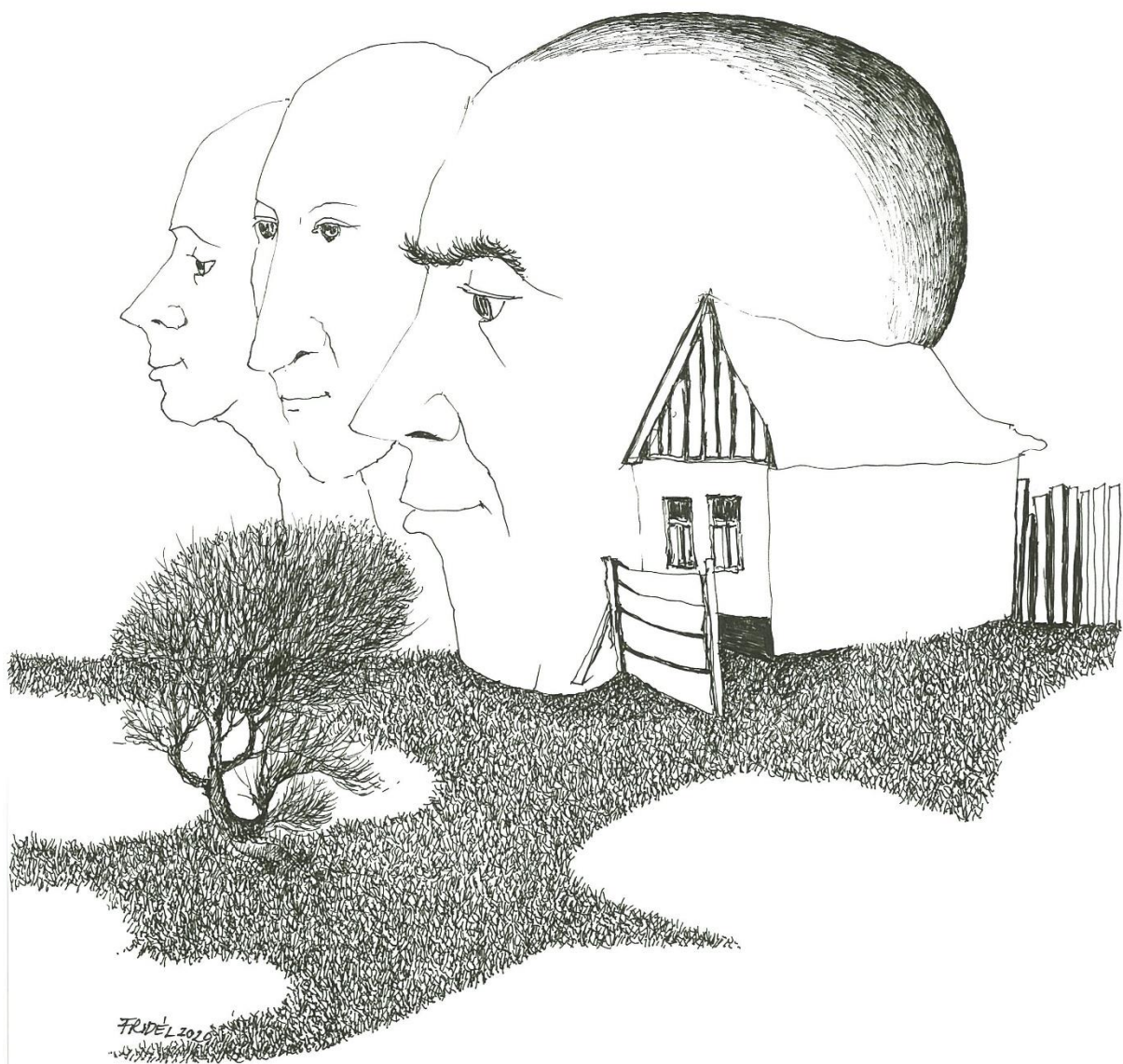
Föld és a víz. Levegő s napsugár.

Egymás tükrében éled s ragyog fel ékesen.

Nem kell már semmi más. Ez hívja életre. Léte sem

fontos, csak a csillogás és a puffanás: egy tánc, mely vele jár.

Mert vele ünnepel minden: határ és száz madár.

Omladék

Csak a köveket tudták összeontani.
Minden más túlélte, megmaradt. Minden megy tovább.
Új erőre kapott a virgonckodó nagyvilág.
Kár volna világvégét, tragédiát s csupa effélét mondani.
A kövek szétgurultak, de a hely szelleme megmaradt.
Ott köröz ma is, gyakran közelítve a romokhoz, nini!
Elég volna csak figyelmesebben rájuk pislantani.
Szellem és lélek megoldaná a kérdést, mely benned ragadt.
Kimondanád talán, de nem mered. Mely szókba foglald
a lényegét? A pusztulás fölött csak nem énekelhetsz bordalt.
Ahogy nézed az űrt, számba veszed, mi az, amid még megmaradt.
Hiányzik valami. Vagy talán mégse? A válasz ellebeg
valamerre a térben. Te mégse hallottad, mikor ott volt.
Most nincs veled senki, aki épp erre a hézagra gondolt.
Téged mégis terhel. Csak úgy nyomasztja lelkedet.
A kövek mégis elgurultak. Indultak völgy-iránt.
Aki durván meglökte, annak már mit se számítanak.
A nyers erő képzelgése mindig valami nagy csapat,
az eredmény mégse az lesz, amit dőre fejjel megkívánt.
Kő-omladék. Körötte erdő. Annak fái alatt
virul és tenyészik a természet, csak győzzed csodálni még!
A virágfejekon tisztán tükröződik a föld s az ég.
Közöttük eltűnik minden lépés, mely errefelé haladt.

Kövek és omladékok. Rajtuk buján tenyésző száz virág.
Történetük ne is firtasd! Fő, hogy mindezt túlélte a világ.

FRIDEL 2020

A fák ezt is látták...

Békés bulvárokon

andalgott esténként a nép.

Minden csupa áradás, az esti fény

csak úgy cikázott át a városon.

Valaha gondos kezek ültették

a mára természetesre nőtt szép növényeket.

Aztán nőttek, terebélyesek lettek,

de ma már ki is emlékszik, vagy hogy szerették-

e a lombos barátokat, melyek lombjaik alá temették

a harcban elhulltakat, kiket, anyjuk se tudja, hová temettek.

Csak állnak a szép törzsű fák az egykori bulvárnak díszei.

Az emberek már rájuk se néznek, csak mentik,

ami még menthető. Életük romjait cipelik,

s kit érdekel, hogy egykor ők voltak a friss levegő őrei.

A fák mindezt látták és megőrzik törzsükön

vagy gyökereikben. Ki tudja, hol fészkel a növényi agy?

Te tán tudod? Tudósa vagy inkább tudatlanja vagy

annak, amit beléjük kódoltak? Tavasszal mindahány merő öröm,

ahogy a sétány megtelik emberi élettel. Vagy csak én képzelem?

Halottak árnyai sétálnak immáron síri nyugalommal,

egyikük se harcol többé a földi hatalommal,

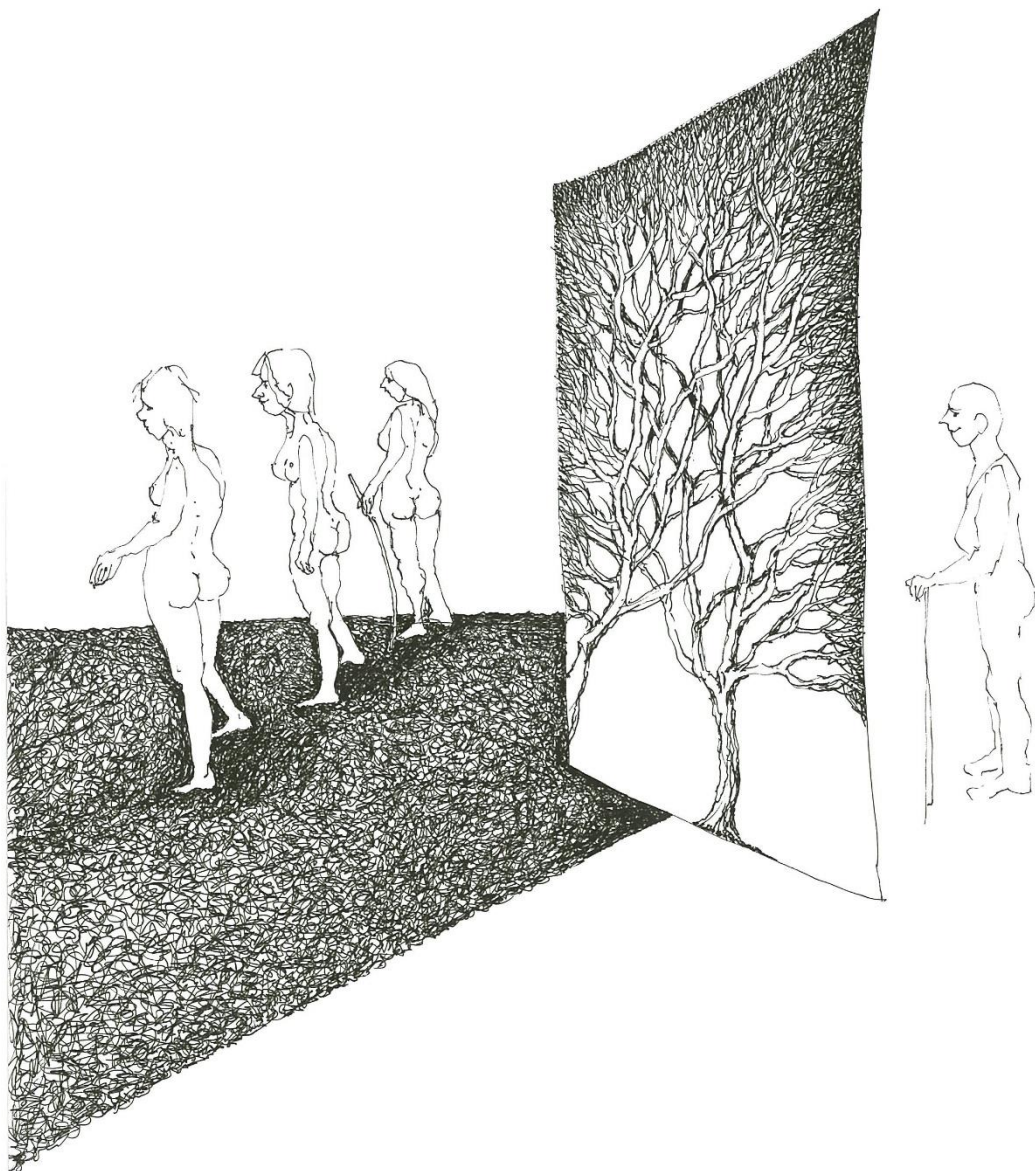
csak lépdél súlytalan. Átlépdelt már az életen.

A fák ezt is látták. Jó ez vagy rossz nekik?

Közömbös hát, hogy annyi élet tűnt a semmibe,

s hogy már senki nem kapaszkodik élete szerelmibe?

s az egészre rászáll a tél. A táj végképp levetkezik.

FRIDEL 2020

Vércsepp

Nem tudom, bennem melyik az a vércsepp,
amelyik a hajdúkra rezdül,
vagy az a másik, amelyik a kunokra, székelőkre,
csak azt tudom, hogy valamennyi cseppje
minden magyarokra, minden időkre...
és ahol ez a HELY, amely a léleknek fészke
még él, és amíg él, és tán azután is
ezért a földért és ezért a nemzetért dobban,
addig kimondatlanul is érzi minden,
aki velem rokon: veletek vagyok szóban és gondolatban,
mert a vércseppek törvénye már csak ez.

Lehetsz világnak vándora, vagy ülhetsz mindig egy helyen,
ha a közös gondolat benned is színes virágokat terem,
és lehetsz kalmár meg lehetsz művész, apraja-nagyja
ennek a népnek, a dolognak végét mindig megragadja,
mert másként nem tehet. Ez a becsület útja.

Olyan ez, mint az ősi, egykori Mária kútja.
Azoknak szomját oltja, akikben él a szabadság,
és akik a lelküket soha senkinek el nem adják.

Megszólalnak a hajdúk, a sors által sokat vert székelők.
Általuk szólalnak és visszhangozzák a távoli magas hegyek,
hogyan az a vércsepp mindnyájunkban közös, örök.

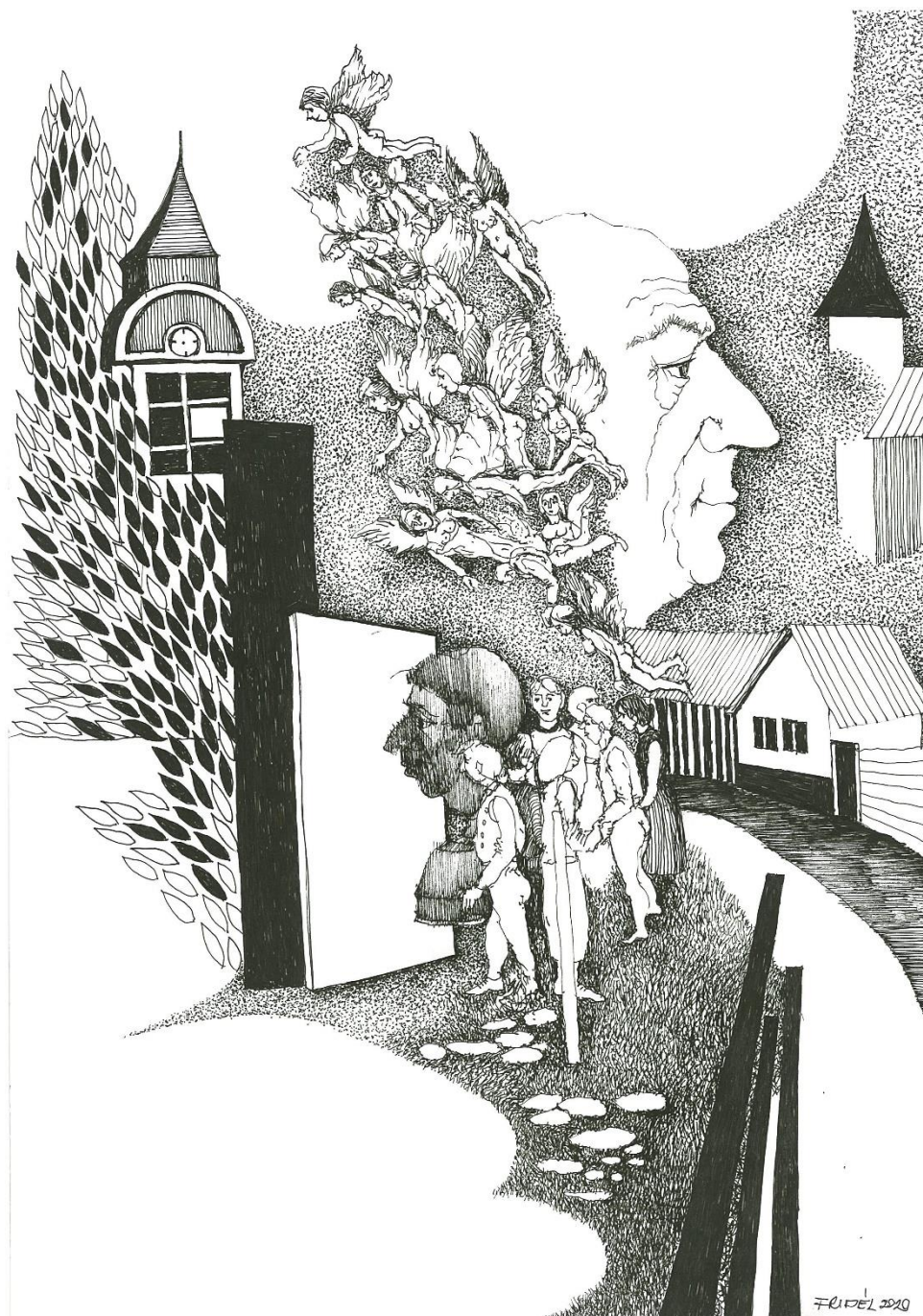
Lelkünket hiába ostromolják felbérelt ördögök,
végül ők is egymásba hullnak a nagy elszámolásakor.

Bennünk meg ez az egy vércsepp is napként lángol.

Amikor szólal, lépni kell. A haza szólít.

s majd különválasztja a nagyot s a bővít.

Nekünk és bennünk ez a törvény, s ha még nem értenéd,
fogd fel: nem erre születted. Neked nem ez a zenéd,
az az egy vércsepp, mely tisztán szólal, ha kell.
Jövőről s régi áldozatokról egyként énekel.

Tettek és hitek

Kései üzenet Váradi Hédinek

„Az ember nem az, amit vele tesznek,

hanem az, amit ő tesz.”

Életútját jelölhetik akár súlyos kereszttek,

ő mégis csak arra tart, azon az úton megy,

amit neki szántak. Nem bánja, ha akár a garázda másnap

majd jól megpörgeti, ő tudja jól az útja minden zugát.

Amikor dühös ebek marják és kéjjel a sarkára hágnak,

ő nem a visszamaráson agyal. Meg se látja a sok kutyát.

A test törékeny ládika. Könnyen összetörhetik,

majd utóbb összeforrhat. Máskor meg kész, vége.

Csak a művész az, akinek útját mások nem érthetik.

Néki nem kellene medáliák, mert óhaja ennyi: az Ég kegyére

érdemesnek lenni. A módját is csak ő tudja. Ellesnéd?

Nem lehet. Annak titka benne kódolva van.

Lakatja nincs. Döngetheted, csak őt magát összetörnéd,

de a lényeg titok, és ő megőrzi mindvégig boldogan.

Az ember nem az, amit ellene annyian tesznek.

Titkát őrizni szent dolga. Ne üsd hát oly veszetten!

A bolyongók is csak egyetlen dolgot keresnek,

s ha nem lelik rögtön, csak mondják keresve-keresetlen

azt a nagy panaszt, pedig az üzenet csak ennyi:

a feladatodért neked kell, vándor, útra kelni.

Mást ne is bánts vele! Helyetted ő nem fog felelni,

mert ahány az ember, annyi az út. Fogadd el! A válasz csipetnyi:

Menj és keress, és amit útközben veled tesznek,

abban a kód. Általa szerezheted meg.

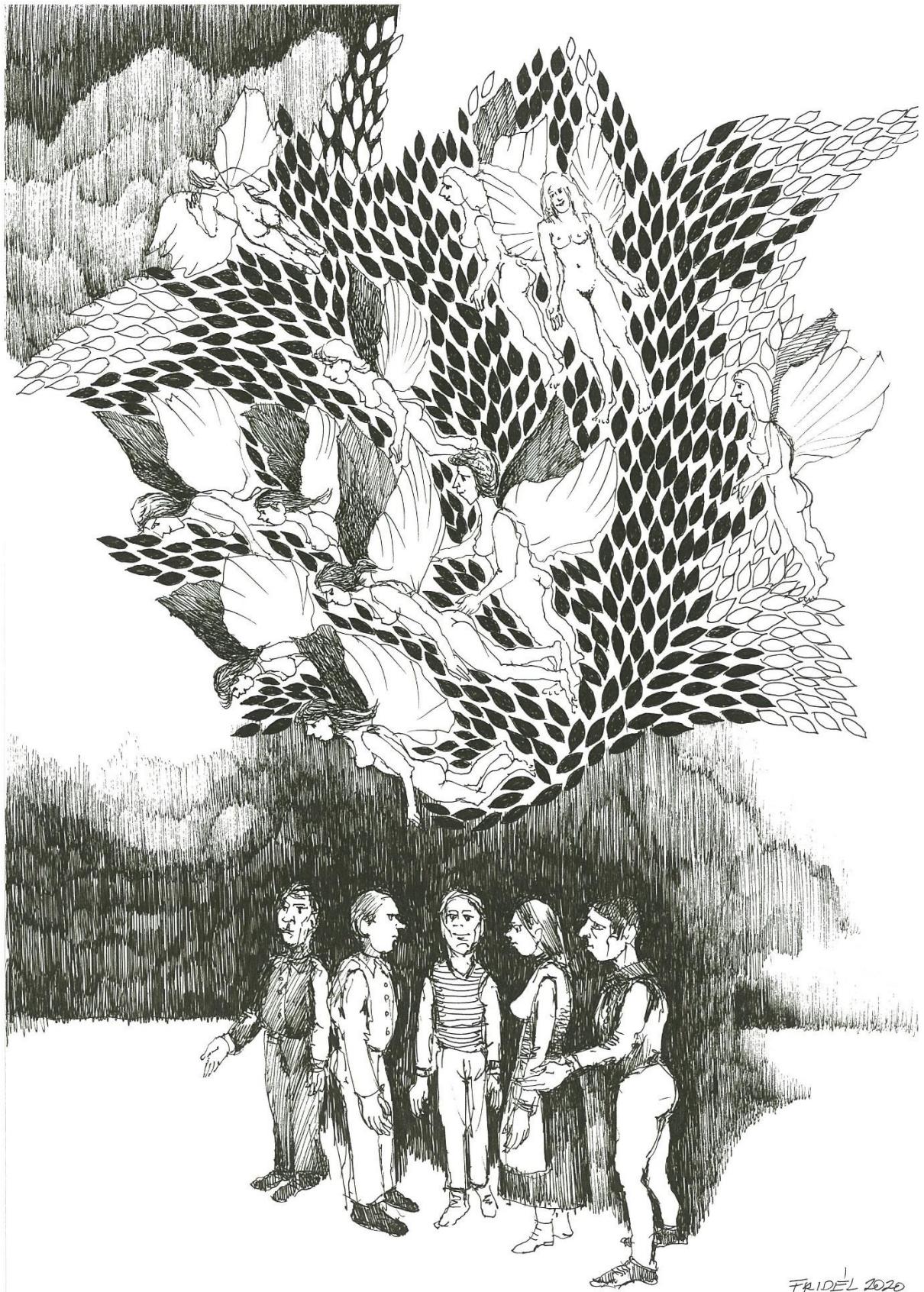

FRIPÉL 2020

Távolodom

Emelkedem. Már messze fölötte járok
földemnek, ahová minden ideköt még.
Bár ezt a mostani verziót sokan jobban szeretnék,
nekem a járatlan út hazám. Ott mégsincsenek sakálok.
Alattam felhők. Kacsaringós utakon embertömeg.
Oly messze vannak. Létszámuk fantasztikus, messzire tűnő.
én meg öreg, csak röpködök. Alattam erdő s mező
színes kavalkádja, no meg az igyekvő emberek.
Nem is tudom, miért nézem őket, hiszen távolodom.
Az úticélom más. Nem tarthat senki vissza.
Nyílik a távol, és mégsem ez a távozás nyitja.
Nem hajtom magam, csak lebegek s a mélységtől iszonyodom.
Másfelé kellene nézni. Előttem a csillagos ég
végtelen távola. Benne testvérem annyi millió.
Hogy hozzájuk jutnék, elhinni volna jó,
de csak a feladatom hajt, abban lenni derék.
Távolodom és mégis itt vagyok. Nincsen rá magyarázat.
A lebegés szent. Fontos a távolság is, tudom.
A megőrzött emlékek, mint nyári alkonyon
a szétporladt fény, betölti odalent az elhagyott házat.

Pár villanás. Millió sziporka. Törött fénytükör.
A feladatnak vége. Tágul és elém tárul az égi kör.

FRIDEL 2020

Rend

Szanaszét heverő tárgyak:

egy kaotikus rend, mely mégis úr.

Aki mássá tenné, csak hangyabolyba nyúl.

Amit lát, az csak képzelgés, pusztá látszat.

Mitől válik rendszerré a sok laza

egymáshoz viszonyuló tárgy és maga a képzelet?

Ki is tudhatná, hogy én most merre megyek?

s hogy idegen készítés hajt vagy ösztönös vágy: a szép haza?

Más csak csetlik-botlik ebben a rendben.

Nekem otthonos benne minden, ami leköt.

A rend iránti vágy is szabad, heves, örök.

Ki tudná elviselni széthullását, zajgását a csendben?

Örökös káosz, gondolja fejcsóválva más.

Rájuk hagyom. Minek vitatkozni olyasmiken,

ami úgyse változik parancsra? S ha átlátom én,

minek malmozzak vele? Életem s annak tere kész regény.

Aki megírná, annak se hagynám. A vaksi fény most rajtam pihen.

Elődök, utódok, családom szövevénye benne van.

Mind együtt s külön. Nem hiszed? Jóllehet

ma még mind itt sziporkázik előtted s veled.

Nekem megélni szép. Viszem hát boldogan.

A káoszban a Mindenség üzen. Csendben remeg.

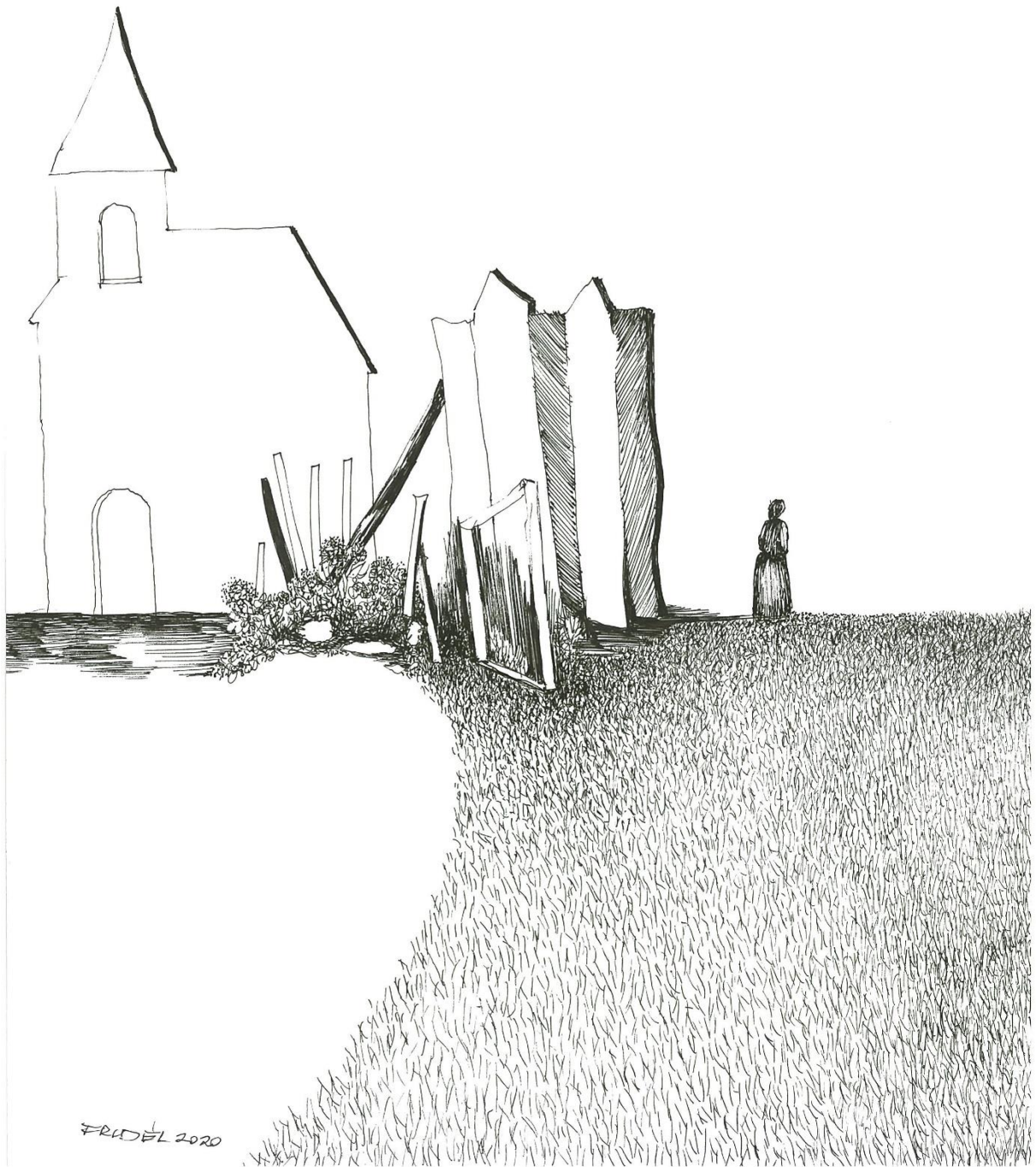
Ha szerencsénk van, megértik majd az emberek.

Tétova dal

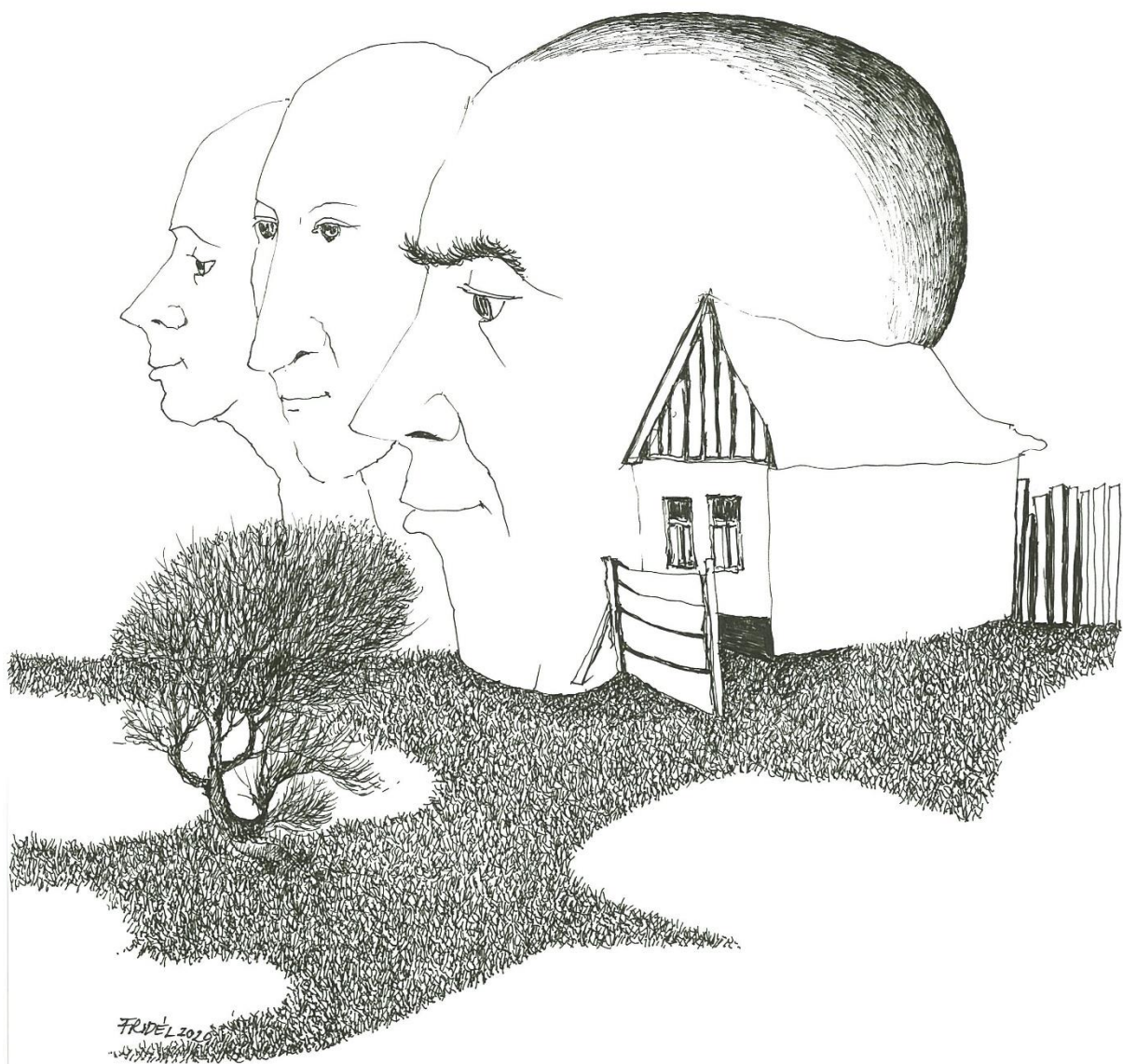
Nekem kell most ebben a valamiben boldogulni.
Minden más kísérlet csak hasztalan.
Ha nem akarsz kis hajóddal felborulni,
csak evickélj, mert a vég üldözhet minduntalan.
Míg te próbálkozol, más csak gúnyosan nevet.
Már előre látja lépteid és ellene terveket sző.
Annyit, hogy utol nem érheti semmi képzelet.
Ő mégis naponta hozakodik egy újabbal elő.
Nekem meg ez kell, ez a káoszos snassz jelen.
Már megszoktam. Meg nem változtatom.
Talán van is valaki, aki ezt írja elő nekem. Jön száz redő,
mely egységesen tükrözi napi hangulatom.
Majd kisimul aztán, ha rá se rántok.
A természet megoldja, mikor ráhagyod.
A nyers mozdulat, mellyel ütök és bántok,
magáét megteszi. Bízón figyelnek ránk virágok és állatok.
Valami furcsa nesz susog. Beérném a néma illatával,
ha kérdenék, de most választás nincs, csak ez a misztikus
hangulat, mely tovább kotoz s csendben leszáll, magával
hozva ódon reggelek derűjét egy térben, mely fantasztikus.
Rend és csend. Bámulat és rendszertelen
történekek sora, hogy belerezzzen a szív.
A kéz még utána int, bár tenni semmit nem kénytelen.
Az érzés maradványa töprengve dalra hív.

Nincs más, csak ez a csend. Mélyében semmi.
A lét értelme mégis ez: felfényleni és diadalmasnak lenni.

Örvény

Aki a mások holtán örvendezik,
a saját fejére vonzza a halálát.
Az ítélet ennyi. Az értetlen hüledzik,
mert hisz az ökölben. Abban látja pontos mását
lelkének, mely szenved és nyugta nincsen.
Mindent leront. A tökélyt nem szenvedheti.
Még hogy ő egy tükörsima képre tekintszen?!
Még a gondolatot is rögvést elengedheti
az a nyavalyás alak, aki nem értheti meg őt,
a tiprásban mindig győztest, az örök harcost!
Neki senki ne játsszon nagy műveltet, előkelőt!
Attól ő begurul és öklözni vágyik szépet és okost.
Aki örvendezni tud a mások halálán,
önmagát adja ki kendőzetlen valóban.
Utóbb hiába tagad, tükörképe lebeg egy bárkán,
mely örvény felé halad és ő hiába hisz a nagy hajóban.
A lélekörvény, mint dühöngő feketelyuk,
pörgeti egyre gyorsabban a sok begyűjtött átkot.
Mozogni csak önnön tengelye körül, ha tud,
elnyelni készül a teremtettségszerű világot.
Isten hatalma nagy. Előtte mind lerogy
előbb-utóbb a lesüllyedt emberroncs is,
ám amíg belőle az indulat gyorsan kifogy,
letiporni vágyik magát az Alkotót s ő maga kolonc is
önnön nyakán, hát tombol s magával nem bír. A lélek
nem tudja kimondani azt az egy szót: Atyám, én önmagamtól félek.

Plazmaeső

Tüzes eső hullik valahol

vulkán tombol mely tükörképe a Napban

hulló plazmaesőnek. Az izzó anyag dalol

s csak nézed mi lehet. Vágyol magadban

hogyan megértsd de a Mindenség titka

valahol mélyen kódolva van. Nem emberi

szemeknek s kezeknek adják mert ennek a nyitja

gondos őrké. Ennek kódját fel nem törheti

kíváncsiság mert fontos a rend múltban s mában.

A bábáknak megmarad a látvány.

Tüzes csöppek esőznek sisteregve alá sorjában

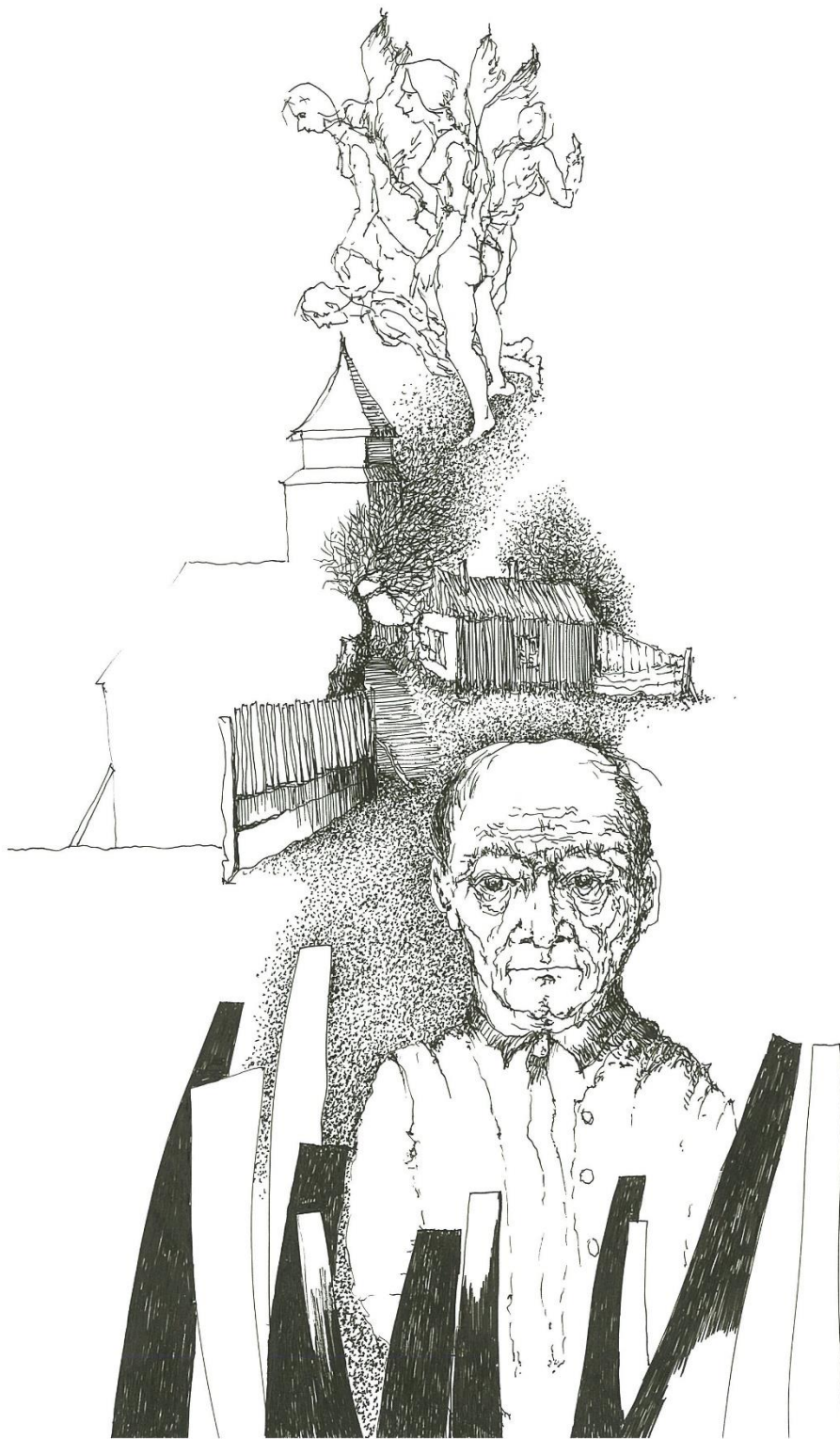
s az értetlennek megmarad a kérdés: tündér vagy sárkány?

amit lát és annak mozgatója. Fejét aztán csak törheti

mert talán mindez fizika atom és plazma.

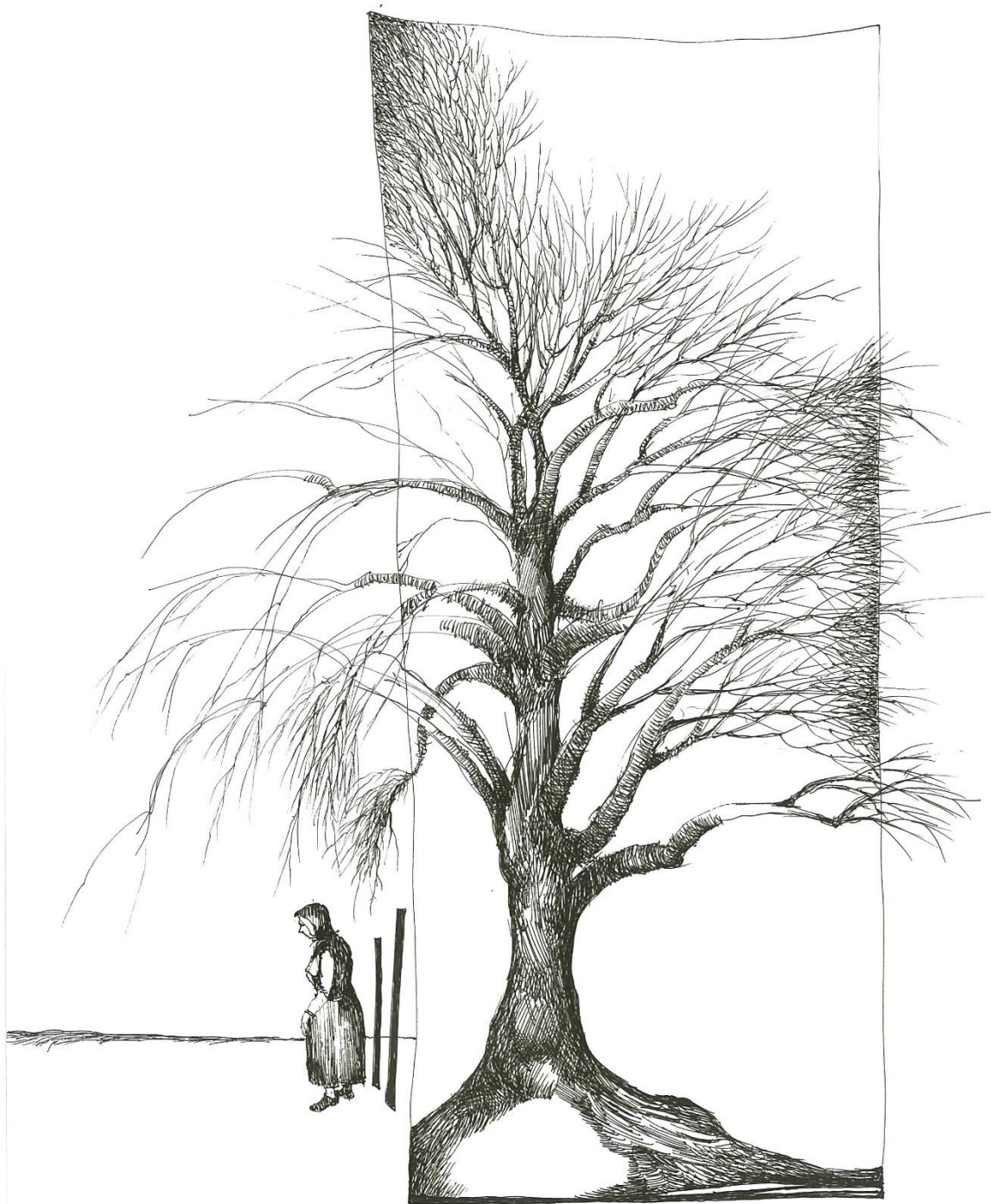
A Földet és a Naprendszert örökkön töltheti

energiával, titok marad. Nagy a Teremtő hatalma.

Lassan

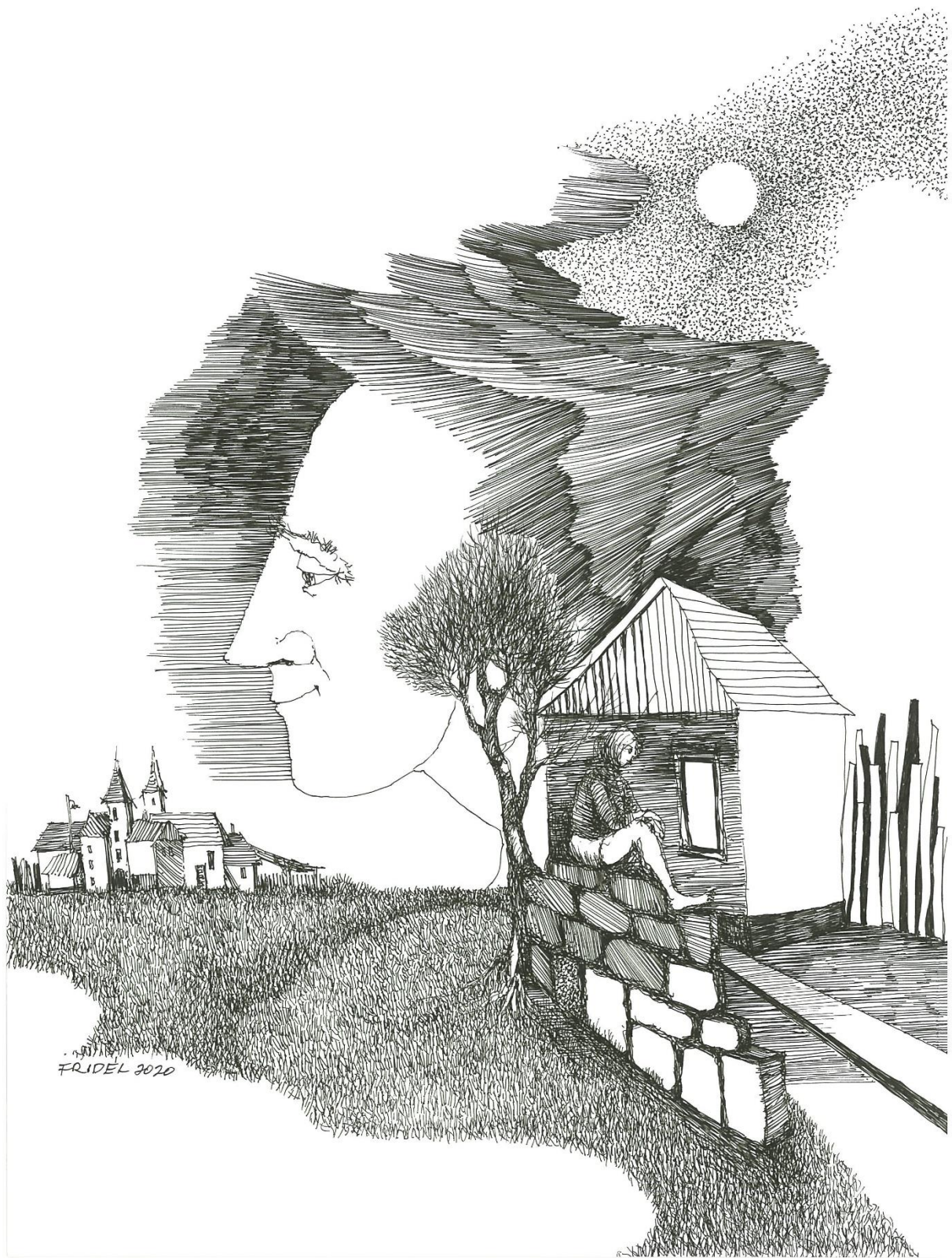
Lassan beteljesül mindaz, amiért
annyit tettem. Számok és rendezett sorok
mutatják: ha folyton dolgozol valamiért,
eredmény vár: életmű, melyért szíved dobog.
Lassan megy mindez, hiszen annyi várakozás
előzte meg, majd szorgos munka, mégsem monoton.
A művésznek kell az őszinte szó, a kitárulkozás,
a ritmus, dallam, harmóniák hegedűkön s dobokon.
Az idő árja lassú. Békésen halad, hömpölyög.
Talán mozgásra ingerel. Nyugodni nem lehet.
A nyugtalan madár szárnyával ver, mintha űznék ördögök,
pedig csak szokás szerint áll a bál. Diktálják emberek.
Mitől is lassú mindez? Magyarázni nem tudod.
Talán a nyugtalanság hajt, hívás az Ismeretlen felől.
Míg éltedet határozni kívánják pénzéhes alkuszok,
téged csak vonz a távol és futsz az anyag elől.
Lassú a lépés, ha már koros vagy. Talán jobb is így.
A futkosás az ifjaké. Sétál a bölcs öreg.
Talán lehetne más is. Zsörtös és irigy,
de nincs miért. A vénség is tavaszba ér az útján, meglehet,
mikor szólítják s menni kell. Itthagya ráncokat, fájásokat
és annyi kellemetlen bajt, minden kisimul
arcán és lelkén. Megnyugodhat és lassíthat is. Arcokat
felejt, de él tovább mosolyban s tekintetén
egy földöntúli érzés. Lassan árad rá a Fény.

FRIDEL 2020

Titkos fények

A tudós figyeli távcsövön
amit megmagyarázni nem tud.
Övé a fény az árny meg egy kis vonás a Földön.
Csak tárd ki felé szíved és öreg kapud.
Minden jól passzol s ha nem is hinnéd: szigetel
Valahol kapsz utána s jól értékeled
amit nem cserélnél el semmivel.
Egy új világ születik. Nevét kérdezed
de még nem tudja senki. Valaki titkon énekel.
A megfigyeltnek égi útja körkörös.
Máskor tojásdadra vált egy furcsa rend szerint
tévelyeg vagy irányul égi célja felé mely nem önös
s ha megindult vad tempóval veszettül pörög.
Nincs jobb helye a báméskodónak
mint rejtőzködve mindig arra hajlani
hol otthona lesz a figyelőnek és a játszadozónak.
Övé lesz a távolság és a belőle zengő hallali.
Bolygó született. Vagy talán csillag.
A fény elbűvöl minden társat égben és a vízen.
Csodája éltet. Napjaidra sugárt szór és hívhat
bárki is, te a hívásra mozdulsz és látják mennyien!
A létezés örök csak nem mindenki tudja.
hogyan és merre van a titkos kert csak még báméskodik.
A gurgulázó hang mégis vezet. Az öröklét kútja
előtted áll. A Mindenség csak pulzál és kitárulkozik.

Tartalomjegyzék

Pertu.....	7
Kedves csendesen.....	9
Fényjáték	11
Nagyképűek	13
Észak és Dél.....	15
Szentencia	17
Neruto	19
Fogjuk meg és... ..	21
Két barna szempár.....	23
Végre esett	25
„Son vil!”	27
Harmincezer	29
Triolák.....	31
Bágyadtan.....	33
Mozaik	35
Mítosz	37
Szépen.....	38
Körkörös	40
Tenger	42
Szeptemberi fény.....	44
Búcsú	46
Mítosz II.	48
Zuhog	50
Túl	52
Csendesen.....	54
Szépen II.	56
Őszi alkony.....	58
Ezerkilencszázhuszonnyolc	60
Visszhangtalan.....	62
Számok.....	64
Borsó-dal.....	67
Világtalan.....	69
Fordított ima	72
Rendre	74
Márai	77

A szél	79
Elefántosdi	82
Kutya-dal	84
Dezsavű néni	86
Felfordulás	88
Végül	90
Fuzsitos	92
A lélek temploma	94
Búcsú az élet	96
Szél-futó	98
Egy nagyon szabad dal	100
Ablakok a végtelenre	103
Rend és Káosz	105
Szervezett káosz	107
Remélt számok	109
Hajsza	111
Elfogyott	113
Csak úgy... ..	115
Arcátlan	118
Mindenki valaki akar lenni	120
A tó	123
Léthe	125
Valahogy... ..	127
Rogyadozó	129
Ihletettség... erő	131
Meglátni... ..	133
Panoptikum	135
A lehetetlen nem kötelező	137
Szívdobbanás	139
Szellemi szeméttelp	141
Zápor	143
Omladék	145
A fák ezt is látták	147
Vércsepp	149
Tettek és hitek	151
Távolodom	153

Rend	155
Tétova dal.....	157
Örvény	159
Plazmaeső	161
Lassan	163
Titkos fények	165

Hátsó borító

Murawski Magdolna újabb verseskötettel jelentkezik. Köteményekkel abból a dúlt világból, amely mindennel, csak békével nem ajándékozza meg a naiv kortársakat. A költő mégis versel, mert másként nem tehet. Az olvasó meg előveszi és lapozgatja ennek a kötetnek a darabjait is, mert az irodalmi gravitáció ezt hozza magával.

Murawski öregkori versei újra és újra meghökkentenek. Nemcsak témabeli változatosságukkal, hanem azzal az átható tekintettel, amellyel a dolgok mélyére lát. Előtte nincsen tettetés, ezt ő azonnal kiszúrja és faképnél hagyja az ámítókat. Ami a sokszínűséget illeti, hát az ő választékában egyaránt megférnek a háborús képek, a riasztó jelen és a távoli vidékeken virágzó fantasztikus fák, a zsakarandák illatos jelensége, amelyeket idegondol, ebbe az ellentétes féltekébe. Mintegy azt sugallva, hogy nincs az a rémség, amellyel ellentétben meg ne jelenne az örök szépség és a természet varázsa. Máskor hazai tájakon bolyong, oda invitálja az olvasókat.

Murawski ablakán madarak kopogtatnak és szinte bekéredzkedik hozzá a természet, annak minden elbűvölő, idilli képével, hogy ezzel szépítsék az öregkor hiátusait. Tekintetét ugyanakkor nem kerülik el a modernkori ellentmondások és a lélektorzító jelenségek sem. Játszik, mint Weöres Sándor, a szavakkal, a képekkel és látszólag az életekkel is. Habár ez utóbbit nem lehet feltételezni igazán róla, hiszen olyan mélyen érzi át az emberi szenvedést, hogy a másodpercek töredék-idejével érzékelteti az olvasóival.

Verseinek mélységes filozófiájára figyelni kell. Nem öncélúan vonja magára a kíváncsi tekinteteket, amelyek leginkább a költői lélek legbensőbb folyamatait szeretnék kifürkészni. Igaz, ezt nem engedi át senkinek. Az alkotás titok. Misztérium, amelyhez nincs köze másnak. Egyedül a Mindenhatónak hajlandó elszámolni ezzel, ebben szigorúan református.

Amit viszont nem lehet szem elől téveszteni, az a témaválasztásainak sorjázása. Ezek talán felfednek valamit Murawski Magdolna mindennapjaiból, amikor magához engedi a jelenkor tülekedéseit, zajongásait, hogy aztán ismét útjukra bocsássa őket, immáron költészetté szublimálva.

Olvassuk hát mi is azzal a mély érdeklődéssel, mint amivel a költő nekünk írta és adja át ötvenegyedik kötetét, amely egyben a tizennyolcadik verseskötete.

Lopes-Szabó Zsuzsa